

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Význam výnosů z daně příjmů fyzických osob v rozpočtu vybraných obcí

Importance of the Revenues from the Person Income Taxes in the Budget of the
Selected Municipalities

Student:
Vedoucí diplomové práce:

Bc. Adéla Maléřová
PhDr. Roman Vavrek, PhD.

Ostrava 2020

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Adéla Maléřová**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Význam výnosů z daně příjmů fyzických osob v rozpočtu vybraných obcí**
Importance of the Revenues from the Personal Income Taxes in the Budget of the Selected Municipalities

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Pravidla hospodaření obcí s důrazem na daňové příjmy
3. Analýza výnosu z daně z příjmů ve vybraných obcích
4. Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DVOŘÁKOVÁ, V., M. PITTERLING a H. SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* 2018. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 294 s. ISBN 978-80-7552-125-5.
- KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2018. 152 s. ISBN 978-80-213-2850-1.
- POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. Průhonice: Professional Publishing, 2019. 264 s. ISBN 978-80-88260-32-5.
- STIGLITZ, Joseph E. and Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Roman Vavrek, PhD.**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 24.04.2020

---

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

---

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 12.5.2020.

Adéla Halířová
jméno a příjmení studenta

Chtěla bych poděkovat panu PhDr. Romanu Vavrekovi, PhD. za cenné rady,
vstřícnost a odborné vedení při tvorbě diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	4
2	Pravidla hospodaření obcí s důrazem na daňové příjmy.....	6
2.1	Veřejný sektor a jeho členění.....	6
2.2	Veřejná správa v podmínkách České republiky.....	8
2.3	Obec jako základní jednotka územní samosprávy	11
2.4	Financování obcí	15
2.4.1	Rozpočty územně samosprávných celků.....	15
2.4.2	Daňové příjmy obcí.....	18
2.5	Obecné vymezení daní v ČR	23
2.6	Charakteristika daně z příjmů fyzických osob.....	26
2.6.1	Základní pojmy daně z příjmů fyzických osob.....	26
2.6.2	Příjmy ze závislé činnosti	31
2.6.3	Příjmy ze samostatné činnosti.....	33
2.6.4	Příjmy z kapitálových výnosů.....	35
3	Analýza výnosu z daně z příjmů ve vybraných obcích.....	38
3.1	Analýza rozpočtu vybraných statutárních měst	39
3.2	Analýza rozpočtu vybraných měst	44
3.3	Analýza rozpočtu vybraných obcí nad 4 000 obyvatel	55
3.4	Analýza rozpočtu vybraných obcí do 4 000 obyvatel	66
4	Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení.....	77
4.1	Komparace výsledků sledovaných obcí	77
4.2	Shrnutí výsledků, návrhy a doporučení	80
5	Závěr	82
	Seznam použité literatury	84
	Seznam zkratk	88
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Daň z příjmů fyzických osob patří mezi nejvýznamnější daňové příjmy obcí a krajů, sedí k ní označení jako spravedlivá, komplexní, ale také složitá a rozsáhlá. Daň je ve své nejobecnější rovině definovaná jako částka, kde důvodem její existence je zejména nutnost získání prostředků pro veřejný sektor k financování funkcí státu, veřejné správy, veřejných statků a veřejných služeb. Jednou ze složek veřejné správy je mimo jiné i výše zmíněná obec, tj. nižší územně samosprávný celek. Spolu s vyššími územně samosprávnými celky mají právo samostatně rozhodovat o svých záležitostech, pokud tak nejsou stanoveny zákonem. A právě výši sazby daně z příjmů fyzických osob si obce nemohou určovat samy, je dána zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Příjem obcí z daně z příjmů fyzických osob je závislý na tom, od koho je vybírán – od zaměstnanců, podnikatelů a osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění. V České republice bylo k 4. čtvrtletí roku 2019 podle údajů z Českého statistického úřadu 4 200 tis. zaměstnanců, 2 050 tis. podnikatelů jako FO a 2 950 tis. osob pracujících na základě ŽO jako FO, přičemž podíl podnikatelů byl čtvrtý nejvyšší v EU.

Cílem diplomové práce je identifikovat daň z příjmů fyzických osob a zhodnotit její výnosy ve vztahu k obecním rozpočtům vybraných obcí. Sledované období je stanoveno na 10 let od roku 2010 do roku 2019 a analýza je zaměřená na 17 obcí, které leží v okrese Karviná. Dvě z analyzovaných obcí jsou statutárními městy, pět jsou městy a deset plní statut obce. Dalším cílem je samostatně kvantifikovat všechny vybrané obce pomocí grafických a tabulkových aparátů a provést komparaci výsledků mezi nimi.

Diplomová práce se skládá ze tří hlavních kapitol. První kapitola práce je zaměřena na vymezení důležitých pojmů a vysvětlení principu, na kterém veřejný sektor a tedy i obce v České republice fungují. Tato kapitola se konkrétněji věnuje veřejnému sektoru a jeho členění, dalším bodem je vymezení veřejné správy v podmínkách České republiky. Další oddíl tvoří organizační část veřejné správy se zaměřením na územní samosprávné celky, neboť právě obec je předmětem analyzované části práce. Zde je důsledně definován rozdíl mezi působnostmi obcí a co je součástí financování obce s důrazem na daňové příjmy obcí. V poslední části první kapitoly proběhne obecné vymezení daní v České republice a definování a třídění daně z příjmů fyzických osob, která je hlavním tématem diplomové práce.

Druhá část diplomové práce představuje již v cíli zmíněnou analýzu vybraných obcí v letech 2010-2019. Obce budou analyzovány samostatně z pohledu vybraných ukazatelů, které jsou důležité pro pochopení významu daně z příjmů fyzických osob pro obce a jejich financování. Čtvrtá a poslední část této práce obsahuje komparaci všech sledovaných obcí mezi sebou právě z hlediska významu daně z příjmů fyzických osob pro danou obec. Všechny zjištěné výsledky a informace v této části práce jsou shrnuty v této části práce a následně proběhne jejich vyhodnocení a vysvětlení spolu s doporučeními a návrhy pro dané obce.

Jak už bylo výše zmíněno, sledovaným obdobím je 10 let, kdy analýza proběhne od roku 2010 do roku 2019. Použitá data k analýze byly čerpány z oficiálních a dostupných internetových zdrojů a odborných publikací.

2 Pravidla hospodaření obcí s důrazem na daňové příjmy

V následující kapitole je popsán veřejný sektor s důrazem na členění a charakteristiku veřejného sektoru a veřejné správy. Nadále se kapitola věnuje obci jako základní jednotce územní samosprávy, financováním obcí s důrazem na rozpočet obcí a daňové příjmy obcí. Poslední část diplomové práce náleží obecnému vymezení daní v České republice a pak se konkrétně zaměřuje na daň z příjmů fyzických osob a pojmy s ní související.

2.1 Veřejný sektor a jeho členění

Veřejný sektor, který tvoří se soukromým sektorem tzv. smíšenou ekonomiku lze charakterizovat jako část ekonomického systému. Od narození až po smrt jsou životy lidí ovlivňovány nesčetnými způsoby činnostmi vlády.¹ Obecně je veřejný sektor úsek ekonomiky, která se nachází ve veřejném, nikoliv soukromém vlastnictví. Zahrnuje instituce a organizace, které produkují veřejné statky nebo poskytují veřejné služby jako je například zdravotnictví, vzdělávání nebo ochranu obyvatel. Je to část, která je zčásti financována z veřejných zdrojů, tj. ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávných celků, obcí atd.²

Pojem veřejný sektor každý autor zpravidla definuje z hlediska vlastnictví, financování, z právního hlediska apod. Vznik veřejného sektoru souvisí s rozvojem společenské dělby práce a s vymezením vlastnických vztahů. Zavedení daní, cel a poplatků pro každého občana se stalo impulsem pro vznik veřejného sektoru z hlediska financování.³

Mezi charakteristické rysy veřejného sektoru patří:

- zabezpečování veřejných statků,
- financování pomocí veřejných rozpočtů,
- spravování a řízení veřejnou správou,
- existuje zde veřejná kontrola,
- rozhoduje se veřejnou volbou.⁴

---

¹ STIGLITZ, Joseph E. and Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. (2015)

² BLÁŽEK, Jiří, Alena KERLINOVA a Eva TOMÁŠKOVÁ. *Ekonomika veřejné správy*. (2016)

³ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika. 3., přeprac. a dopl. vyd.* (2012)

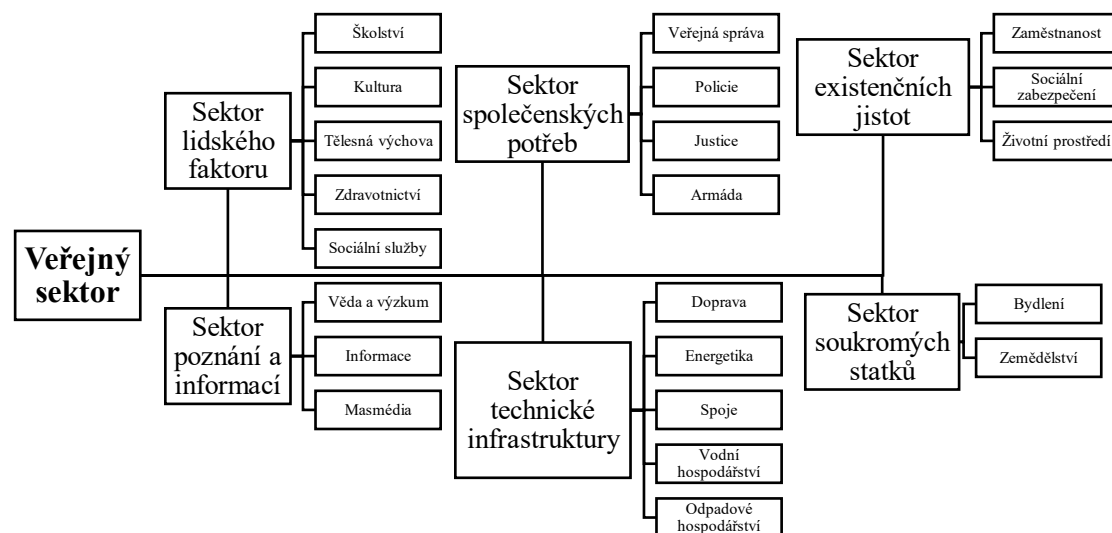
⁴ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*, Praha (2018)

Hlavním důvodem existence veřejného sektoru je nerovnováha ekonomického systému, kterou si trh sám o sobě není schopen vyřešit. Dochází pak k tzv. selhání trhu a z toho vyplývajících zásazích státu do ekonomiky. Jedná se o zásahy, které spočívají v:

- podpoře konkurence v oblastech, kde existuje předpoklad efektivní alokace zdrojů obvyklým tržním mechanismem,
- regulaci přirozených monopolů,
- řešení důchodové nerovnosti,
- zásazích v případě existence externalit,
- zabezpečení právní ochrany.⁵

Veřejný sektor lze členit dle charakteru potřeb, kterou veřejný sektor uspokojuje. Výše zmíněné hledisko ukazuje obrázek 2.1.

Obrázek: 2.1 Členění veřejného sektoru v České republice

Zdroj: Role veřejného sektoru v procesu identifikace faktorů efektivity rozvoje Jihomoravského kraje v kontextu s reformou veřejné správy, 2002, vlastní zpracování

⁵ MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, Beáta a Jan STEJSKAL. *Teorie a praxe veřejné ekonomiky* (2014)

Každý výše zmíněný sektor se zaměřuje na určité potřeby společnosti, proto je dělení na sektory významné hlavně pro veřejnost, a tím pádem je právě tohle členění předmětem závěrečné práce.

Sektor lidského faktoru zajišťuje potřeby orientované na uchování zdraví a vzdělání, prostřednictvím soustavy zdravotnictví, školství a kultury. **Sektor poznání a informací** pojímá zejména oblast vědy a výzkumu. **Sektor společenských potřeb** vytváří čistě veřejné statky financované s pomocí veřejných zdrojů. Jedná se o obranu před vnějším nepřítelem zabezpečované armádou a dalšími bezpečnostními složkami. Dodávky energie, rozvody vody, dopravní infrastrukturu a rozvoj moderních technologií (internet) zajišťuje **sektor technické infrastruktury**. Kvalita prostředí, ve kterém občané žijí a sociální jistoty jsou součástí **sektoru existenčních jistot**. Lze sem zařadit např. podporu určité míry zaměstnanosti. Zjevně soukromé statky jsou součástí **sektoru soukromých statků**, které společnost pokládá za nepostradatelné. Příkladem může být bydlení, kdy potřeba bydlení je základní lidskou potřebou a zároveň je soukromým statkem, přesto bývá nabízeno vybraným skupinám obyvatel v rámci veřejného sektoru.⁶

Jednou z částí veřejného sektoru je veřejná správa, které bude věnována další část diplomové práce.

2.2 Veřejná správa v podmínkách České republiky

Pojem správa, která je odvozena z pojmu „právo“, znamená činnost spojenou s právem. Z jiného hlediska může být správa chápána jako administrativa a doslovně znamená přisluhování. Ve spojení se slovem veřejný se jedná o sféru tzv. veřejného zájmu a výkon této správy je upraven právními normami jako jsou např. zákony, ústavou, předpisy aj.⁷ Veřejná správa jako výraz veřejné moci je chápána v tzv. organizačním pojetí (orgány, resp. správní orgány) a v tzv. funkčním pojetí (výkon podzákoné a nařizovací činnosti výše zmíněných orgánů).⁸

Mezi specifické znaky veřejné správy, kterými se odlišuje od soukromé správy, náleží především tři základní. Jsou to:

- veřejnoprávní charakter institucí veřejné správy,
- objektem spravování veřejné správy jsou tzv. veřejné záležitosti,

---

⁶ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*, Praha (2018)

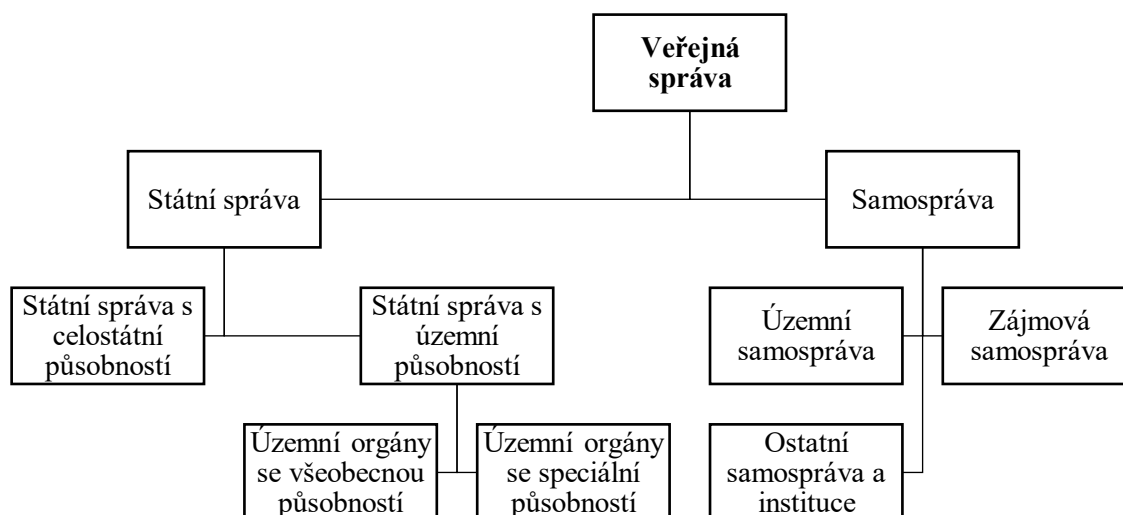
⁷ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika. 3., přeprac. a dopl. vyd.* (2012)

⁸ BLÁŽEK, Jiří, Alena KERLINOVÁ a Eva TOMÁŠKOVÁ. *Ekonomika veřejné správy*. (2016)

- platí zde striktní požadavek zákonitosti.⁹

Následující obrázek 2.2 zobrazuje strukturu veřejné správy v České republice, která vychází ze základního členění na státní správu a samosprávu.

Obrázek: 2.2 Struktura veřejné správy v České republice

Zdroj: Místní finance v ČR, 2018, vlastní zpracování

Nyní se práce zaměří na státní správu, kterou dle obrázku 2.2 dělíme na Státní správu s celostátní působností a Státní správu s územní působností, samospráva je dále vysvětlena na straně 9.

Státní správa s celostátní působností je vytvářena celou řadou orgánů a institucí, jsou jimi:

- ústřední státní správa,
- státní správa vykonávaná veřejnými sbory,
- státní správa vykonávaná zpravodajskými složkami,
- ostatní výkon státní správy s celostátní působností,
- výkon státní správy propůjčený soukromým osobám.¹⁰

Do **ústřední státní správy** patří zejména vláda, ministerstva, další ústřední orgány jako je NKÚ a ČSÚ a jiné správní orgány s celostátní působností. Nositeli *státní správy vykonávané veřejnými sbory* jsou Policie ČR, Armáda ČR a Hasičský záchranný sbor. **Do**

⁹ SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*. (2017)

¹⁰ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika. 3., přeprac. a dopl. vyd.* (2012)

státní správy vykonávané zpravodajskými službami náleží tzv. BIS, což je Bezpečnostní informační služba. **Ostatní výkon státní správy s celostátní působností** vykonávají Úřad na ochranu osobních údajů a Pozemkový fond ČR. **Výkon státní správy propůjčený soukromým firmám** se rozumí úřední úkony lékařů a služba hradní stráže.¹¹

Státní správu s územní působností zastávají obzvláště obce II. a III. typu, a dále orgány podřízené některým ústředním správním orgánům, jako je například Státní zdravotní fond, kterému je podřízená krajská hygienická stanice.

Samospráva v České republice

Samosprávou se v neobecnějším smyslu rozumí zejména samostatné spravování záležitostí, které se dotýkají přímo obyvatel. V českém právním řádu je zakotveno spravování vlastních záležitostí ústavními a ostatními zákony.¹² Vytváření nepatrnějších útvarů uvnitř státu má své historické kořeny. Hlavním důvodem k vytváření geograficky menších útvarů byla potřeba lidí spolu blíže komunikovat a vzájemně bránit svou existenci. Samosprávu lze dále členit podle obrázku 2.2 na:

- územní samosprávu,
- zájmovou samosprávu,
- ostatní samosprávu.

Územní samospráva vznikala přirozeně jako obce nebo města s určitým počtem obyvatel, kteří sídlili na témže místě nebo uměle z vůle států, tzn. z vůle zákonodárce, který k tomu schválí příslušné právní normy. Vychází v ČR mj. z Charty místní samosprávy, kdy se jedná o určitý standard místní samosprávy a byla schválena v roce 1985 ve Štrasburku. V České republice to jsou nižší územní samosprávné celky (obce) a vyšší územní samosprávné celky, (kraje). **Zájmovou samosprávu** tvoří profesní komory, např. Česká komora architektů nebo Česká lékařská komora a další. Tyto komory působí jako samosprávné celky a mohou rozhodovat o členství, mohou vést kárná řízení nebo provádět zkoušky. **Ostatní samospráva** zahrnuje zejména samosprávu vysokých škol (Akademický senát) nebo komory s nepovinným členstvím (Hospodářská komora ČR, Agrární komora).¹³

---

¹¹ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika. 3., přeprac. a dopl. vyd.* (2012)

¹² KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance.* (2012)

¹³ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR.* (2018)

Rozdíly v zařazení institucí České republiky do státní správy nebo samosprávy sleduje tabulka 2.1.

Tabulka: 2.1 Správní systém České republiky

Územní úroveň	Příklady institucí	Samospráva / Státní správa
Ústřední	Ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy	Státní správa
	Agentury	Státní správa (ve specifickém postavení)
	Některé komory	Samospráva (zájmová)
Krajská	Kraje a jejich úřady	Samospráva, státní správa
	Dekoncentráty (finanční úřady, inspekce)	Státní správa
Okresní	Dekoncentráty (finanční úřady, inspekce)	Státní správa
Místní	Obce, města, statutární města a jejich městské části/městské obvody	Samospráva, státní správa
	Dobrovolné svazky obcí	Samospráva
	Územní pracoviště dekoncentrátů	Státní správa
	Vojenské újezdy	Samospráva, státní správa

Zdroj: Ekonomika veřejného sektoru, 2017, vlastní zpracování

Ústřední úroveň správy vykonává velmi důležité funkce, které ovlivňují fungování celého systému veřejné správy. Funkce ústřední správy v ČR upravuje platná ústava ČR, která zakotvuje postavení vlády a prezidenta ČR.

Jelikož se práce věnuje analýze daně z příjmů ve vybraných obcích, bude dále konkrétněji specifikován pouze nižší územně samosprávný celek (obec), který je základní jednotkou územní samosprávy spolu s vyššími územně samosprávnými celky (kraji).

2.3 Obec jako základní jednotka územní samosprávy

Základním územním samosprávným celkem v ČR je obec a je definována v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). V České republice bylo k 1.1. 2019 podle údajů z Českého statistického úřadu celkem 6 258 obcí.¹⁴ Obec se vyznačuje řadou charakteristických znaků. Územní základ znamená, že obec má vlastní území, které je

¹⁴ Malý lexikon obcí k 1.1.2019 [online] [cit. 20.3.2020] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2018-42hnx5qxcd>

vymezeno hranicemi a ty ho oddělují od okolních obcí. Dalším znakem obcí je personální základ, který je tvořen občany obce. Občanem určité obce může být ta fyzická osoba, která má trvalé bydliště na území obce a je statním občanem České republiky. Podstatou právního základu obce je, že obec nese odpovědnost v právních vztazích a vystupuje svým jménem. Ekonomický základ obce je založen na právu vlastnit majetek, právu s tímto majetkem hospodařit a právu získávat vlastní finanční prostředky.¹⁵

Členění obcí v České republice

Struktura obcí v České republice se označuje vysokou rozmanitostí a tomu odpovídají i odlišná členění podle různých kritérií. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích rozlišuje pojmy „obec“, „městys“ a „město“. Dále zákon stanovuje zvláštní postavení tzv. statutárních měst.

Obec je samosprávný celek, kdy pro vznik je podmínkou vlastní katastrální území a nejméně 1 000 obyvatel. Nicméně podle údajů z Českého statistického úřadu mělo k 1.1. 2019 více než 4 700 obcí méně než 1 000 a asi 430 obcí mělo dokonce méně než 100 obyvatel.¹⁶ Mezi typické znaky obce patří nízká hustota zalidnění a s tím spojený i malý počet obyvatel. Liší se svým vnějším vzhledem (např. propojení obytných a hospodářských částí domů), z pohledu práva však správná definice neexistuje a za obec lze jednoznačně považovat obec, která není městysem nebo městem. **Městys**, který je někdy nazýván jako „městečko“ tvoří přechod mezi obcí (v užším pojetí) a městem. Městys může vzniknout sloučením obce s městysem nebo rozdělením městyse. Obec může být nazývána městysem rovněž na základě historického principu – obec byla oprávněna používat označení městys přede dnem 17. května 1954. Obec se může stát městysem také, pokud na návrh obce určí předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.¹⁷ **Městem** se dle zákona o obcích může stát obec, ve které je alespoň 3 000 obyvatel, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Městem je i obec, která byla městem přede dnem 17.5.1954, pokud o to požádá Poslaneckou sněmovnu, která následně určí den, kdy se obec stane městem. Jestliže dojde ke sloučení dvou obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je nově vzniklá obec městem.¹⁸

Statutární město je řízeno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou

---

¹⁵ § 2 zákona o obcích

¹⁶ Počet obyvatel v obcích k 1.1.2019 [online] [cit. 15.3.2020] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-za0wri436p>

¹⁷ § 3 zákona o obcích

¹⁸ § 3 zákona o obcích

rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Území statutárního města může být členěné na městské obvody nebo městské části. Každá tato část nebo obvod má zpravidla vlastní samosprávný orgán. V současné době je v ČR 27 statutárních měst, jako poslední byl do seznamu statutárních měst přidán Třinec, a to v roce 2018.¹⁹

Další členění obcí je podle míry přenesení výkonu státní správy, kdy se obce dělí do tří primárních kategorií na:

- obce I. typu (se základním výkonem státní správy),
- obce II. typu (s pověřeným obecním úřadem),
- obce III. typu (s rozšířenou působností)²⁰

Obce I. typu jsou všechny obce na území České republiky a je na nich přenesen výkon státní správy v základním rozsahu. **Obce II. a III. typu** uskutečňují stanovený výkon státní správy podle zákona v přenesené působnosti pro více obcí v dané správní oblasti. V přílohách zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, lze najít další informace o obcích II. a III. typu. V současnosti je v ČR 205 obcí s rozšířenou působností a 393 obcí s pověřeným obecním úřadem, správní obvody těchto obcí stanovuje vyhláška Ministerstva vnitra.²¹

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích dále říká, jak by měla obec hospodařit se svým majetkem. Obec by měla svůj majetek využívat účelně a hospodárně v souladu se svými zájmy, které vyplývají z vymezené působnosti určené zákonem. Obec by měla chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a uplatňovat právo na náhradu škody včas. Role státu je taková, že neručí za hospodaření a závazky obce, pokud je smluvně nepřevzme.²² Právně vymezené působnosti obce se věnuje následující podkapitola 2.3.1.

Samostatná a přenesená působnost obcí

Působnost obce znamená právně vymezenou oblast společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec realizuje svou pravomoc. Pravomocí obce se potom rozumí souhrn oprávnění a právních povinností, jimiž je obec vybavena. Podle zákona o obcích přichází u obcí v úvahu působnost buď samostatná nebo přenesená.²³

---

¹⁹ §4 a §5 zákona o obcích

²⁰ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR.* (2018)

²¹ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR.* (2018)

²² § 38 - § 44 zákona o obcích

²³ KOUDELKA, Zdeněk. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář.* (2019)

Do **samostatné působnosti obcí** patří záležitosti, které jsou obsaženy v § 84, § 85 a § 102 zákona o obcích. Jedná se o záležitosti v zájmu obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud se nejedná o přenesenou působnost orgánů obce.²⁴ O věcech patřících do samostatné působnosti obce rozhoduje zastupitelstvo a jsou to např.:

- schvalování programu rozvoje obce,
- schvalování rozpočtu obce, závěrečného účtu obce, účetní závěrky obce sestavenou k rozvahovému dni,
- zřizování trvalého a dočasného peněžního fondu obce,
- zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce,
- rozhodování o založení nebo rušení právnických osob,
- vydávání závazně obecných vyhlášek,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda,
- volení z řad členů zastupitelstva starostu obce, místostarostu a dalších členů rady obce,
- zřizování a rušení obecní policie,
- rozhodování a spolupráci s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- rozhodování o zřizování a názvech částí obce, o názvech ulic,
- udělování a odnímání čestného občanství,
- a další.²⁵

Je na místě také uvést, že z hlediska samostatné působnosti jsou si všechny obce v zásadě rovny. Míru samostatné působnosti obcí upravuje zákon, nicméně rozdíly mohou nastat při rozpočtových možnostech obcí uskutečňovat svou samostatnou působnost. U velkých měst s velkými rozpočty se jedná o větší samostatnost než malé obce s menšími rozpočty.²⁶ Při výkonu samostatné působnosti mohou obce spolu vzájemně spolupracovat, a to prostřednictvím dobrovolných svazků obcí, smluvních spoluprací bez vzniku právnické osoby nebo mohou spolupracovat s jinými subjekty.²⁷

---

²⁴ § 35 zákona o obcích

²⁵ § 84 a § 85 zákona o obcích

²⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. (2007)

²⁷ § 49 - § 53 zákona o obcích

Výkon státní správy prostřednictvím obcí a jejich orgánů se nazývá **přenesená působnost obcí**. Výkon státní správy samosprávě lze svěřit jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Přenesenou působnost obce vykonává zpravidla:

- obecní úřad,
- komise rady obce pověřené vykonáním státní zprávy.²⁸

Jestliže zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, tak platí, že jde vždy o samostatnou působnost. Obec v přenesené působnosti může vydávat nařízení obce, pouze však na základě zákona a v jeho mezích, je-li k tomu zákonem zmocněna.²⁹ Samostatná a přenesená působnost obcí souvisí v podstatě s financováním obcí, kdy zastupitelstvo může výrazně ovlivnit příjmy obce, pokud tyto činnosti nejsou svěřeny státu. Na financování a rozpočty obcí se zaměřuje následující kapitola.

2.4 Financování obcí

Následující kapitola je věnována financováním obcí, které je uskutečňováno pomocí rozpočtů územně samosprávných celků. Struktura územního rozpočtu s důrazem na daňové příjmy obcí je vysvětlena v podkapitole 2.4.1 a 2.4.2. S daňovými příjmy úzce souvisí i tzv. Rozpočtové určení daní, které je také součástí této kapitoly.

2.4.1 Rozpočty územně samosprávných celků

Problematika financování územních samospráv se neustále vyvíjí, je to ustavičně se opakující a kontinuální proces, který ovlivňují ekonomické, politické a společenské vědy. O významu financování územních samospráv svědčí zejména to, že rozpočty těchto celků jsou nejpočetnější skupinou veřejných rozpočtů a velkou částí se podílí na veřejných příjmech a výdajích.³⁰ Základní informace o rozpočtech samosprávných celků vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zákon je tvořen tvorbou, postavením, obsahem a funkcí rozpočtu obcí a krajů a stanovuje pravidla hospodaření s jejich finančními prostředky. Rozpočet územního samosprávného celku je finančním plánem, který se řídí financováním činností určitého roku a jeho rozpočtový rok je stejný jako kalendářní.³¹

---

²⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář*. (2019)

²⁹ § 8 a § 11 zákona o obcích

³⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. (2015)

³¹ POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. (2019)

Obsahem rozpočtu obce jsou příjmy, výdaje a ostatní operace obce, včetně tvorby a použití peněžních fondů. Rozpočet se sestavuje obvykle jako vyrovnaný, může však být schválen i jako přebytkový, jestliže jsou některé příjmy daného roku určeny k využití až v dalších letech nebo jsou vymezeny ke splacení jistiny úvěrů z minulých let. Schodkový rozpočet může být schválen jen v případě, že bude možné tento schodek uhradit pomocí finančních prostředků minulých let, nebo smluvně zajištěnou půjčkou, úvěrem. Kladný zůstatek financí běžného roku se převádí do peněžních fondů.³² Podnikatelská činnost územního samosprávného celku sleduje rozpočtové příjmy a výdaje a její výsledek se promítne do rozpočtu a je složkou závěrečného účtu obce nebo kraje.³³ Územní rozpočet je dále strukturován na běžný a kapitálový rozpočet, více v další části práce.

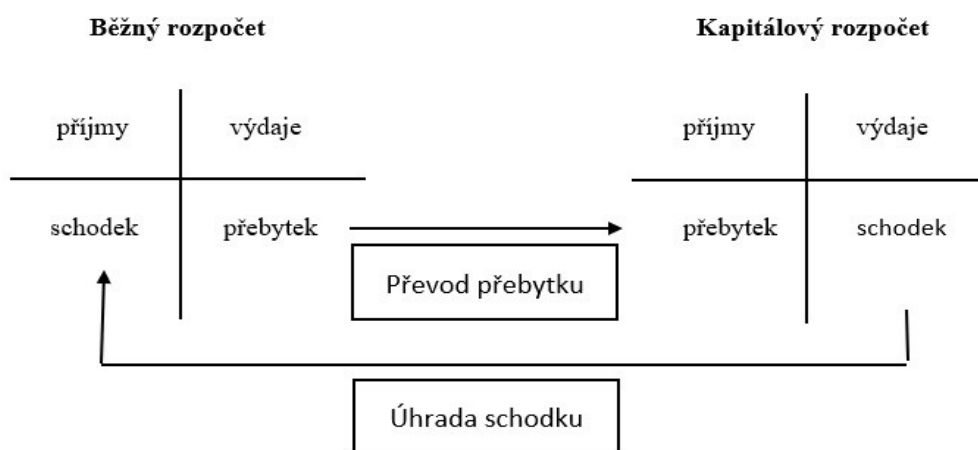
Struktura územního rozpočtu

Rozpočet obcí se většinou sestavuje ve dvojím průřezu na:

- běžný rozpočet,
- kapitálový rozpočet.

Toto oddělení běžného hospodaření od hospodaření kapitálového umožňuje analyzovat vynakládání daňových a nedaňových příjmů a nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a velikost dluhové služby. Obrázek 2.3 podrobněji ukazuje vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem.

Obrázek: 2.3 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Zdroj: Místní finance v ČR, 2018, vlastní zpracování

³² PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. (2016)

³³ POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. (2019)

Běžný rozpočet, který je někdy nazýván jako provozní, vyjadřuje bilanci běžných příjmů a běžných výdajů. Tyto příjmy a výdaje se zpravidla každý rok opakují a vztahují se k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují provozní potřeby obce prostřednictvím běžných výdajů.³⁴ **Kapitálový rozpočet** je určený na financování dlouhodobých investičních potřeb, které přesahují období jednoho roku. Tyto příjmy se neopakují a většinou se jedná o jednorázové příjmy. Výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké, a proto by se měl kapitálový rozpočet snažit získávat dlouhodobá aktiva spojená s kumulací zdrojů na tyto aktiva.³⁵

Z hlediska rozpočtu územních samosprávných celků roste v posledních desetiletích tendence posilovat vlastní příjmy těchto samosprávných celků. Tyto příjmy jsou nazývány jako vlastní příjmy, pokud o jejich struktuře a objemu rozhoduje územní samospráva nezávisle na centrální úrovni vlády.³⁶ Vlastní příjmy můžeme rozčlenit na:

- kapitálové příjmy:
  - příjmy z prodeje dlouhodobého majetku,
  - příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů,
- běžné daňové příjmy:
  - daně z příjmu, zisku a kapitálových výnosů,
  - daně a poplatky z vybraných jednání,
  - majetkové daně,
  - ostatní daňové příjmy,
- běžné nedaňové příjmy:
  - příjmy z vlastní činnosti, odvody zřízených organizací,
  - příjmy z pronájmu majetku,
  - dividendy, úroky,
  - přijaté sankce,
  - příjmy z prodeje nekapitálového majetku,
  - přijaté splátky půjček.³⁷

Kapitálové příjmy se neopakují a jsou tak spíše jednorázového charakteru. Z ekonomického hlediska jsou pouze nedaňové. **Běžné daňové příjmy** jsou nenávratné veřejné příjmy, které se pořád opakují, avšak ne vždy mají stejnou výši. Do **běžných**

---

³⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. (2015)

³⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. (2015)

³⁶ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika. 3., přeprac. a dopl. vyd.* (2012)

³⁷ PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. (2016)

nedaňových příjmů patří nenávratné příjmy běžného rozpočtu (příjmy z prodeje majetku) a návratné veřejné příjmy (přijaté splátky půjček).³⁸

Je žádoucí, aby obce, které chtějí být finančně soběstačné a které chtějí mít stabilní příjmovou základnu, měli příjmy, jež jsou:

- takové, že je může obec pozitivně ovlivňovat svou činností,
- rovnoměrně územně rozloženy ve vztahu k potřebám občanů,
- předvídatelné při sestavování rozpočtu,
- administrativně nenáročné.³⁹

Celková úroveň příjmů municipalit se musí v obecné rovině přizpůsobovat celkovým výdajům. Zpravidla nejvýznamnější podíl představují příjmy daňové a přijaté transfery. Daňové příjmy územní samosprávy v ČR za rok 2019 dle Monitoru Státní pokladny MFČR dosáhly hodnoty 320 174 mld. Kč, což představovalo 54 % podíl na celkových příjmech územní samosprávy, které byly 594 057 mld. Kč. Přijaté transfery tvořily 38 % celkových příjmů územní samosprávy v ČR.⁴⁰ Právě daňové příjmy jsou konkrétněji vysvětleny v následující podkapitole 2.4.2.

2.4.2 Daňové příjmy obcí

Daňové příjmy jsou jednou z nejvýznamnějších položek příjmů státního rozpočtu a obecních rozpočtů – tvoří u obcí zhruba polovinu jejich celkových příjmů a mají významný vliv na jejich finanční stabilitu a autonomii⁴¹

Z hlediska obcí a krajů je významné členění daní na daně svěřené a daně sdílené. Daně svěřené se vyznačují tím, že jejich výnos proudí do rozpočtu té obce nebo kraje, na jejímž území byl tento výnos vybrán. Obec nebo kraj může ovlivňovat výši tohoto výnosu, jelikož rozpočtové hospodaření krajů a obcí patří do jejich samostatné působnosti, takže je výhradně na rozhodnutí jednotlivých zastupitelstev, jak bude rozpočet navrhován a jaké budou priority pro daný rok. Příslušný podíl z vybraných daní převádí na účty obcí a krajů finanční úřad ČR většinou dvakrát měsíčně. Naopak výběr

---

³⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. (2011)

³⁹ MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávních celků*. (2008)

⁴⁰ Příjmy územní samosprávy [online]. [cit. 8.4.2020], Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/uzemni-samosprava/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912>

⁴¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. (2015)

místních a správních poplatků si obce zajišťují samy podle příslušných zákonných předpisů.⁴²

Daně svěřené se dále dělí na:

- daň z nemovitých věcí,
- daň z příjmů PO, kde je poplatníkem obec,
- daň z příjmů FO.

Daně sdílené se člení na:

- daň z přidané hodnoty,
- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z hazardních her.⁴³

Více informací o dani z příjmů fyzických osob je uvedeno v kapitole 2.5, která se mimo jiné věnuje i obecnému vymezení daní v České republice.

Mezi daňové příjmy řadíme rovněž poplatky, jsou to:

- správní poplatky,
- místní poplatky,
- soudní poplatky,
- poplatky hrazené při ochraně životního prostředí,
- cla.⁴⁴

Jestliže správce daně spravuje daně, které nepatří do příjmů státního rozpočtu, převádí jejich výnos podle zákonného rozpočtového určení daní, kterému se věnuje další část diplomové práce.⁴⁵

Rozpočtové určení daní – RUD

Rozpočtové určení daní (dále jen RUD) stanovuje, zda plyne příslušná daň nebo její část do rozpočtů obcí, krajů, státního rozpočtu nebo do státního fondu dopravní infrastruktury. RUD je vymezeno zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

---

⁴² POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. (2019)

⁴³ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. (2018)

⁴⁴ PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. (2016)

⁴⁵ Daňové příjmy rozpočtu obcí a krajů [online]. [cit. 10.3.2020], Dostupné z <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpocetu-kraju-a-obci-3736>

Jelikož se jedná o složitou problematiku, je na místě si vysvětlit pár základních pojmů, které zákon o rozpočtovém určení daní používá. Zde jsou:

- Celostátní hrubý výnos daně (dále jen CHV) vyjadřuje peněžní prostředky vybrané za období rozpočtového roku snížené o navracené prostředky. Prostředky vybírá správce daně a nezahrnují se částky vybrané na pokutách a částky, které jsou určeny na zaplacení nákladů daňového řízení.
- Rozpočtový rok, který znamená rok kalendářní.
- Správce daně, což je příslušný územní finanční orgán.
- Příjemcem může být obec, kraj a Státní fond dopravní infrastruktury.
- Částka určená k převodu vyjadřuje rozdíl mezi daňovým příjmem příjemce a částí daňového příjmu příjemci celkově převedenou od začátku rozpočtového roku.⁴⁶

RUD prošlo v posledním období výraznými změnami, které velkým dílem ovlivnily hospodaření obcí. Jelikož je v této práci sledované období stanoveno na 10 let, proběhly v tomto období tři výrazné změny RUD:

- **změny po roce 2012,**
- **změny po roce 2016,**
- **změny po roce 2017.**

Změna po roce 2012 proběhla zákonem č. 295/2012 Sb., který změnil zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní ve znění pozdějších předpisů a nabyl platnost 1.1. 2013. Přinášel důležité změny, kdy došlo ke vzniku tzv. U-křivky a tím pádem i k navýšení příjmů u nejmenších obcí. V předchozí novele, která byla platná v letech 2008-2012 dosahovaly obce v kategoriích s 1 000-10 000 obyvateli nejmenších příjmů na jednoho obyvatele.⁴⁷ **Změna po roce 2016** přivedla novelu zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní pomocí zákona č. 391/2015 Sb. a vstoupila v platnost 1. ledna 2017. U daňových příjmů došlo k navýšení podílu z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty z 20,83 % na 21,8 % (zvýšení příjmů o 2,1 mld. Kč). Zároveň došlo ke zrušení 30 % podílu obcí na DPFO ze samostatné činnosti, což znamenalo pokles daňových příjmů o 1,1 mld. Kč. Výsledný dopad na obce byl tedy pozitivní, tj. + 1,0 mld. Kč.⁴⁸ Poslední **změnu po roce 2017** určil zákon č. 260/2017 Sb., který novelizoval zákon

---

⁴⁶ PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. (2016)

⁴⁷ Obec & finance. Praha: Triada, roč. XXI (2016)

⁴⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. (2015)

o RUD a vstoupil v platnost 1. ledna 2018. Zákon přinesl navýšení podílu obcí na DPH z 21,8 % na 23,58 %.⁴⁹

Pokud se prostředky vybrané na daních dělí mezi více úrovně veřejných rozpočtů, jedná se tak o příjmy ze sdílených daní. Následující tabulka 2.2 ukazuje podíl obcí a krajů na sdílených daních.

Tabulka: 2.2 Podíl obcí, krajů, státního rozpočtu a SFDI na sdílených daních.

Daň	SR	KR	Obecní rozpočty	SFDI**
Daň z nemovitých věcí			100 % - podle nemovitosti	
DPPO – placená obcemi nebo kraji		100 %	100 %	
DPFO – vybíraná srážkou	67,5 % CHV	8,92 % CHV	23,58 % CHV	
DPFO – ze závislé činnosti	66 % CHV	8,92 % CHV	23,58 % CHV	
			1,5 % - podle počtu zam.	
DPFO – ze samostatné činnosti	40 % CHV			
	67,5 % ze 60 % CHV	8,92 % ze 60 % CHV	23,58 % ze 60 % CHV	
DPPO – kromě daně placené kraji a obcemi	67,5 % CHV	8,92 % CHV	23,58 % CHV	
Daň z hazardních her – technické hry	65 % CHV		35 % - podle počtu zařízení	
Daň z hazardních her – ostatní hry	70 % CHV		30 % CHV	
DPH	67,5 % CHV	8,92 % CHV	23,58 % CHV	
Daň silniční				100 % CHV
Spotřební daně – z minerálních olejů				9,1 % CHV

*CHV = celostátní hrubý výnos **SFDI = Státní fond dopravní infrastruktury

Zdroj: § 3 - § 5 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní., vlastní zpracování

Daň z nemovitostí je svěřenou daní, a proto celý její výnos patří do rozpočtu obce, v jejímž katastrálním území leží zdaňovaná nemovitá věc. Další výlučnou daní je daň z příjmů právnických osob placená obcemi nebo kraji, výnos pak náleží příslušné obci nebo kraji.

Podíl jednotlivých obcí na CHV sdílených daní

Podíl je stanoven vyhláškou o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daně z příjmů. Vyhláška

⁴⁹ Zákon o RUD

je vždy účinná k 1. září daného roku, jelikož se neustále mění. V příloze dané vyhlášky je určeno konkrétní procento podílu dané obce na celostátním výnosu sdílených daní.⁵⁰ Výsledné procento, kterým se obce s výjimkou Prahy, Plzně, Ostravy a Brna podílejí zachycuje tabulka 2.3.

Tabulka: 2.3 RUD – váha jednotlivých koeficientů pro obce v období let 2012–2018

Do roku 2012		2013-2017		Od roku 2018	
Rozloha katastrálního území	3 %	Rozloha katastrálního území (max. 10 ha/1 obyv.)	3 %	Rozloha katastrálního území (max. 10 ha/1 obyv.)	3 %
Prostý počet obyvatel	3 %	Prostý počet obyvatel	10 %	Prostý počet obyvatel	10 %
Počet obyv. uprav. přepočítávacími koeficienty	94 %	Počet obyv. uprav. přepočítávacími koeficienty	80 %	Počet obyv. uprav. přepočítávacími koeficienty	78 %
Počet dětí MŠ Počet žáků ZŠ	0 %	Počet dětí MŠ Počet žáků ZŠ	7 %	Počet dětí MŠ Počet žáků ZŠ	9 %
Celkem	100 %	Celkem	100 %	Celkem	100 %

Zdroj: Ekonomika veřejných rozpočtů, 2019, vlastní zpracování

Systém rozpočtového určení daní obcí je postaven především na kritériu počtu obyvatel, podle kterého se přerozděluje celých 88 % ze součtu příjmů obcí ze sdílených daní. Počet obyvatel je v propočtu upravován přepočítacími koeficienty, které jsou uvedeny v následující tabulce 2.4.

Tabulka: 2.4 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů

Poč. ob. od – do	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0–50	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
51–2000	1,0700	50 + 1,0700 x poč. ob. z počtu obyvatel obce přesahující 50
2001–30 000	1,1523	2136,5 + 1,1523 x poč. ob. z počtu obyvatel obce přesahujících 2000
30 001–a více	1,3663	34 400,9 + 1,3663 x poč. ob. z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Zdroj: Ekonomika veřejných rozpočtů, 2019, vlastní zpracování

⁵⁰ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR.* (2018)

Použití přepočítacích koeficientů zabraňuje situaci, kdy změna o jednoho obyvatele v počtu obyvatel výrazně upravila daňové příjmy obce. To byl problém rozpočtového určení daní, který byl používán do konce roku 2007, kdy některé obce doslova obchodovaly s trvalým bydlištěm obyvatel.⁵¹

2.5 Obecné vymezení daní v ČR

Daně představují jeden z nejvýznamnějších příjmů veřejných rozpočtů (státních, municipálních). Daň reprezentuje transfer finančních prostředků od soukromého k veřejnému sektoru.

Daň lze definovat jako povinnou, nenávratnou a zákonem určenou platbu do státního rozpočtu. Pravidelně se opakuje v časových intervalech (placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se za jistých okolností (např. při převodu nemovitosti). Je neúčelová, tj. že konkrétní daň nemá financovat určitý projekt, ale je součástí celkových příjmů veřejného rozpočtu, a neekvivalentní, což pro poplatníka znamená, že mu je odepřen nárok na protihodnotu ve výši odpovídající jeho platbě.⁵²

Z pohledu vymezení daní jsou důležité daňové prvky, které představují náležitost daňového vztahu a jsou povinné. Zahrnují:

- subjekt daně,
- předmět daně,
- základ daně,
- sazbu daně,
- osvobození od daně,
- splatnost daně.

Daňovým **subjektem** se rozumí buď poplatník, plátce nebo právní nástupce. **Předmětem daně** je určitá hospodářská skutečnost, jež je předmětem zdanění. **Základ daně** je stanoven např. podle výši příjmů, výměrou nemovité věci apod. **Sazba daně** představuje algoritmus, ten z upraveného základu daně stanoví velikost daňové povinnosti. **Osvobození od daně** stanovuje zákon, zpravidla sleduje sociální rozměr

---

⁵¹ POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. (2019)

⁵² KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. (2018)

problematiky. **Splatnost daně** je termín, do kterého je nutné daň odvést veřejnému rozpočtu.⁵³

Úloha zdanění je dána hlavními ekonomickými funkcemi veřejného sektoru. Rozlišujeme:

- fiskální funkci,
- alokační funkci,
- redistribuční funkci,
- stabilizační funkci.

Fiskální funkce je základní funkce daní a je historicky nejstarší, kdy daně vznikly právě kvůli naplnění této funkce. Rozumí se získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů s účelem financovat ty statky, které to potřebují, tj. veřejné statky a s nimi spojené veřejné potřeby. **Alokační funkce** je uplatňována tehdy, pokud tržní mechanismy nejsou schopny zajistit efektivnost v umístění (alokaci) zdrojů, především v případech nedokonalé konkurence. Daně mohou tento nedostatek korigovat a zajistit vložení prostředků tam, kde jich trh vkládá málo nebo naopak odejmout prostředky z oblastí, kde jich je příliš mnoho. Vždy tu však existuje nebezpečí neodborného rozhodování státu nebo příliš rozsáhlé zasahování státu do ekonomiky. **Redistribuční funkce** zmírňuje rozdíly v příjmech obyvatel tím, že vyšší příjmy nebo vyšší majetek je zdaněn více. Veřejné finance (daně) mají tedy za úkol přesunout část důchodu a bohatství od vysoko příjmových skupin k nízkopříjmovým skupinám obyvatel.⁵⁴ **Stabilizační funkce** znamená zmírnění cyklických výkyvů v ekonomice s cílem zajistit dostatečnou zaměstnanost a udržet cenovou stabilitu. Tato funkce má mnoho zastánců, ale i odpůrců. Ti tvrdí, že snaha o stabilizaci je důvodem právě té nestability, kterou vyvolává. Je však pravda, že daňový systém je schopen ovlivnit agregátní národohospodářské ukazatele – ať už je jeho důsledek jakýkoli.⁵⁵

Základní třídění daní

Základním členěním daní je členění podle vazby na důchod poplatníka na:

- daně přímé,
- daně nepřímé.

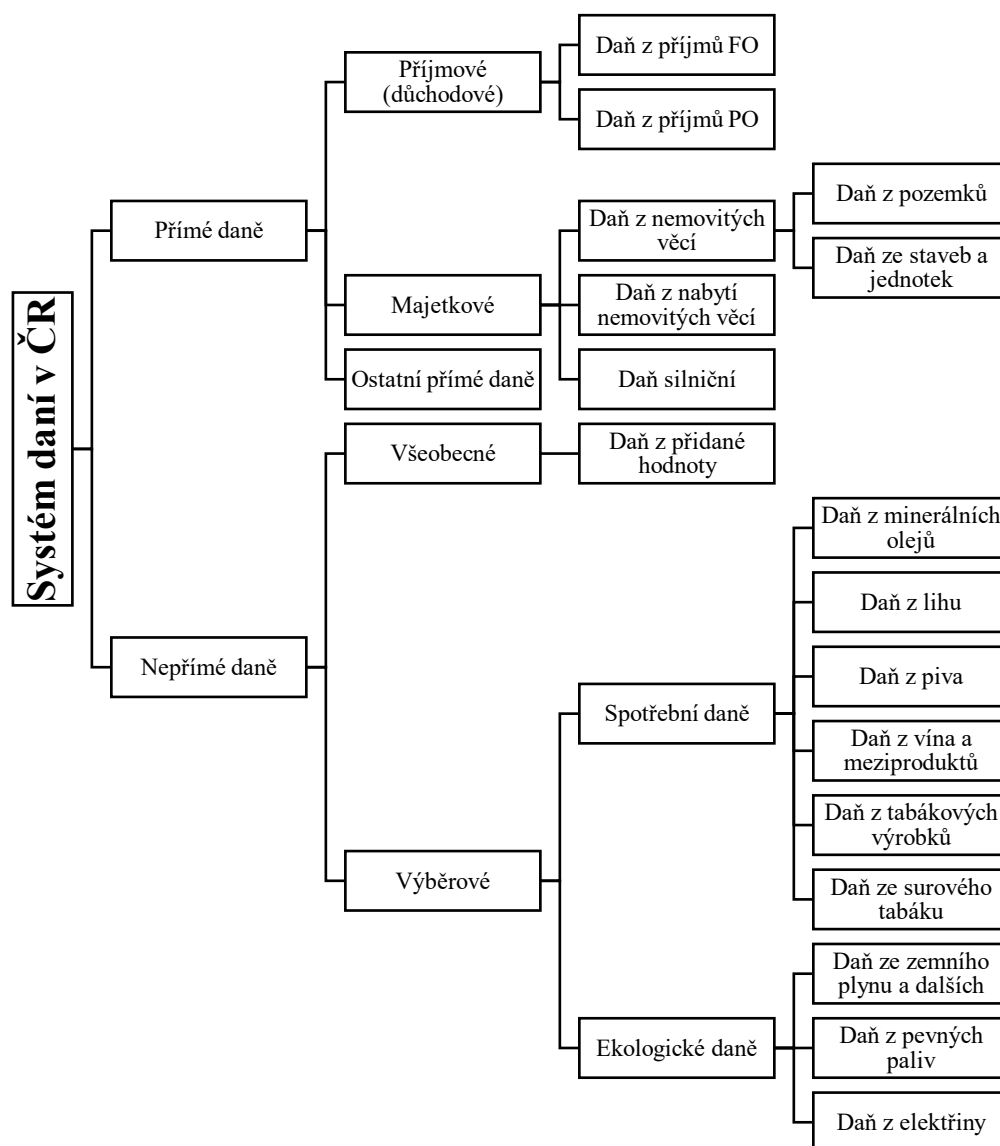
⁵³ KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Systém a správa daní v ČR*. Vydání třetí. (2019)

⁵⁴ KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. (2018)

⁵⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. (2018)

Daně přímé platí poplatník ze svého důchodu a nepřenáší je na jiný subjekt. Patří sem daně důchodové a majetkové, **Daně nepřímé** sice plátce odvádí, ale nesnižuje se mu tím jeho vlastní důchod, daň je tedy přenesena na jiný subjekt (zvýšení ceny). Do daní nepřímých lze zařadit daně z obratu, daň z přidané hodnoty a cla.⁵⁶ Existuje velké množství třídění daní, které dopodrobna ukazuje obrázek č. 2.4

Obrázek: 2.4 Systém daní v České republice

Zdroj: Systém a správa daní v ČR, 2019, vlastní zpracování

Uspořádání daňové soustavy je jednoznačně dáno zákonem a je výsledkem daňové reformy, která proběhla v roce 1993. Třídění daní na přímé a nepřímé doplňuje např. členění na příjmové, majetkové a ostatní daně nebo na spotřební a ekologické daně.

⁵⁶ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. (2018)

Výše zmíněné příjmové daně se skládají z daně z příjmů PO a daně z příjmů FO. A právě daň z příjmů FO je hlavním tématem podkapitoly 2.6.

2.6 Charakteristika daně z příjmů fyzických osob

Zdanění příjmů fyzických, ale i právnických osob je upraveno zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP). S osobní důchodovou daní je spojena největší komplexnost, spravedlnost a ekonomická efektivnost. Právě této dani je věnována následující podkapitola, která se zaměří na výklad a objasnění důležitých pojmů s ní souvisejících.

2.6.1 Základní pojmy daně z příjmů fyzických osob

Základní pojmy spojené s daní z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) jsou součástí této podkapitoly. Je třeba konkrétně definovat pojmy daň a fyzická osoba, vymezit předmět a poplatníka DPFO, dále příjmy osvobozené od daně, základ daně z příjmů fyzických osob, jaké jsou nezdánitelné části základu daně a odčitatelné položky. Poslední část se věnuje slevám na dani a sazbě daně.

Daň je povinná platba do veřejného rozpočtu stanovená zákonem. Charakteristickým rysem je skutečnost, že splnění daňové povinnosti nezakládá nárok na konkrétní plnění ze strany státu.⁵⁷

Fyzickou osobou se člověk stává svým narozením a končí okamžikem smrti. Fyzická osoba svým narozením získá právní subjektivitu, tj. práva a povinnosti, která jsou obsažena v Listině základních práv a svobod, ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Osoba, která dovrší 18 let nebo osoba starší 16 let s uzavřeným manželstvím, se stává způsobilou k právním úkonům, jinak řečeno je zletilá. Způsobilost k právním úkonům zaniká smrtí fyzické osoby nebo restrikcí či zbavením způsobilosti fyzické osoby k právním úkonům.⁵⁸

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) zahrnuje různorodé příjmy (nahodilé příjmy nebo pravidelné příjmy), je individuální, předepsaná jednotlivé osobě,

---

⁵⁷ KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Daňová soustava*. (2015)

⁵⁸ PELECH, Petr a Vladimír PELC. *Daně z příjmů s komentářem k 1. 5: 2011* (2011)

a přitom zohledňuje sociální poměry poplatníka. Daň je odváděna oprávněnému správci dane většinou na základě daňového přiznání.⁵⁹

Poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.⁶⁰

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob lze rozdělit do dvou kategorií na:

- daňové rezidenty,
- daňové nerezidenty.

Daňový rezident neboli poplatník s neomezenou daňovou povinností je fyzická osoba, která má na území ČR bydliště nebo se zde trvale zdržuje alespoň 183 dní v roce. Na poplatníka se vztahuje daňová povinnost jak na příjmy, které plynou ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy, proudící ze zahraničí (tzv. rezident). **Daňový nerezident** nebo jinak řečený poplatník s omezenou daňovou povinností je fyzická osoba bez trvalého bydliště na území ČR, která se zde obvykle nezdržuje déle než 183 dní v roce, pouze tu studuje nebo se léčí nebo která je podle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění považována za daňového nerezidenta. Daňová povinnosti se u nerezidenta vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR.⁶¹

Předmět daně z příjmů fyzických osob

Příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob lze rozlišit do pěti skupin. Tyto skupiny jsou dále podrobněji charakterizovány v podkapitolách 2.6.3, 2.6.4, 2.6.5 a 2.6.6. Jsou to:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z nájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).⁶²

Zařazení příjmů do správné skupiny je zásadní s ohledem na správné vyčíslení celkového základu daně z příjmů fyzických osob. Příjem může být buď peněžní,

---

⁵⁹ KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Daňová soustava*. (2015)

⁶⁰ § 6 z odst. 2 ZDP

⁶¹ PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. (2018)

⁶² § 6 - § 10 ZDP

nepeněžní i dosažený směnou. Taktéž jsou podle zákona stanoveny příjmy, které předmětem daně nejsou. Jedná se o:

- příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby nebo příjmy získané vydáním podle předpisů upravujících restituci majetku,
- úvěry nebo zápůjčky,
- příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů,
- příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem,
- částka uhrazená zdravotní pojišťovnou,
- a další dle § 3 ZDP.⁶³

Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob

Příjmy, které jsou osvobozeny od DPFO jsou uvedeny v ZDP několikrát, kdy se rozlišuje, jestli se jedná o úplatné nebo bezúplatné příjmy. Úplatné příjmy jsou shromážděny v:

- § 4 ZDP – osvobození od daně obecné,
- § 6 odst. 9 ZDP – osvobození příjmů ze závislé činnosti,
- § 10 odst. 3 ZDP – osvobození příjmů ostatních.

O úplatné příjmy se jedná zpravidla při prodeji nemovitých a movitých věcí nebo u ostatních příjmů, které splnily zákonné podmínky (např. pojistné plnění, věcné břemeno).

V roce 2014 se staly předmětem daně také bezúplatné příjmy, jejich osvobození je řešeno v § 4a ZDP. Jsou zde myšleny nejen příjmy z titulu darů a dědictví, ale obecně veškerý bezúplatný majetkový prospěch (např. prominutí dluhu). Na začátku roku 2014 byl zrušen zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, následně předmět daně dědické a předmět daně darovací byl nově začleněn do zákona o daních z příjmů. Z toho vyplývá, že začleněním se u všech poplatníků daně z příjmů fyzických osob veškeré příjmy z nabytí dědictví nebo odkazu osvobozeny od daně.⁶⁴

---

⁶³ § 3 ZDP

⁶⁴ § 4a písm. a ZDP

Metodika stanovení základu daně z příjmů fyzických osob

Jako první je potřeba u stanovení základu daně z příjmů fyzických osob vymezit dílčí základy daně (DZD), které tvoří po sečtení celkový základ daně (ZD) z příjmů fyzických osob. Dále se od tohoto celkového základu daně odečítají tzv. odčitatelné položky (OP) a nezdanitelné části základu daně (NČ_{ZD}). Schéma výpočtu daně ukazuje tabulka 2.5.

Tabulka: 2.5 Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v ČR

Dílčí základ daně (DZD) ze závislé činnosti dle § 6 = Příjmy + ZP (9 %) hrazené zaměstnavatelem + SP (25 %) hrazené zaměstnavatelem
DZD ze samostatné činnosti dle § 7 = Příjmy – výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
DZD z kapitálového majetku dle § 8 = Příjmy
DZD z nájmu dle § 9 = Příjmy – výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
DZD z ostatních příjmů dle § 10 = Příjmy – výdaje na dosažení příjmů
Základ daně = Součet DZD - nezdanitelné částky základu daně dle § 15 - odčitatelné položky dle § 34
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů x sazba daně dle § 16
Daň - slevy na dani dle § 35, 35a, 35b, 35ba, 35bb, 35bc - daňové zvýhodnění na vyživované dítě dle § 35c, 35d
Daňová povinnost (Daňový bonus)⁶⁵ + již vyplacené daňové bonusy - zaplacené zálohy
Doplatek na dani (nebo přeplatek na dani)

Zdroj: Daň z příjmů srozumitelně, 2018, vlastní zpracování

Základ daně může být kladný nebo záporný, ale musí platit, že ztráta může být určena pouze v rámci dílčího základu dle § 7 ZDP a dle § 9 ZDP. Pokud je vykázán i dílčí základ daně dle § 6, tj. ze závislé činnosti, pak celkový základ daně nemůže být nižší než tato hodnota.⁶⁶

⁶⁵ V případě, že by hodnota daně po uplatnění všech slev byla vykázána jako daňový bonus, pak by tato hodnota byla záporná.

⁶⁶ PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. (2018)

Nezdanitelné části základu daně jsou nástrojem daňové optimalizace a jsou výhradně určeny pro FO. Poskytují daňovou podporu vybraných investic fyzických osob.⁶⁷ Mezi nezdanitelné části základu daně patří:

- Bezúplatná plnění,
  - Minimálně 2 % ze základu daně nebo 1 000 Kč, maximálně však do výše 15 % ze základu daně. Bezúplatná plnění jsou poskytována zejména obcím, krajům, organizačním složkám státu apod., pro účely vědy, vzdělávání, výzkumu a na účely zdravotnické nebo sociální. Dále jsou poskytována např. politickým stranám na jejich činnost nebo také fyzickým osobám, které poskytují zdravotní služby, provozují školky, školská zařízení, útulky apod.⁶⁸
- jeden odběr krve – 3 000 Kč,
- hodnota odběru orgánu od žijícího dárce – 20 000 Kč,
- odběr krvetvorných buněk – 20 000 Kč,
- úroky z hypotečních úvěrů či z úvěru ze stavebního spoření,
- soukromé životní pojištění – maximálně 24 000 Kč,
- penzijní a doplňkové spoření,
- členské příspěvky odborové organizaci,
- úhrada za zkoušky ověřující další vzdělání – 10 000 – 15 000 Kč,⁶⁹
- a další dle ZDP.

Odčitatelné položky lze najít v § 34 ZDP a jedná se zejména o možnost odečíst daňovou ztrátu. Ta vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, ze které se daňová ztráta vyměřuje.⁷⁰

Slevy na dani lze rozdělit do dvou skupin. Na ty, které poplatník uplatňuje sám na sebe, a na slevy na vyživované osoby, jež poplatník uplatňuje na některého z členů své domácnosti. Podrobnější rozdělení i s hodnotou slevy ukazuje tabulka 2.6.

---

⁶⁷ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. (2018)

⁶⁸ KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Systém a správa daní v ČR*. Vydání třetí. (2019)

⁶⁹ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁷⁰ § 34 ZDP

Tabulka: 2.6 Roční slevy na dani v České republice (v Kč)

Druh slevy	Částka (v Kč)
Na poplatníka	24 840
Na dítě	1. 15 204, 2. 19 404, 3. a další 24 204
Na dítě – držitele průkazu ZTP/P	1. 26 808, 2. 38 808, 3. a další 48 408
Na druhého z manželů	24 840
Na druhého z manželů (ZTP/P)	49 680
Invalidita 1. a 2. stupně	2 520
Invalidita 3. stupně	5 040
Držitel průkazu ZTP/P	16 140
Student	4 020
Za školku	5 000

Zdroj: Systém a správa daní v ČR, 2019, vlastní zpracování

Základní sazba daně z příjmů fyzických osob vychází z § 16 ZDP a činí 15 % a z § 16a ZDP, kde se jedná o tzv. solidární daň. Solidární zvýšení daně se dotýká občanů s nadstandartními příjmy a dosahuje 7 % z kladného rozdílu. Zvýšení se však uplatní pouze na příjmy, které se rovnají rozdílu mezi součtem příjmů ze závislé (§ 6 ZDP) a ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP) a stropem pro splátku pojistného na sociální pojištění, tj. 48násobek stanovené průměrné mzdy podle zákona upravující pojistné na sociální zabezpečení. Solidární zvýšení daně se netýká kapitálových příjmů, příjmů z nájmu a ostatních příjmů.⁷¹

2.6.2 Příjmy ze závislé činnosti

Zákon o daních z příjmů blíže v 6 § specifikuje, co lze považovat za příjem ze závislé činnosti. Rozdělujeme tyto příjmy:

- Příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního poměru – pracovní poměr, DPP, DPČ,
- příjmy ze současného nebo dřívějšího služebního poměru – příjmy vojáků,
- příjmy ze současného nebo dřívějšího členského poměru anebo obdobného poměru – osoba je povinna dbát příkazů plátce,
- příjmy členů družstev, společníků s.r.o. a komandistů k.s. za jejich práci,
- odměny členů orgánů PO a odměny likvidátora,

⁷¹ KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. (2018)

- příjmy v souvislosti s výkonem závislé činnosti – nepeněžní příjem v podobě cenového rozdílu, nepeněžní příjem v podobě využívání motorového vozidla pro služební účely,
- funkční požitky.⁷²

Funkční požitky představují odměny poskytované v souvislosti s výkonem funkce. Můžou to být například odměny v orgánech samosprávy, státních orgánech, komorách, spolicích apod. Dále se jedná o funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce, tj. odměny členů vlády, poslanců parlamentu ČR, soudců atd.)⁷³

Jako zaměstnanec je považován poplatník s příjmy ze závislé činnosti pro účely daně z příjmů, a naopak zaměstnavatel je označován jako plátce příjmů. Pokud má poplatník nějaké příjmy ze zahraničí, tak tyto příjmy jsou vždy základem daně. Příjmy mohou být jak peněžní, tak i nepeněžní. Nepeněžní příjmy spočívají v jiné formě plnění.⁷⁴

Za příjmy ze zaměstnání **nejsou** považovány a předmětem daně **nejsou** náhrady cestovních výdajů, které souvisejí s výkonem závislé činnosti včetně hodnoty bezúplatného stravování poskytovaná na pracovních cestách. Dále to jsou hodnoty osobních ochranných pomůcek, pracovních oděvů a obuvi, pak hodnoty mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů včetně nákladů na udržování ostatních ochranných pomůcek, jakož i hodnota poskytovaných stejnokrojů, včetně příspěvků na jejich udržování. Další skupinou jsou částky přijaté zaměstnancem od zaměstnavatele jako zálohy, nebo náhrady za opotřebení vlastního používaného nářadí a v poslední řadě povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a důsledné dodržování pracovních předpokladů pro výkon práce.⁷⁵

Základ daně u příjmů ze závislé činnosti se sestavuje jako příjem zvýšený o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění. Takto v podstatě vzniká tzv. superhrubá mzda, která se stává dílčím základem daně. Zdravotní a sociální pojištění je povinen platit každý zaměstnanec, který dosahuje zdanitelných příjmů a pokud má

⁷² DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁷³ KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Systém a správa daní v ČR*. Vydání třetí. (2019)

⁷⁴ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁷⁵ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012 – úplná znění platná k 1. 1. 2012*. (2012)

povinnost zaměstnanec, tak ji má i zaměstnavatel, který ji odvádí za zaměstnance. Výše sazby u zaměstnavatele činí u sociálního pojištění 25 %, u zdravotního pojištění je to 9 %. Zaměstnanec platí 6,5 % sociálního pojištění a 4,5 % zdravotního pojištění.⁷⁶

Poplatník – rezident, kterému plynul příjem ze zahraničí zahrne tento příjem do dílčího základu daně a zvýší jej o povinné pojistné (platí v tuzemsku), následně jej:

- sníží o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí jen v případě, pokud **nemá** Česká republika uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, nebo
- sníží o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí v případě, pokud **má** Česká republika uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění pouze však do výše, ve které nebyla tato daň započtena na daňovou povinnost v tuzemsku.⁷⁷

2.6.3 Příjmy ze samostatné činnosti

Příjmy, které jsou uvedeny v § 7 ZDP a zároveň nepatří do příjmů ze závislé činnosti jsou příjmy ze samostatné činnosti. Tyto činnosti vykazují určitá specifika, která jsou důležitá při rozdělení. Jsou to:

- Stanovení základu daně paušální částkou dle § 7a ZDP – lze jen pro příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP, tj. příjmy ze zemědělství, lesního a vodního hospodářství, ze živnostenského podnikání a z jiného podnikání dle zvláštních předpisů.
- Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby dle § 13 ZDP – je možno rozdělit všechny příjmy a výdaje s výjimkou příjmů a výdajů z podílů na v.o.s. a podílu u komplementáře na k.s.
- Odlišná možnost uplatnění výdajů procentem z příjmů podle § 7 odst. 7 ZDP.
- Příjmy autorů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize a úhrn těchto příjmů nepřesáhne v kalendářním měsíci 10 000 Kč. Tím pádem si k nim nelze uplatnit příslušné výdaje a tyto příjmy jsou zahrnuty do tzv. samostatného základu daně a jsou zdaněny zvláštní sazbou daně.⁷⁸

Za příjmy ze samostatné činnosti se tedy rozlišují:

---

⁷⁶ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁷⁷ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁷⁸ § 7 ZDP

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy plynoucí ze živnostenského podnikání,
- příjmy podle zvláštních předpisů, tj. jiné příjmy,
- podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku,
- příjmy z výkonu samostatného podnikání,
- příjmy z obchodního majetku,
- příjmy z poskytnutí nebo užití práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv, a to včetně příjmů z vydávání a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem.⁷⁹

Dílním základem daně z příjmů ze samostatné činnosti jsou dle § 7 odst. 3 ZDP příjmy, které jsou sníženy o výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů s výjimkou příjmů z v.o.s. a k.s. Poplatník může uplatnit skutečné výdaje, pokud vede daňovou evidenci nebo účetnictví, nebo výdaje v paušální výši. Pro podrobnější zjištění ZD se vychází z ustanovení § 23 až 33 ZDP, tzn. že je nezbytné testovat, zda jsou jednotlivé výdaje uplatněné v prokázané výši daňově účinné.

Na základě toho, jakou evidenci poplatník vede, si může uplatnit:

- výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, kdy buď poplatník vede daňovou evidenci dle § 7b nebo poplatník vede účetnictví,
- výdaje procentem z příjmů dle jednotlivých druhů příjmů, kdy je poplatník povinen vždy vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek (tzv. paušální výdaje).⁸⁰

K jednotlivým příjmům lze uplatnit výdaje procentem podle § 7 odst. 7 ZDP ve stanovené výši:

- 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- 80 % z příjmů řemeslných živností a 60 % z příjmů u ostatních živností,
- 40 % z příjmů z jiného podnikání podle zvláštních předpisů
- 40 % z příjmů z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví a autorských práv,
- 40 % z příjmů z výkonu nezávislého podnikání,

⁷⁹ KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. (2018)

⁸⁰ PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. (2018)

- 30 % z příjmů z nájmu obchodního majetku,
- u podílů společníků v.o.s. a k.s. na zisku nelze uplatnit výdaje procentem z příjmů.⁸¹

U paušálních výdajů je nutno respektovat jejich maximální výši, což určuje ustanovení § 7 odst. 7 ZDP ve výši:

- 30 % - omezení na maximálně 300 000 Kč,
- 40 % - maximálně 400 000 Kč,
- 60 % - maximálně 600 000 Kč,
- 80 % - maximálně 800 000 Kč.⁸²

Pokud poplatníkovi plynou různé druhy příjmů, na které je uplatňován odlišný paušál, musí příjmy evidovat a paušální výdaje na ně uplatňovat odděleně.⁸³

2.6.4 Příjmy z kapitálových výnosů

Do příjmů z kapitálových výnosů, které jsou určeny dle § 8 ZDP patří zejména příjmy související s držbou finančního majetku. Uplatňují se zde 2 režimy zdanění:

- Režim 1 - zdanění zvláštní sazbou daně dle § 36 ZDP.
- Režim 2 - zdanění v dílčím základu daně v přiznání k dani z příjmů fyzických osob.⁸⁴

Zvláštní sazbou daně ve výši 15 % (**režim 1**) se zdaňují příjmy z kapitálového majetku, a jsou to:

- podíly na zisku z obchodní korporace,
- podíly na zisku z účasti na podnikání pro tichého společníka,
- úroky a držby CP,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách,
- výnos z jednorázového vkladu,
- dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem, doplňkového penzijního spoření a penzijního pojištění po snížení o zaplacené příspěvky,
- plnění ze soukromého životního pojištění po snížení o zaplacené pojistné,
- plnění ze zisku svěřeneckého fondu.⁸⁵

---

⁸¹ § 7 odst. 7 ZDP

⁸² § 7 odst. 7 ZDP

⁸³ PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. (2018)

⁸⁴ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁸⁵ PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. (2018)

U režimu 2, tedy zdanění v dílčím základu daně se jedná o příjmy z kapitálového majetku:

- úroky z poskytnutých úvěrů a zápůjček,
- úroky z prodlení a poplatky z prodlení,
- úroky z vkladů na účtech, které jsou určeny k podnikání podle podmínek banky,
- úrokové a jiné výnosy z držby směnek.⁸⁶

2.6.5 Příjmy z nájmu a ostatní příjmy

Za příjmy z nájmu jsou považovány příjmy plynoucí z nájmu nemovitostí, které nejsou zahrnuté v podnikání, poté příjmy z nájmu movitých věcí taktéž nezahrnutých do podnikání kromě ojedinělého nájmu, který se zdaňuje v rámci ostatních příjmů dle § 10 ZDP. Tyto příjmy tvoří dílčí základ daně z nájmu dle § 9 ZDP, pokud nejsou součástí dílčího základu daně podle §6 a § 7 ZDP. Od příjmů z nájmu je možné odečítat výdaje související s udržením, zajištěním a dosažením těchto příjmů. U příjmů z nájmu se neodepisuje sociální a zdravotní pojištění.⁸⁷

Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů z nájmu může poplatník uplatnit dvěma způsoby:

- určitým procentem z hodnoty dosažených příjmů,
- v prokázané výši, tzn. skutečné výdaje.

V prvním případě lze z příjmů uplatnit výdaje ve výši 30 % z příjmů dle § 9 odst. 4 ZDP. Tahle částka obsahuje veškeré výdaje spojené s dosahováním příjmů z pronájmu. Poplatník musí vést evidenci příjmů a pohledávek souvisejících s nájmem. U výdajů, které byly stanovené procentem platí jejich maximální částka, tj. u 30 % platí maximum 300 000 Kč.

U druhého způsobu je poplatník povinen vést záznamy o příjmech a výdajích, evidenci hmotného majetku, evidenci rezerv na opravy hmotného majetku, evidenci o pohledávkách a závazcích a mzdové listy. Za prokazatelně vynaložené výdaje lze také považovat odpisy majetku určeného k pronájmu, rezervu na opravy majetku, pojištění majetku, opravy a výdaje na údržbu majetku.⁸⁸

---

⁸⁶ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob* (2018)

⁸⁷ KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. (2018)

⁸⁸ PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. (2018)

Do skupiny ostatních příjmů lze zařadit příjmy, které nejsou součástí některé z předchozích skupin příjmů. Jsou to příjmy zpravidla ojedinělé, nahodilé a nelze je považovat za hlavní zdroj příjmů poplatníka. Jedná se o:

- příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu,
- příjmy z prodeje neobchodního majetku,
- příjmy z převodu nemovité věc nebo cenného papíru,
- výhry v loteriích,
- přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- příjmy z výměnky,
- příjmy ze zděděných práv autorských a z duševního vlastnictví,
- bezúplatný příjem.,
- a další.⁸⁹

Základ daně je příjem snížený a výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Výdaje mohou být však uplatněny maximálně do výše těchto příjmů. Pokud jsou tedy výdaje spojené s jednotlivým druhem příjmu vyšší než příjem, základ daně je 0 Kč, jelikož se k rozdílu nepřihlíží.

---

⁸⁹ KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Systém a správa daní v ČR*. Vydání třetí. (2019)

3 Analýza výnosu z daně z příjmů ve vybraných obcích

Tato část diplomové práce se bude zaměřovat na analýzu daně z příjmů fyzických osob ve vybraných obcích. Třetí kapitola se tak konkrétně věnuje identifikaci výnosů z daně z příjmů fyzických osob, které vybraly sledované obce v letech 2010-2019. Je třeba určit, jak velký podíl představuje DPFO ve vztahu k celkovým příjmům obcí a jak moc velký význam má při financování obcí, jelikož představuje výnos. Dále bude sledováno, jestli se výnos z DPFO zvyšuje, snižuje nebo zůstává v průběhu let konstantní.

Jako analyzované obce byly vybrány ty, které patří do jednoho okresu. V případě této závěrečné práce se jedná o okres Karviná, který tvoří 17 obcí rozprostřených na 356 km². Byly zvoleny všechny obce v okresu, aby byla analýza zaměřena jak na velké města, tak i na malé obce a využita možnost srovnat je mezi sebou z hlediska daně z příjmů fyzických osob. V podkapitolách jsou obce rozděleny na:

- statutární města (2),
- města (5),
- obce nad 4 000 obyvatel (5),
- obce do 4 000 obyvatel (5).

Města a obce jsou dále řazeny podle počtu obyvatel od té nejlidnatější obce po tu s nejnižším počtem obyvatel. **Statutárními městy** jsou Statutární město Havířov a Statutární město Karviná. Mezi **městy** v okresu Karviná patří Orlová, Český Těšín, Bohumín, Rychvald a Petřvald. Zbýlých 10 analyzovaných územních celků mají statut **obce** – pět jich mělo **nad 4 000 obyvatel** ke konci roku 2019 - Petrovice u Karviné, Dolní Lutyně, Těrlicko, Horní Suchá, Dětmárovice. Zbýlých pět obcí mělo k 31.12.2019 **do 4 000 obyvatel**, a proto patří do poslední kategorie – Albrechtice, Horní Bludovice, Stonava, Chotěbuz a Doubrava. Rozdělení obcí podle kritéria 4 000 obyvatel bylo vybráno na základě toho, že v půlce z 10 obcí dosahuje počet obyvatel více než 4 000 a v půlce ne. Tím pádem je rozdělení rovnoměrné a obce s podobným počtem obyvatel figurují ve stejných podkapitolách.

Každá obec bude analyzována samostatně z hlediska několika kritérií. Jako první proběhne vývoj počtu obyvatel v konkrétních obcích za sledované období, které bylo stanoveno na 10 let. Dále se bude analýza zaměřovat na vývoj celkových a daňových příjmů v letech 2010-2019 pomocí grafického zpracování. Další část se bude věnovat už v nadpise zmiňované dani z příjmů fyzických osob – částce vybrané obcí v určitém roce,

podílu na celkových a daňových příjmech a výnos DPFO na jednoho obyvatele obce, vše za sledované desetileté období. Jako poslední součást analýzy bude struktura daně z příjmů fyzických osob, podíl dílčích částí této daně na celkové dani z příjmů fyzických osob a s tím spojený vývoj v čase. V této části diplomové práce bude pracováno s dílčími složkami daně – DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné činnosti a DPFO z kapitálových výnosů.

Jak už bylo zmíněno v kapitole 2.4.2, výběr daňových příjmů obcí prošel za sledované období spoustu změnami v souvislosti s rozpočtovým určením daní. Pro připomenutí jsou zde nastíněny největší změny spojené s výběrem daňových příjmů:

- V roce 2013 vznikla tzv. U-křivky a tím pádem i došlo k navýšení příjmů u nejmenších obcí.
- V roce 2017 došlo k navýšení podílu z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty z 20,83 % na 21,8 % a zároveň došlo ke zrušení 30 % podílu obcí na DPFO ze samostatné činnosti.
- V roce 2018 se zvýšil podíl obcí na celostátním hrubém výnosu daně z přidané hodnoty z 21,8 % na 23,58 %.

Použitá data, z kterých bylo čerpáno v tomto úseku diplomové práce, byly zpracovány z internetových zdrojů Monitoru Státní pokladna Ministerstva financí ČR a Ministerstva vnitra ČR. Z těchto údajů byly vypracovány tabulky a grafy; ostatní údaje, které tvoří plnění rozpočtu příjmů v letech 2010-2019 jsou k dispozici pro každou obec zvlášť v přílohách 1-17.

3.1 Analýza rozpočtu vybraných statutárních měst

Mezi statutární města v okrese Karviná řadíme Statutární město Havířov a Statutární město Karviná. Následují obecné informace o každém statutárním městě a analýza rozpočtu těchto dvou statutárních měst.

Statutární město Havířov

Statutární město Havířov se nachází na jižním okraji ostravsko-karvinské průmyslové oblasti mezi městem Ostravou a pohraničním městem Český Těšín. Havířov je statutárním městem od roku 1990 a primátorem je od roku 2018 Ing. Josef Bělíca.⁹⁰

---

⁹⁰ Historie a současnost města Havířov [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.havirov-city.cz/historie-soucasnost/historie-soucasnost/historie-soucasnost>

Vývoj počtu obyvatel za období let 2010–2019 ukazuje tabulka 3.1. Je zřejmé, že za sledovaných 10 let klesl počet obyvatel Havířova o více než 10 000, což je cca 10 % obyvatelstva. Způsobeno to může být neatraktivitou města a prostředí kolem, malým množstvím pracovních míst nebo stěhováním do větších měst jako je například Ostrava.

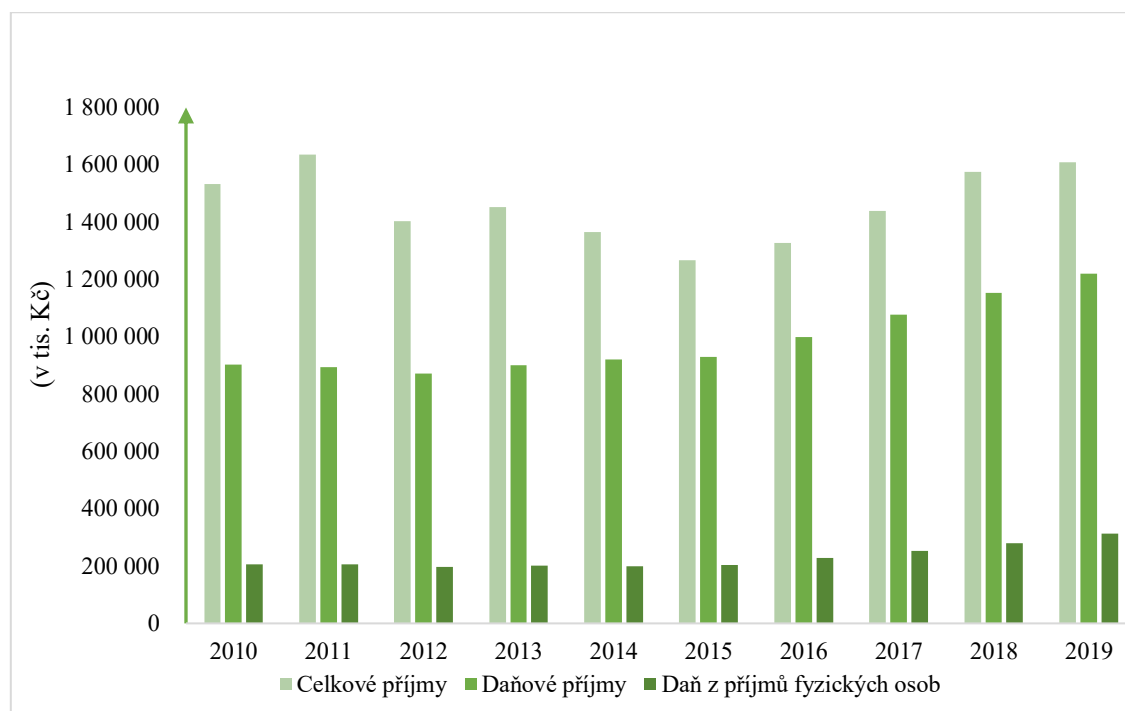
Tabulka: 3.1 Vývoj počtu obyvatel Havířova v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	82 896	79 690	78 665	77 443	76 381	75 394	74 553	73 701	73 165	72 472

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Vývoj vybraných příjmů Havířova sleduje graf 3.1, který vychází z dat v příloze 1. V prvním pětiletém období lze zaznamenat kolísavou tendenci celkových příjmů, od roku 2016 však celkové příjmy Havířova rostly. Podobně je to i u daňových příjmů a příjmů z fyzických osob. Hodnoty v posledních pěti letech mírně stoupají, což je vzhledem ke klesajícímu počtu obyvatelstva důležitá zpráva pro financování a chod města.

Graf: 3.1 Vývoj vybraných příjmů města Havířov v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.2 popisuje vybrané ukazatele pro město Havířov. Lze vidět, že výnos z daně z příjmů fyzických osob se za 10 let výrazně zvětšil o celých 106 120 tis. Kč, což dělá nárůst přes 150 %. Zvyšoval se zejména podíl daňových příjmů, což dokazují údaje v příloze 1. Podíl DPFO na celkových příjmech města Havířov se od roku 2010 zvýšil

o 6 % a podíl na daňových příjmech o 2,7 %. Výnos daně z příjmů fyzických osob na jednoho obyvatele zaznamenal růst o 1 822 Kč.

Tabulka: 3.2 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	206 138	205 516	197 000	201 359	200 380	204 497	228 454	252 271	279 807	312 258
Podíl na celkových příjmech (v %)	13,4	12,6	14,0	13,9	14,7	16,1	17,2	17,5	17,8	19,4
Podíl na daňových příjmech (v %)	22,8	23,0	22,6	22,3	21,8	22,0	22,8	23,4	24,3	25,6
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 487	2 579	2 504	2 600	2 623	2 712	3 064	3 423	3 824	4 309

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V následující tabulce lze najít strukturu daně z příjmů fyzických osob ve městě Havířov, tj. jak velkou část této daně tvoří daň z příjmů ze samostatné činnosti, ze závislé činnosti a z kapitálových výnosů. Z dostupných dat je patrné, že největší procentuální podíl na celkové dani z příjmů fyzických osob má daň ze závislé činnosti, a to konkrétně 89,4 % v roce 2019. Hodnota se zvýšila o 8,1 %. DPFO ze závislé činnosti se obci snížila o 16 114 tis. Kč, což měla za následek novela RUD.

Tabulka: 3.3 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	167 617	173 528	171 736	173 865	173 412	174 601	199 063	223 476	251 156	279 147
Podíl na DPFO (v %)	81,3	84,4	87,2	86,3	86,5	85,4	87,1	88,6	89,8	89,4
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	23 687	16 073	7 151	9 791	7 212	9 079	8 391	8 341	5 789	7 573
Podíl na DPFO (v %)	11,5	7,8	3,6	4,9	3,6	4,4	3,7	3,3	2,1	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	14 834	15 915	18 113	17 703	19 756	20 817	21 000	20 454	22 862	25 538
Podíl na DPFO (v %)	7,2	7,7	9,2	8,8	9,9	10,2	9,2	8,1	8,2	8,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Statutární město Havířov zaznamenalo v posledních 10 letech růst celkových příjmů, daňových příjmů a jako hlavní se zvětšil i výnos z daně z příjmů fyzických osob. Největší problém lze očekávat v pokračování poklesu počtu obyvatel, tím pádem by se daň, která je odváděna podle fyzických osob mohla v dalších letech snižovat. Je to patrné i z toho, že hodnota DPFO sice rostla, ale výnos této daně na jednoho obyvatele se zvýšil

pouze o 1 822 Kč. To je málo ve srovnání s ostatními městy a obcemi. Nejlepší by bylo, kdyby počet obyvatel začal růst, což je ale pro město s neatraktivitou prostředí a s nedostatkem pracovních míst velmi těžký úkol.

Statutární město Karviná

Na severovýchodě České republiky leží statutární město Karviná, kde polovinu hranice města tvoří společnou hranici s Polskem. Statutárním městem je od roku 2002 a primátorem města se stal Jan Wolf v roce 2018.⁹¹ Tabulka 3.4 ukazuje obdobnou situaci s úbytkem počtu obyvatel jako u statutárního města Havířov. Počet obyvatel Karviné klesl za sledované desetiletí přesně o 10 116 lidí, to znamená poklesy o 1 000 – 2 000 lidí ročně.

Tabulka: 3.4 Vývoj počtu obyvatel Karviné v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	61 948	59 698	58 097	57 043	56 216	55 298	54 642	53 743	52 998	51 832

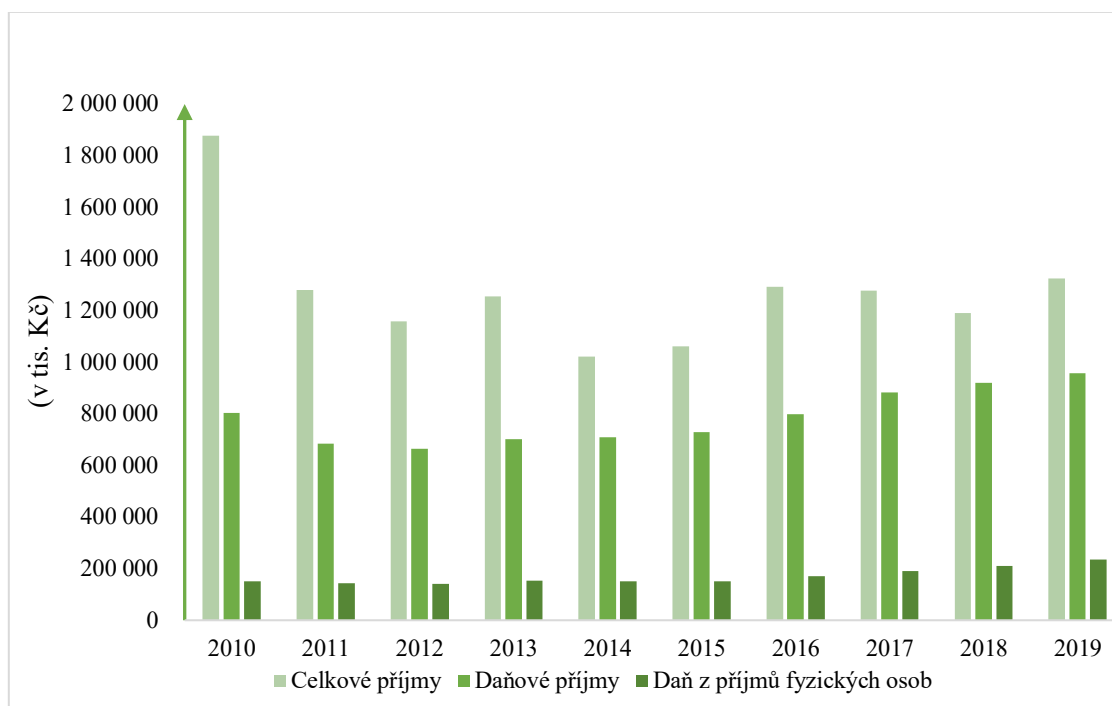
Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Graf 3.2 sleduje vývoj celkových příjmů, daňových příjmů a příjmů z daně z fyzických osob v letech 2010-2019. Použitá a konkrétnější data jsou k nahlédnutí v příloze 2. Celkové příjmy za sledované období kolísaly, přičemž v roce 2010 dosáhly nejvyššího bodu. Z dostupných dat na monitoru Státní pokladny MF ČR byl zjištěn velký podíl kapitálových příjmů (příjmy z prodeje DHM a dalších nemovitostí) v roce 2010, které jsou součástí celkových příjmů. Následující rok se dostaly kapitálové příjmy do normy, a proto výrazně klesly i celkové příjmy. Daňové příjmy i příjmy z DPFO v Karviné mírně stoupaly a výše a podíl se výrazně neměnil.

---

⁹¹ Informace o městě Karviná [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.karvina.cz/mesto-karvina/informace-o-meste>

Graf: 3.2 Vývoj vybraných příjmů města Karviná v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z následující tabulky 3.5 je patrný růst všech sledovaných ukazatelů. Nejvíce zřetelný je růst podílu DPFO na celkových příjmech, procentuální hodnota se zvýšila o 9,8 %. Pokud se jedná o výnos DPFO na jednoho obyvatele, hodnota vzrostla od roku 2010 o 2 127 Kč.

Tabulka: 3.5 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	150 011	144 052	140 918	154 194	151 030	152 015	171 184	190 554	211 158	235 751
Podíl na celkových příjmech (v %)	8,0	11,3	12,2	12,3	14,8	14,3	13,2	14,9	17,8	17,8
Podíl na daňových příjmech (v %)	18,7	21,1	21,2	22,0	21,3	20,9	21,5	21,6	23,0	24,7
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 422	2 413	2 426	2 703	2 687	2 749	3 133	3 546	3 984	4 548

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Na strukturu daně z příjmů fyzických osob ve městě Karviná se zaměřuje tabulka 3.6. Z ní je patrné, že v roce 2019 měli největší podíl na celkové dani z příjmů fyzických osob příjmy ze závislé činnosti (89,9 %), následovány příjmy z kapitálových výnosů (7,8 %) a příjmy ze samostatné činnosti (2,3 %). Příjmy ze samostatné činnosti v desetiletém období klesly Karvině o 6 068 tis. Kč.

Tabulka: 3.6 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	127 732	127 015	124 775	134 973	133 849	135 196	151 608	170 246	190 417	211 952
Podíl na DPFO (v %)	85,1	88,2	88,5	87,5	88,6	88,9	88,6	89,3	90,2	89,9
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	11 512	5 615	2 990	6 199	2 677	4 819	4 331	5 408	4 191	5 444
Podíl na DPFO (v %)	7,7	3,9	2,1	4,0	1,8	3,2	2,5	2,8	2,0	2,3
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	10 767	11 422	13 153	13 022	14 504	12 000	15 245	14 900	16 550	18 355
Podíl na DPFO (v %)	7,2	7,9	9,3	8,4	9,6	7,9	8,9	7,8	7,8	7,8

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Město Karviná zaznamenalo za sledované období vcelku pozitivní bilanci v souvislosti s výnosem z DPFO. Podíl této daně na celkových příjmech města vzrostl od roku 2010 o 9,8 %, což potvrzuje velký význam tohoto výnosu. Pro město to znamená vysoké příjmy z obyvatel, kteří zde žijí. Jediným problémem je opět snižující se počet obyvatel, což by v důsledku mohlo vést k poklesu nebo k pomalejšímu růstu výnosu z DPFO. Výnos na jednoho obyvatele vzrostl od roku 2010 o 2 127 Kč, a to je daleko lepší hodnota než u předcházejícího Statutárního města Havířov.

3.2 Analýza rozpočtu vybraných měst

Pro tuto část diplomové práce byly vybrány obce se statutem měst v okrese Karviná. Je jich celkem pět – Orlová, Česká Těšín, Bohumín, Rychvald a Petřvald.

Město Orlová

Město Orlová je slezské město, které se nachází v Moravskoslezského kraji a leží 18,7 km východně od Ostravy. V současnosti je starostou Miroslav Chlubna.⁹² Vývoj počtu obyvatel ve městě Orlová zachycuje tabulka 3.7. Je jasně patrné, že klesající tendence obyvatelstva je i u tohoto města, ale není už tak zřetelná. Dokonce v roce 2018 vzrostl počet obyvatel o 107 oproti roku 2017.

Tabulka: 3.7 Vývoj počtu obyvatel Orlové v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	32 430	31 461	31 462	31 015	30 733	30 287	29 988	29 484	29 591	29 485

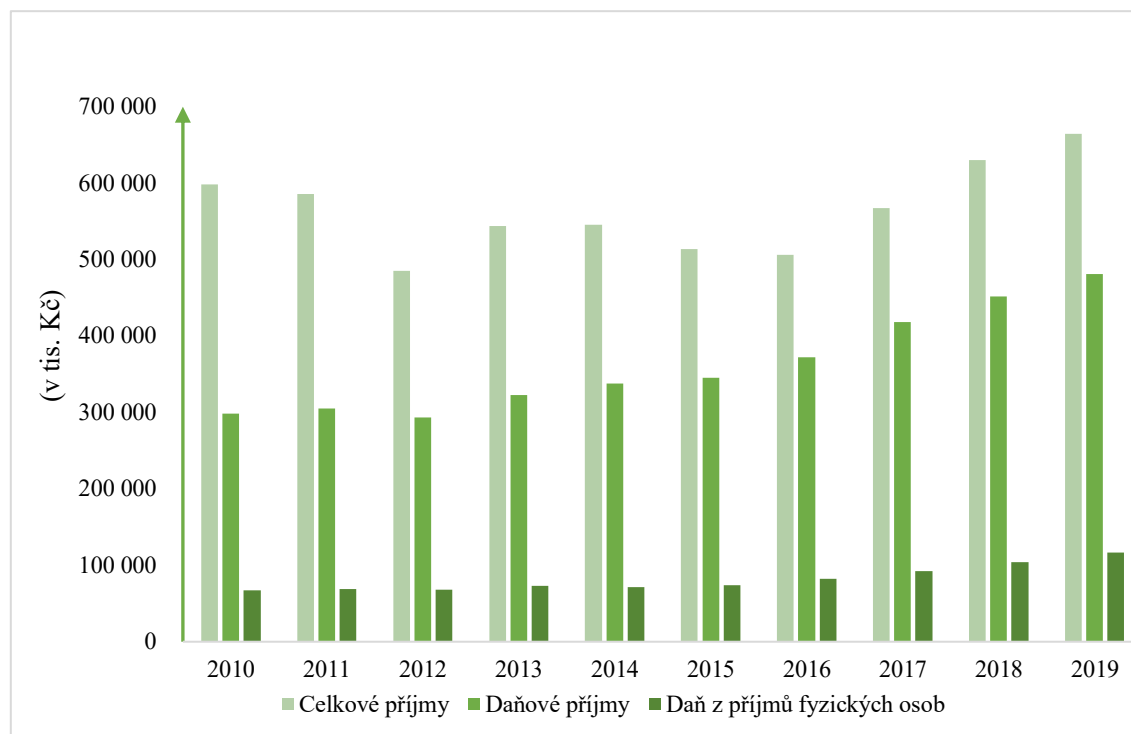
⁹² Historie a současnost Orlové [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/historie-a-soucasnost/>

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Ve vývoji vybraných příjmů města Orlová, které zachycuje graf 3.3 lze spatřit kolísavý trend u celkových příjmů, jako to bylo u předchozích měst. Graf také ukazuje, že daňové příjmy skoro každým rokem stoupaly, i když jen mírně.

Graf: 3.3 Vývoj vybraných příjmů města Orlová v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.8 ukazuje vývoj hodnoty daně z příjmů fyzických osob, jeho podíly na celkových a daňových příjmech a výnos této daně na jednoho obyvatele města. Je zřejmé, že hodnota DPFO v letech stoupla o 49 572 tis. Kč, tj. o 174 %. Růst podílu na daňových příjmech už nebyl tak výrazný a hodnota vrostla za deset let o 1,8 %. U podílu na celkových příjmech hodnota zaznamenala růst o 6,3 %. Růst výnosu DPFO na jednoho obyvatele Orlové už nebyl tak výrazný, šlo konkrétně o nárůst ve výši 1 887 Kč.

Tabulka: 3.8 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	66 929	69 119	68 453	73 292	71 502	73 686	82 149	92 133	104 382	116 501
Podíl na celkových příjmech (v %)	11,2	11,8	14,1	13,5	13,1	14,3	16,2	16,2	16,6	17,5
Podíl na daňových příjmech (v %)	22,4	22,7	23,4	22,7	21,2	21,3	22,1	22,0	23,1	24,2
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 064	2 197	2 176	2 363	2 327	2 433	2 739	3 125	3 527	3 951

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka níže vyjadřuje, jak se mění hodnoty u konkrétních položek daně z příjmů fyzických osob v letech 2010-2019. Jako u předchozích měst, tak i zde měly největší podíl příjmy ze závislé činnosti. Procentuální hodnota vrostla o 8 % na konečných 89,4 % za rok 2019. Nárůst hodnoty byl 49 627 tis. Kč za deset let. DPFO z kapitálových výnosů se ve sledovaném období zvětšila o 4 509 tis. Kč, v procentech o 0,7 %. Pokles byl zaznamenaný pouze u DPFO ze samostatné činnosti, což kopíruje situace v předchozích městech

Tabulka: 3.9 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	54 557	59 888	57 030	63 883	63 036	63 774	71 304	81 865	93 733	104 184
Podíl na DPFO (v %)	81,5	86,6	83,3	87,2	88,2	86,5	86,8	88,9	89,8	89,4
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	7 381	3 912	5 347	3 011	1 270	2 332	3 244	2 794	2 151	2 817
Podíl na DPFO (v %)	11,0	5,7	7,8	4,1	1,8	3,2	3,9	3,0	2,1	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	4 991	5 319	6 076	6 398	7 196	7 580	7 601	7 474	8 498	9 500
Podíl na DPFO (v %)	7,5	7,7	8,9	8,7	10,1	10,3	9,3	8,1	8,1	8,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Město Orlová si všech sledovaných ukazatelů vedla velmi dobře. Počet obyvatel v minulém roce stoupl, výnos pro obci z DPFO každým rokem roste a podíly této daně na celkových a daňových příjmech zaznamenaly taky růst. Tím se stává DPFO velmi významným příjmem pro obci i pro její občany.

Město Český Těšín

Český Těšín leží ve východním výběžku České republiky, na hranici ČR a Polska, zhruba 50 km východně od Ostravy. Starostkou města je od roku 2018 Mgr. Gabriela

Hřebačková.⁹³ V tabulce 3.10 lze nalézt vývoj počtu obyvatelstva za desetileté období. Trend klesajícího počtu obyvatel jako u předchozích měst je patrný i zde. Ke konci roku 2019 měl Český Těšín 23 789 obyvatel.

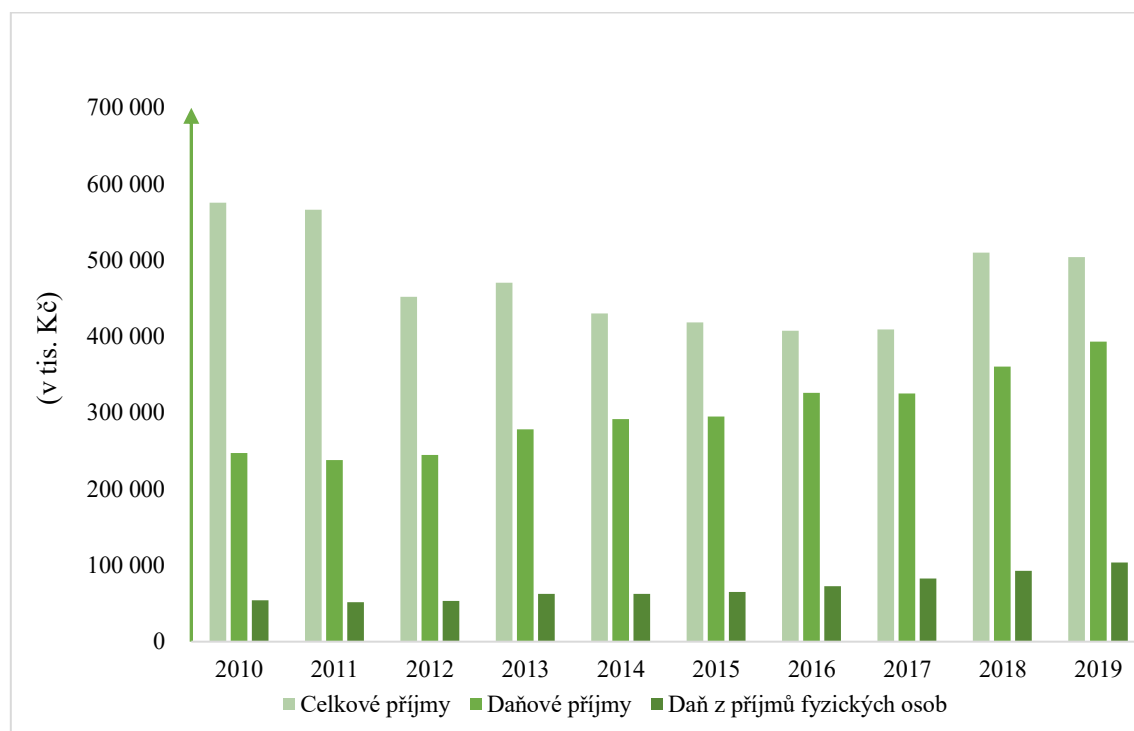
Tabulka: 3.10 Vývoj počtu obyvatel Českého Těšína v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	25 499	25 225	24 829	24 701	24 598	24 440	24 256	24 155	23 952	23 789

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

V následujícím grafu 3.4 lze sledovat proměnlivý charakter celkových příjmů v letech 2010–2019. Konkrétnější hodnoty jsou zahrnuty v příloze 4. Je zde jasně patrný zvyšující se podíl daňových příjmů na celkových příjmech, v roce 2010 byl tento podíl 43 %, v roce 2019 už 73 %.

Graf: 3.4 Vývoj vybraných příjmů města Český Těšín v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.11 zachycuje vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob ve městě Český Těšín v letech 2010–2019. Hodnota DPFO se za deset let skoro zdvojnásobila, když nárůst činil 189 %. Podíl na celkových příjmech se zvýšil o 11 %

⁹³ O městě Český Těšín [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/o-meste/o-meste/>

a podíl na daňových příjmech jen o 4,3 %. Na jednoho obyvatele Českého Těšína připadal výnos z DPFO v roce 2019 o 2 208 Kč větší, než tomu bylo v roce 2010.

Tabulka: 3.11 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	54 609	51 392	53 252	62 379	62 717	65 543	72 960	82 560	92 672	103 472
Podíl na celkových příjmech (v %)	9,5	9,1	11,8	13,2	14,6	15,6	17,9	20,2	18,2	20,5
Podíl na daňových příjmech (v %)	22,0	21,6	21,7	22,4	21,5	22,2	22,3	25,3	25,7	26,3
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 142	2 037	2 145	2 525	2 550	2 682	3 008	3 418	3 869	4 350

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Strukturu daně z příjmů fyzických osob a vývoj v čase ve městě Český Těšín sleduje tabulka 3.12. DPFO ze závislé činnosti stoupla od roku 2010 o 47 884 tis. Kč, DPFO ze samostatné činnosti klesla o 3 400 tis. Kč a DPFO z kapitálových výnosů vzrostla o 4 379 tis. Kč. Nadále se tedy posiluje význam příjmů ze závislé činnosti, které jsou pro obce velmi důležité.

Tabulka: 3.12 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	44 977	44 061	46 319	53 869	54 575	56 194	64 044	73 363	83 506	92 861
Podíl na DPFO (v %)	82,4	85,7	87,0	86,4	87,0	85,7	68,9	88,9	90,1	89,7
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	5 827	3 211	2 079	3 164	2 067	2 888	2 376	2 749	1 851	2 427
Podíl na DPFO (v %)	10,7	6,2	3,9	5,1	3,3	4,4	2,6	3,3	2,0	2,3
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	3 805	4 120	4 854	5 346	6 075	6 461	6 540	6 448	7 315	8 184
Podíl na DPFO (v %)	7,0	8,0	9,1	8,6	9,7	9,9	7,0	7,8	7,9	7,9

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Pro město Český Těšín se DPFO stává čím dál tím víc významnější. Podíl na celkových příjmech vzrostl z 9,5 % na 20,5 %, což je velmi velký rozdíl, a proto se tato daň stala nedílnou součástí rozpočtu města. Zvyšoval se i podíl DPFO ze závislé činnosti, takže zaměstnanci stojí v popředí při financování města.

Město Bohumín

Pohraniční město Bohumín je Moravskoslezskou bránou do Slezska a Pobaltí. Bohumín sousedí s Polskem a je křižovatkou na soutoku řek Odry a Olše. Spolu

s Ostravou a dalšími městy tvoří průmyslovou oblast regionu. Starostou je od roku 2018 Petr Vícha.⁹⁴ V Bohumíně dle tabulky 3.13 žilo koncem roku 2019 celkem 21 162 osob, což znamená pokles oproti roku 2010 o 1 656 obyvatel.

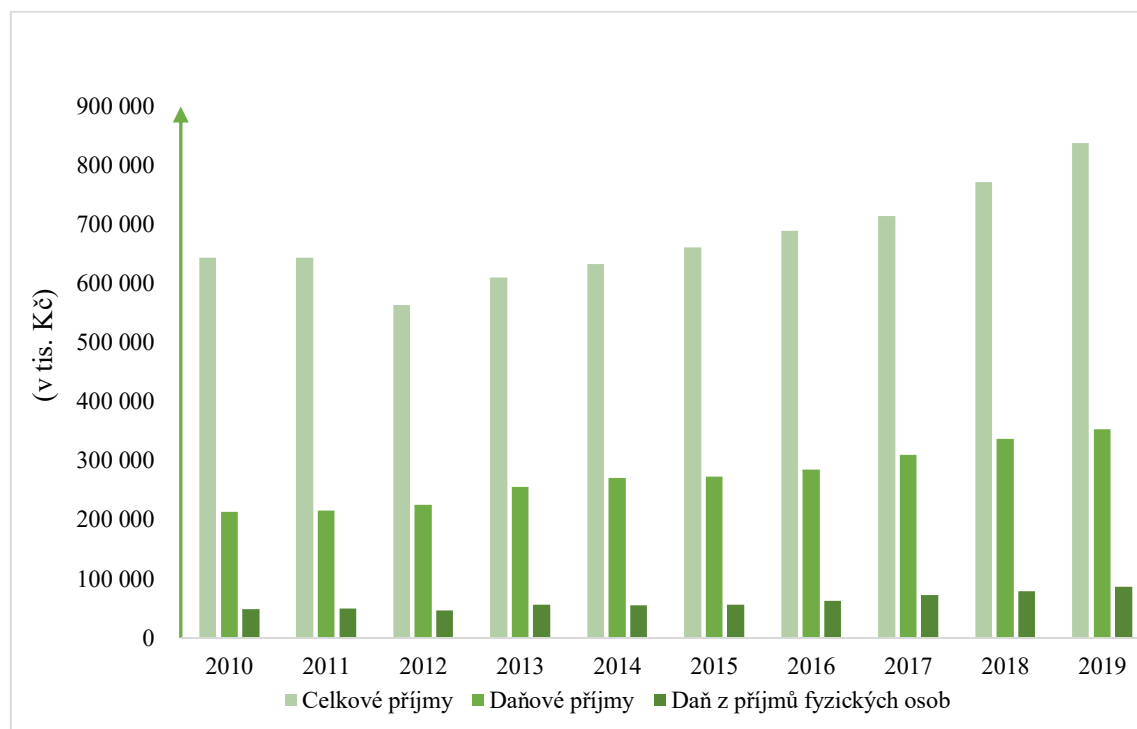
Tabulka: 3.13 Vývoj počtu obyvatel Bohumína v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	22 818	22 063	22 342	22 312	22 129	21 891	21 633	21 375	21 337	21 162

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Následující graf 3.5 zachycující vývoj celkových a daňových příjmů Bohumína zobrazuje výraznější změnu hodnot oproti předchozím městům. Celkové příjmy sice v roce 2012 klesly oproti roku 2011, ale v následujících letech neustále rostly. Velký milník nastal v roce 2019, kdy přesáhly hodnotu 800 000 tis. Kč viz příloha 5.

Graf: 3.5 Vývoj vybraných příjmů města Bohumín v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Město Bohumín dosáhlo v roce 2019 výnosu z DPFO přesně 86 899 tis. Kč, což bylo o 7 197 tis. Kč více než v předcházejícím roce. Podíl tohoto výnosu na celkových příjmech se zvýšil od roku 2010 o 2,8 %, za to podíl na daňových příjmech vzrostl jen o 1,6 %. Na jednoho obyvatele připadal výnos větší o 1 956 Kč než na začátku období.

⁹⁴ Město Bohumín [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.mesto-bohumin.cz/cz/o-meste/mesto-bohumin/>

Tabulka: 3.14 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	49 078	50 273	46 504	56 126	55 049	56 806	62 687	73 177	79 702	86 899
Podíl na celkových příjmech (v %)	7,6	7,8	8,2	9,2	8,7	8,6	9,1	10,2	10,3	10,4
Podíl na daňových příjmech (v %)	23,0	23,3	20,6	22,0	20,3	20,8	22,0	23,6	23,6	24,6
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 151	2 279	2 081	2 516	2 488	2 595	2 898	3 423	3 735	4 106

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z tabulky 3.15, která zobrazuje strukturu DPFO a její podíly je patrné, že podíl příjmů ze závislé činnosti na DPFO byl v prvním sledovaném roce 84,1 %, u příjmů ze samostatné činnosti to bylo 9 % a u příjmů z kapitálových výnosů 6,9 %. V průběhu deseti let se podíly změnily o 5,7 % u příjmů ze závislé činnosti, o 6,7 % u příjmů ze samostatné činnosti a o 0,9 % u příjmů z kapitálových výnosů.

Tabulka: 3.15 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	41 281	43 304	41 374	48 814	48 620	48 426	55 145	65 588	72 094	78 063
Podíl na DPFO (v %)	84,1	86,1	89,0	87,0	88,3	85,2	88,0	89,6	90,5	89,8
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	4 409	3 324	927	2 763	1 252	2 890	2 031	2 190	1 537	2 021
Podíl na DPFO (v %)	9,0	6,6	2,0	4,9	2,3	5,1	3,2	3,0	1,9	2,3
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	3 388	3 645	4 203	4 549	5 177	5 490	5 511	5 399	6 071	6 815
Podíl na DPFO (v %)	6,9	7,3	9,0	8,1	9,4	9,7	8,8	7,4	7,6	7,8

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Daň z příjmů fyzických osob neplní v případě města Bohumína tak velkou a významnou roli z hlediska celkových příjmů. Více významnější jsou pro město jiné příjmy, takže DPFO dělala v roce jen 10,4 % podíl na celkových příjmech. Ve srovnání s ostatními městy v okrese Karviná má Bohumín podobné procentuální složení DPFO, největší položku tvoří příjmy ze závislé činnosti s přesně 89,8 %.

Město Rychvald

Rychvald je městem od roku 1985 a je obklopen městy Ostrava, Bohumín, Orlová a Petřvald. Nachází se v okrese Karviná a v současnosti je starostou Milan Starostka.⁹⁵ Oproti výše zmíněným městům je Rychvald malé město, které má přes 7 500 obyvatel, což je patrné z tabulky 3.16. Dále lze z tabulky vyčíst, že obyvatel od roku 2010 přibývá, i když ne nějak výrazně.

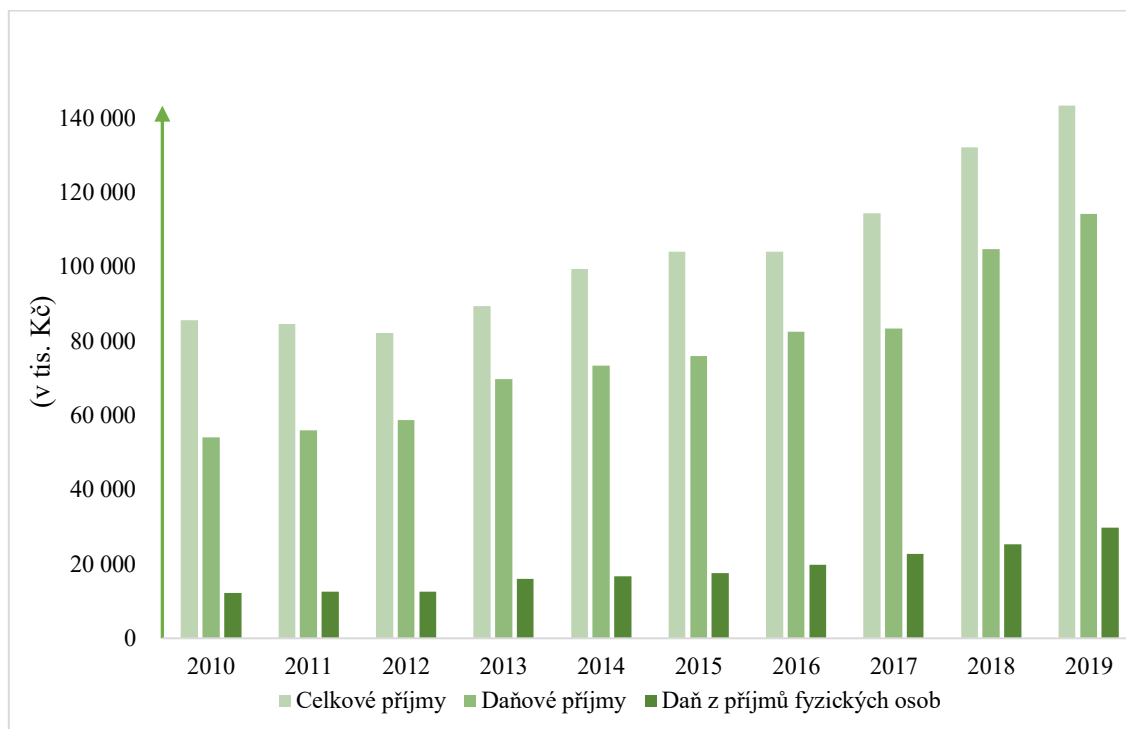
Tabulka: 3.16 Vývoj počtu obyvatel Rychvaldu v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	7 008	7 106	7 222	7 241	7 263	7 260	7 293	7 361	7 438	7 513

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Graf 3.6 zachycuje vybrané příjmy Rychvaldu za sledované desetileté období. Celkové příjmy zaznamenaly dle grafu nárůst, výjimku tvoří roky 2012 a 2016, kdy došlo k poklesu. Konkrétní hodnoty jsou k nahlédnutí v příloze 6. U daně z příjmů fyzických osob se za 10 let jedná o mírný nárůst, načež podíly zůstávají poměrně stejné.

Graf: 3.6 Vývoj vybraných příjmů města Rychvald v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Daň z příjmů fyzických osob, která je součástí daňových příjmů v průběhu let rostla, jak dokládá tabulka 3.17. DPFO na celkových příjmech se zvýšila o 6,5 % a podíl

⁹⁵ O městě Rychvald [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.rychvald.cz/mesto/o-meste>

na daňových příjmech o 3,5 % v letech 2010-2019. Výnos DPFO na jednoho obyvatele byl v roce 2010 nízký, a to 1 745 Kč. V průběhu let se však zvýšil o 2229 Kč na celkových 3 974 Kč na jednoho obyvatele Rychvaldu za rok 2019.

Tabulka: 3.17 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	12 231	12 591	12 595	15 982	16 668	17 505	19 711	22 757	25 391	29 858
Podíl na celkových příjmech (v %)	14,3	14,9	15,3	17,9	16,8	16,8	18,9	19,9	19,2	20,8
Podíl na daňových příjmech (v %)	22,6	22,5	21,4	22,9	22,7	23,1	23,9	27,3	24,2	26,1
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 745	1 772	1 744	2 207	2 295	2 411	2 703	3 092	3 414	3 974

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Následující tabulka zobrazuje strukturu DPFO za sledované období a dokládá, že i město Rychvald zaznamenalo nárůst hodnot příjmů. Příjem ze závislé činnosti vzrostl o 16 123 tis. Kč, tj. o 2,8 %. U příjmů ze samostatné činnosti hodnota kolísala, nicméně v roce 2010 a 2019 byla bezmála stejně vysoká, a to 708 tis. Kč a 717 tis. Kč. Hodnota stoupala i u příjmů z kapitálových výnosů celkem o 0,5 %.

Tabulka: 3.18 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	10 599	10 915	11 099	13 993	14 682	15 089	17 264	20 243	22 738	26 722
Podíl na DPFO (v %)	86,7	86,7	88,1	87,6	88,1	86,2	87,6	89,0	89,6	89,5
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	708	655	268	513	343	597	597	665	536	717
Podíl na DPFO (v %)	5,8	5,2	2,1	3,2	2,1	3,4	3,0	2,9	2,1	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	924	1 021	1 228	1 476	1 643	1 819	1 850	1 849	2 117	2 419
Podíl na DPFO (v %)	7,6	8,1	9,7	9,2	9,9	10,4	9,4	8,1	8,3	8,1

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z hlediska sledovaných kritérií si ve všech těchto kritériích vede město Rychvald velmi příznivě. Počet obyvatel roste, DPFO je velmi významnou položkou v rozpočtu města a za deset let se tento podíl zvýšil o 6,5 %. Od roku 2010 také výrazně narostl výnos z DPFO na jednoho obyvatele ve srovnání s ostatními sledovanými obcemi.

Město Petřvald

Historické město Petřvald je součástí okresu Karviná, jenž leží ve slezské části severní Moravy. Nachází se přibližně 4 km od města Orlová a starostou je do roku 2022 Ing. Jiří Lukša.⁹⁶ Počet obyvatel v Petřvaldu se za poslední desetiletí výrazně nemění viz. tabulka 3.19. Ovšem ve srovnání s rokem 2010 byl zaznamenaný nárůst o 245 obyvatel.

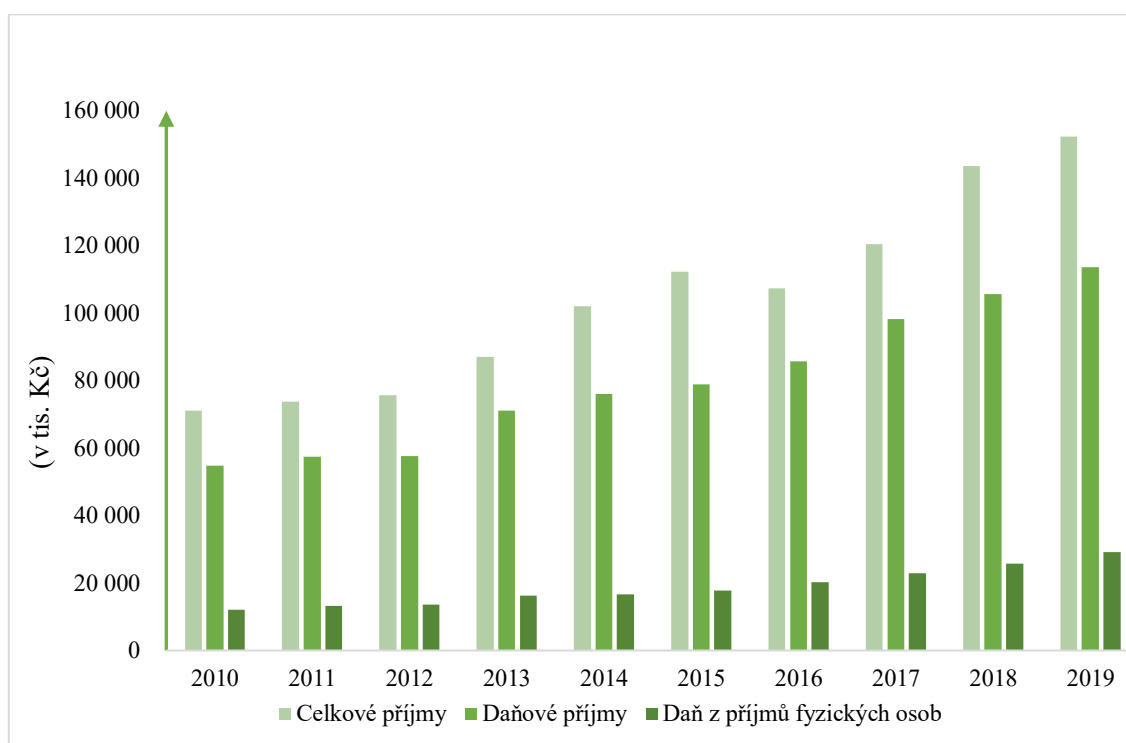
Tabulka: 3.19 Vývoj počtu obyvatel Petřvaldu v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	7 048	6 995	7 181	7 171	7 221	7 186	7 223	7 252	7 251	7 293

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Z grafu 3.7 zachycující vybrané příjmy v Petřvaldu je patrný velký nárůst celkových příjmů od roku 2010 do roku 2019. Jedním z důvodů je růst daňových příjmů, které jsou zaznamenané v grafu níže a také v příloze 7. U daně z příjmů fyzických osob se hodnota dostala poprvé nad 20 000 tis. Kč v roce 2016, v roce 2019 už činila 29 145 tis. Kč.

Graf: 3.7 Vývoj vybraných příjmů města Petřvald v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Hodnota výnosu plynoucí městu z daně z příjmů fyzických osob se za deset let více než zdvojnásobila (o 242 %), což zachycuje tabulka 3.20. Podíl tohoto výnosu na celkových daních se zvýšil o 2,2 % a na daňových příjmech o 3,7 %. Město Petřvald se

⁹⁶ O městě Petřvald [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.petrvald-mesto.cz/o-meste/>

v roce 2019 přiblížilo magické hranici výnosu na jednoho obyvatele DPFO 4 000 Kč, za desetileté období tato hodnota vzrostla o 2 291 Kč.

Tabulka: 3.20 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	12 021	13 184	13 662	16 224	16 672	17 777	20 158	22 819	25 819	29 145
Podíl na celkových příjmech (v %)	16,9	17,9	18,1	18,7	16,3	15,8	18,8	19,0	18,0	19,1
Podíl na daňových příjmech (v %)	22,0	22,9	23,7	22,8	21,9	22,6	23,5	23,2	24,4	25,7
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 706	1 885	1 903	2 262	2 309	2 474	2 791	3 147	3 561	3 996

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Dle tabulky 3.21 tvoří největší podíl daně z příjmů fyzických osob s 89,5 % v roce 2019 příjmy ze závislé činnosti. Tyto příjmy se zvýšili od počátku sledovaného období o 254 %, což dělá celkem o 15 827 tis. Kč. Naopak příjmy ze samostatné činnosti klesly o 4,5 % obdobně jako u předchozích měst.

Tabulka: 3.21 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	10 270	11 540	11 733	14 278	14 697	15 209	17 458	20 193	23 205	26 097
Podíl na DPFO (v %)	85,4	87,5	85,9	88,0	88,2	85,6	86,6	88,5	89,9	89,5
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	824	628	726	483	296	758	862	796	528	697
Podíl na DPFO (v %)	6,9	4,8	5,3	3,0	1,8	4,3	4,3	3,5	2,0	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	927	1 016	1 203	1 463	1 679	1 810	1 838	1 830	2 086	2 351
Podíl na DPFO (v %)	7,7	7,7	8,8	9,0	10,1	10,2	9,1	8,0	8,1	8,1

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V analýze výnosu daně z příjmů u města Petřvald bylo zjištěno, že město vykazuje každým rokem vyšší příjmy z DPFO, tato hodnota se i velkou měrou podílela na celkových příjmech města. Na jednoho obyvatele tento příjem vzrostl za desetileté období o 2 291 Kč a největší položku z tohoto příjmu zaujímaly příjmy ze závislé činnosti.

3.3 Analýza rozpočtu vybraných obcí nad 4 000 obyvatel

Následující část se zaměří na analýzu rozpočtu vybraných obcí se statutem obce s důrazem na daň z příjmů fyzických osob. Sledované obce musely mít ke konci roku 2019 alespoň 4 000 obyvatel, což splňovalo celkem 5 obcí v okrese Karviná. Jedná se o obce Petrovice u Karviné, Dolní Lutyně, Těrlicko, Horní Suchá a Dětmarovice.

Obec Petrovice u Karviné

Obec Petrovice u Karviné se nachází severně od města Karviná, na východě a severu hraničí s Polskem. S počtem obyvatel nad 4 800 viz tabulka 3.22 se řadí mezi největší obce v České republice. Jako starosta byl zvolen v roce 2018 Marian Lebieczik.⁹⁷ Tabulka dále ukazuje výrazný pokles počtu obyvatel v posledních 10 letech o 597 obyvatel, tj. pokles o více než 10 %.

Tabulka: 3.22 Vývoj počtu obyvatel Petrovic u Karviné v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	5 450	5 176	4 846	4 836	4 825	4 817	4 823	4 876	4 881	4 853

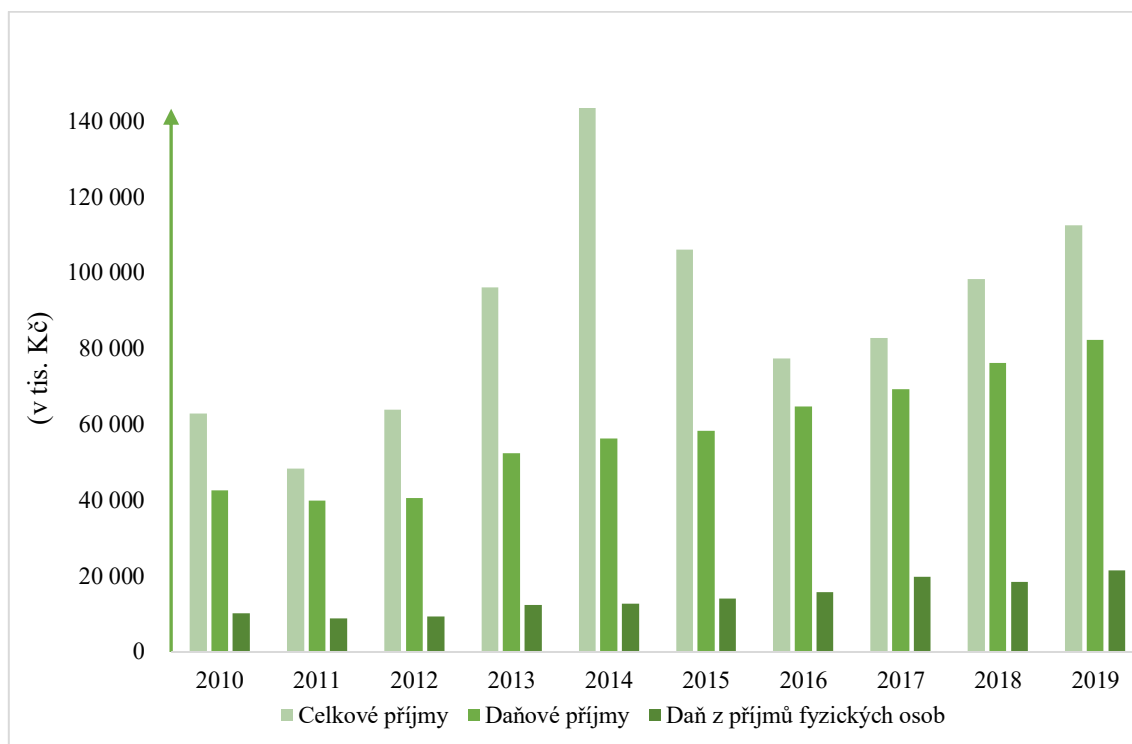
Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

V následujícím grafu 3.8 lze vidět vývoj celkových a daňových příjmů za desetileté období let 2010-2019. Už na první pohled je patrný velký skokový nárůst celkových příjmů v roce 2014, což je podle Monitoru Státní pokladny Ministerstva financí zapříčiněno přijatými transfery. Mimoto se jedná o mírně rostoucí trend jak u daňových příjmů, tak i u příjmů z daně z příjmů Petrovic u Karviné.

---

⁹⁷ Základní informace [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.petroviceuk.cz/oobci/zakladni-info>

Graf: 3.8 Vývoj vybraných příjmů obce Petrovice u Karviné v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.23 zachycuje vybrané ukazatele související s daní z příjmů fyzických osob v letech 2010-2019. Nárůst hodnoty daně z příjmů fyzických osob byl zřejmý již v předcházejícím grafu, v tabulce 3.23 však lze vidět o kolik se hodnota zvýšila. Nárůst byl o 11 446 tis. Kč. Podíl DPFO na celkových příjmech se zvýšil za deset let o 3,1 %, podíl DPFO na daňových příjmech o 2,5 %. Velké zvýšení je možné sledovat u výnosu DPFO na jednoho obyvatele obce o 2 588 Kč. Vyšší hodnota může být zapříčiněna i klesajícím počtem obyvatel Petrovic u Karviné.

Tabulka: 3.23 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	10 147	8 889	9 442	12 470	12 784	14 100	15 809	19 795	18 442	21 593
Podíl na celkových příjmech (v %)	16,1	18,4	14,8	13,0	8,6	13,3	20,4	23,9	18,8	19,2
Podíl na daňových příjmech (v %)	23,7	22,2	23,2	23,7	22,7	24,2	24,4	28,5	24,2	26,2
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 862	1 717	1 948	2 579	2 650	2 927	3 278	4 060	3 778	4 449

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Nejvyšší podíl DPFO ze závislé činnosti na celkové DPFO byl zaznamenán v roce 2018, kdy dosáhl 90,1 % viz tabulka 3.24. Celkově však podíl DPFO ze závislé činnosti

zaznamenal za 10 let zvýšení o 5,5 %, obdobné zvýšení o 5,4 % bylo také u DPFO z kapitálových výnosů. U příjmů ze samostatné činnosti tak, jako u předchozích obcí hodnota klesla, zde se jednalo o výrazný pokles o 10,9 %, což představovalo hodnotu 813 tis. Kč.

Tabulka: 3.24 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	8 098	7 579	8 338	10 770	11 197	11 433	12 840	17 399	16 619	18 418
Podíl na DPFO (v %)	79,8	85,3	88,3	86,4	87,6	81,1	81,2	87,9	90,1	85,3
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	1 362	605	255	605	325	1 320	1 589	680	391	549
Podíl na DPFO (v %)	13,4	6,8	2,7	4,9	2,5	9,4	10,1	3,4	2,1	2,5
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	687	705	849	1 095	1 262	1 347	1 380	1 716	1 432	2 626
Podíl na DPFO (v %)	6,8	7,9	9,0	8,8	9,9	9,6	8,7	8,7	7,8	12,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Hodnota daně z příjmů fyzických osob se u obce Petrovice u Karviné za deset let více než zdvojnásobila, takže představovala velký přínos do obecního rozpočtu. Roste zde význam příjmů ze závislé činnosti, který se zvýšil od roku o 5,5 %, tzn. že zaměstnanci plní pro obecní rozpočet daleko výraznější roli, než tomu bylo před 10 lety.

Obec Dolní Lutyně

Dolní Lutyně je hornoslezská obec východně od Bohumína v okrese Karviná. Je to třetí největší obec v České republice bez statutu města. Severní část obce hraničí s Polskem v údolní nivě řeky Olše. Starostou je v současnosti Mgr. Pavel Buzek.⁹⁸ Počet obyvatel za období let 2010–2019 každým rokem rostl, v roce 2019 měla obec už 5 314 obyvatel. Vše ukazuje tabulka níže.

Tabulka: 3.25 Vývoj počtu obyvatel Dolní Lutyně v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	4 993	5 002	5 096	5 110	5 143	5 174	5 224	5 213	5 270	5 314

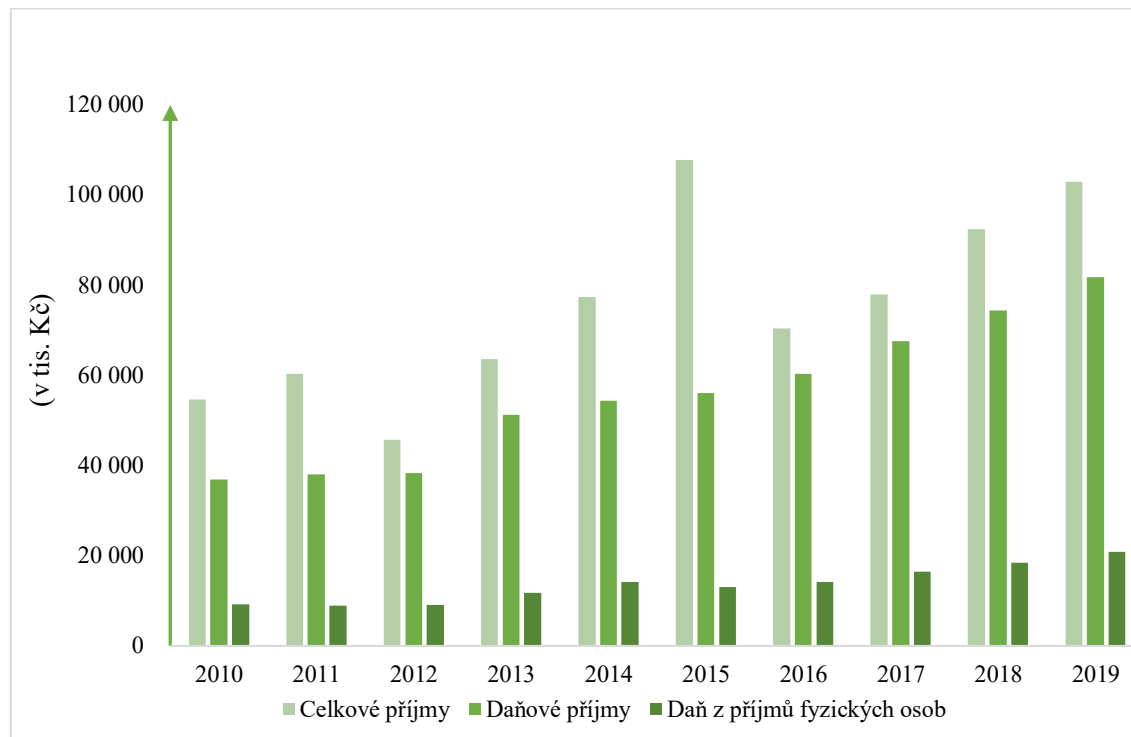
Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Vývoj vybraných příjmů v letech 2010-2019 v obci Dolní Lutyně zachycuje graf 3.9. Opět je v grafu vidět situace vysokého nárůstu celkových příjmů v roce 2015, což

⁹⁸ O obci Dolní Lutyně [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <http://new.dolnilutyne.org/hlavni/informace/obec/8/4>

zapříčinily přijaté transfery dle Monitoru Státní pokladny Ministerstva financí ČR. Od roku 2016 však celkové příjmy konstantě rostou tak jako daňové příjmy, které mají dle grafu velký podíl na celkových příjmech obce.

Graf: 3.9 Vývoj vybraných příjmů obce Dolní Lutyně v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V tabulce 3.26 je patrný nárůst DPFO za posledních deset let více než dvojnásobně (o 226 %). Podíl této daně na celkových příjmech se zvýšil o 3,4 %, tj. o 11 654 tis. Kč. Zato podíl DPFO na daňových příjmech nijak zvlášť za sledované období nerostl, bylo to jen o 0,5 %. Výnos DPFO se zvýšil o 2081 Kč za jednoho obyvatele Dolní Lutyně.

Tabulka: 3.26 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	9 275	8 898	9 063	11 733	14 115	13 064	14 160	16 430	18 508	20 929
Podíl na celkových příjmech (v %)	17,0	14,8	19,8	18,4	18,2	12,1	20,1	21,1	20,0	20,3
Podíl na daňových příjmech (v %)	25,1	23,4	23,7	22,9	26,0	23,3	23,5	24,3	24,9	25,6
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 858	1 779	1 778	2 296	2 745	2 525	2 711	3 152	3 512	3 938

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Nejvyšší příjem ze závislé činnosti byl v obci vybrán v roce 2019, jak blíže ukazuje tabulka 3.27. Jednalo se o částku 18 672 tis. Kč a ve srovnání s rokem 2010 činil nárůst 10 935 tis. Kč. I v obci Dolní Lutyně byl zaznamenaný pokles podílu příjmů ze samostatné činnosti na celkové DPFO, v roce 2019 činil jen 516 tis. Kč, to dělá pokles o 7,4 % oproti roku 2010. Podíl příjmů z kapitálových výnosů za deset let vzrostl o 1,6 % a představoval tak 8,3 % podíl na celkové DPFO.

Tabulka: 3.27 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	7 737	7 419	7 258	10 123	10 412	10 800	12 386	14 477	16 590	18 672
Podíl na DPFO (v %)	83,4	83,4	80,1	86,3	73,8	82,7	87,5	88,1	89,6	89,2
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	919	802	619	546	2 477	945	427	604	387	516
Podíl na DPFO (v %)	9,9	9,0	6,8	4,7	17,5	7,2	3,0	3,7	2,1	2,5
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	619	677	1 186	1 064	1 226	1 319	1 347	1 349	1 531	1 741
Podíl na DPFO (v %)	6,7	7,6	13,1	9,1	8,7	10,1	9,5	8,2	8,3	8,3

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z výsledků analýzy je patrné, že se obci finančně daří, kdy jim stoupá počet obyvatel a příjmy jim rostou vysokým tempem. Daňové příjmy mají obrovský význam na veškerých příjmech obce, spolu s DPFO je významná také daň z přidané hodnoty.

Obec Těrlicko

Obec Těrlicko se rozkládá na svazích Těšínské pahorkatiny, asi 9 km od Českého Těšína. Funguje jako významná dopravní osa, kdy spojuje Ostravu a Havířov s přechodem do Polska a na Slovensko. Starosta Těrlicka je od roku 2018 Bc. Martin Polášek.⁹⁹ Rostoucí trend u menších obcí okresu Karviná je patrný i zde, v obci Těrlicko. Za 10 let vzrostl počet obyvatel o 397, o čemž informuje tabulka 3.28.

Tabulka: 3.28 Vývoj počtu obyvatel Těrlicka v letech 2010–2019

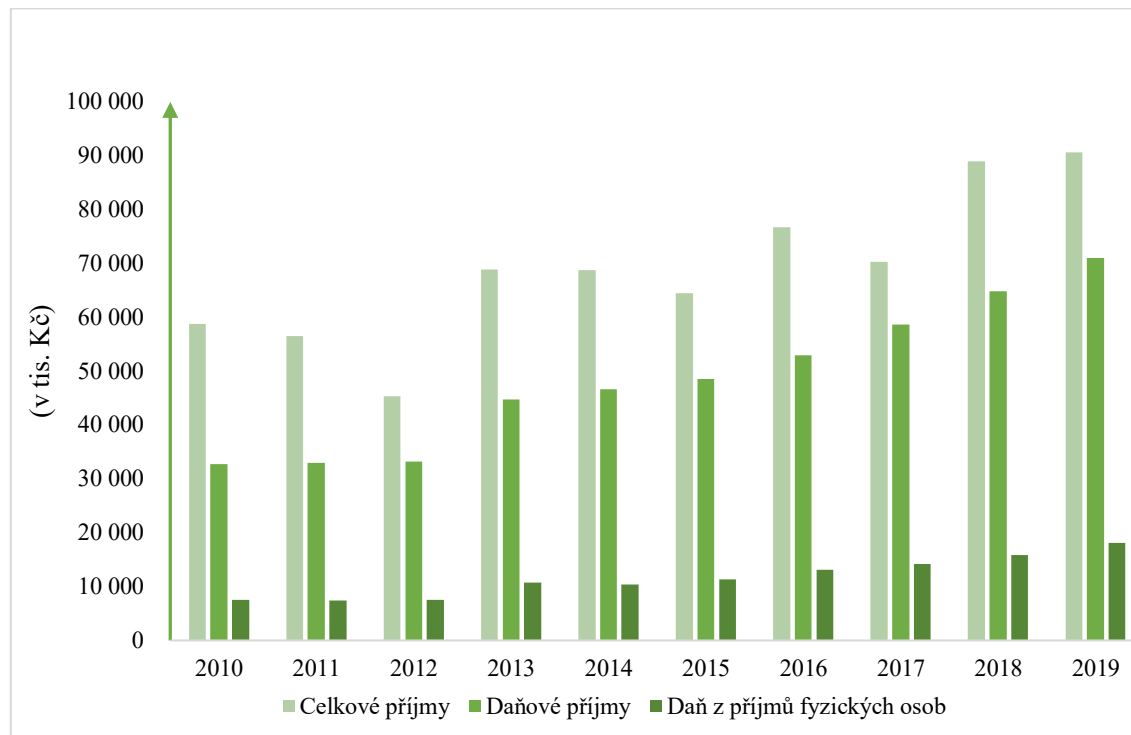
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	4 201	4 220	4 297	4 297	4 336	4 370	4 417	4 469	4 520	4 598

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

⁹⁹ Informace o obci Těrlicko [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <http://www.terlicko.cz/informace-o-obci-a-kroniky/ds-8827/p1=8321>

Z grafu 3.10, který znázorňuje vývoj celkových a daňových příjmů je zřejmé, že i zde pokračuje kolísavý trend těchto hodnot. Celkové příjmy výrazně klesly v roce 2012, 2015 a 2017. Daňové příjmy od roku 2013 stoupají spolu s daní z příjmů fyzických osob.

Graf: 3.10 Vývoj vybraných příjmů obce Těrlicko v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.29 zachycuje vývoj DPFO, její podíl na celkových a daňových příjmech a její výnos na 1 obyvatele obce Těrlicko. Hodnota DPFO celých deset let rostla až na 18 119 tis. Kč v roce 2019, totéž platí u podílu daně na celkových příjmech (20 %) a daňových příjmech (25,5 %). Na jednoho obyvatele Těrlicka dle tabulky připadal výnos v roce 2019 vyšší než v roce 2010 o 2 155 Kč.

Tabulka: 3.29 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	7 503	7 442	7 556	10 755	10 370	11 319	13 111	14 149	15 877	18 119
Podíl na celkových příjmech (v %)	12,8	13,2	16,6	15,6	15,1	17,6	17,1	20,1	17,8	20,0
Podíl na daňových příjmech (v %)	22,9	22,6	22,7	24,0	22,2	23,3	24,7	24,1	24,5	25,5
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 786	1 764	1 758	2 503	2 392	2 590	2 968	3 166	3 513	3 941

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tak jako rostla hodnota DPFO, rostly zpravidla i její dílčí složky, jak ukazuje následující tabulka 3.30. Jediný pokles byl zaznamenán u příjmů ze samostatné činnosti, kdy pokles činil 471 tis. Kč, což bylo 10 %.

Tabulka: 3.30 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	6 066	6 288	6 519	8 693	8 773	9 213	10 544	12 332	14 237	16 186
Podíl na DPFO (v %)	80,8	84,5	86,3	80,8	84,6	81,4	80,4	87,2	89,7	89,3
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	913	579	347	1 172	571	1 000	1 435	675	331	442
Podíl na DPFO (v %)	12,2	7,8	4,6	10,9	5,5	8,8	10,9	4,8	2,1	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	524	575	690	890	1 026	1 106	1 132	1 142	1 309	1 491
Podíl na DPFO (v %)	7,0	7,7	9,1	8,3	9,9	9,8	8,6	8,1	8,2	8,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Ve srovnání s ostatními sledovanými obcemi je i zde význam DPFO velký a tím přináší spoustu peněz do obecního rozpočtu Těrlicka. Za deset let vzrostl tento podíl o 7,2 %, kdy tvořil v roce 2019 už 20 %. Tento přínos do rozpočtu z DPFO byl tvořen z 89,3 % z příjmů ze závislé činnosti. Mimo jiné obci i roste počet obyvatel a k tomu i hodnota DPFO na jednoho obyvatele, kdy se zvýšila od roku 2010 o 2 155 Kč.

Obec Horní Suchá

Hornická obec s doly František a 9. květen se jmenuje Horní suchá. Leží asi 15 km východně od Ostravy, na západě hraničí s Havířovem a řadí se mezi středně velké obce regionu. Starosta je na volební období 2018–2022 Ing. Jan Lipner.¹⁰⁰ Vývoj počtu obyvatel obce Horní Suchá má mírně klesající tendenci, jak naznačuje tabulka 3.31. Počet lidí, kteří měli trvalé bydliště se snížil z 4 525 v roce 2010 na 4 497 v roce 2019.

Tabulka: 3.31 Vývoj počtu obyvatel Horní Suché v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	4 525	4 424	4 641	4 656	4 586	4 608	4 610	4 552	4 498	4 497

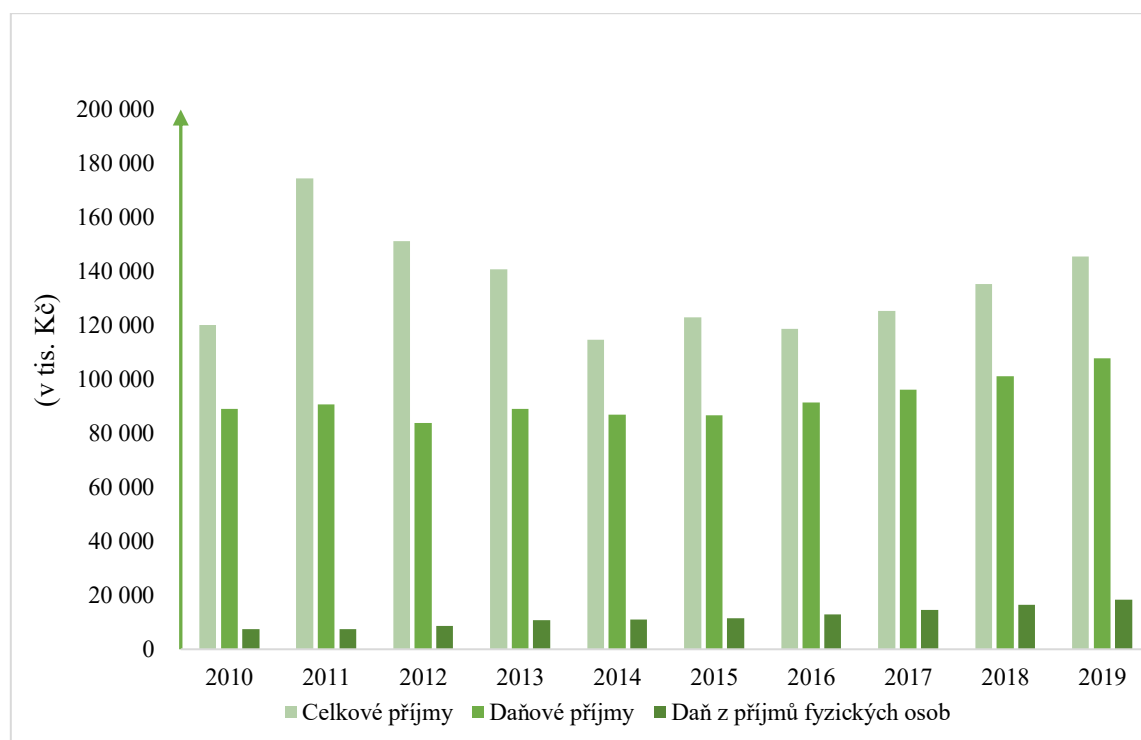
Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Z grafu 3.11, který zachycuje vývoj celkových a daňových příjmů je patrný nízký podíl daně z příjmů fyzických osob na daňových příjmech. Dle Monitoru Státní pokladny

¹⁰⁰ O obci Horní Suchá [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.hornisucha.cz/o-obci-cs>

Ministerstva financí ČR mají větší podíl na daňových příjmech daně a poplatky a daně ze zboží a služeb.

Graf: 3.11 Vývoj vybraných příjmů obce Horní Suchá v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Hodnota daně z příjmů fyzických osob se za sledované desetiletí zvýšila od prvního sledovaného roku o 10 880 tis. Kč jak ukazuje tabulka 3.32. Podíl daně na celkových příjmech obce v roce 2016 přesáhl 10 % a podíl na daňových příjmech se zvýšil o 8,6 % za desetileté období. V přepočtu na jednoho obyvatele výnos DPFO vzrostl o 2 430 Kč.

Tabulka: 3.32 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	7 581	7 454	8 540	10 682	10 986	11 422	12 971	14 647	16 525	18 461
Podíl na celkových příjmech (v %)	6,3	4,3	5,6	7,6	9,6	9,3	10,9	11,7	12,2	12,7
Podíl na daňových příjmech (v %)	8,5	8,2	10,2	12,0	12,6	13,2	14,2	15,2	16,3	17,1
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 675	1 685	1 840	2 294	2 396	2 479	2 814	3 218	3 674	4 105

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulky 3.33 zobrazuje hodnotu jednotlivých složek DPFO a jejich podíly na celkové DPFO. Nejvyšší podíl příjmů ze závislé činnosti na DPFO byl v roce 2011, kdy

činil 92,5 %. Postupem času hodnota kolísala až na 89,7 %, která byla zaznamenaná za rok 2019. Už tak nízký podíl příjmů ze samostatné činnosti na DPFO se ještě snížil až na 2,4 % v roce 2019. Příjem obce z kapitálových výnosů vzrostl z 7 % v prvním sledovaném roce na 8,2 % v posledním sledovaném roce.

Tabulka: 3.33 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	6 680	6 898	7 063	9 443	9 663	9 834	11 326	13 080	14 881	16 562
Podíl na DPFO (v %)	88,1	92,5	82,7	88,4	88,0	86,1	87,3	89,3	90,1	89,7
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	351	-46	767	294	230	435	465	401	332	434
Podíl na DPFO (v %)	4,6	-0,6	9,0	2,8	2,1	3,8	3,6	2,7	2,0	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	550	602	710	945	1 093	1 153	1 180	1 166	1 312	1 465
Podíl na DPFO (v %)	7,0	7,7	9,1	8,3	9,9	9,8	8,6	8,1	8,2	8,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z výsledků analýzy je patrné, že v obci Horní Suchá příjmy z DPFO neplní tak významnou roli v obecním rozpočtu jako u výše zmíněných sledovaných obcí. I přesto se částka obce vybraná na DPFO zvýšila více než dvojnásobně a výnos na jednoho obyvatele výrazně porostl.

Obec Dětmárovice

Dětmárovice leží u polských hranic, severozápadně od Karviné. Obec patří do Moravskoslezského kraje a protéká ji řeka Olše. Starostou obce je Ing. Ladislav Rosman.¹⁰¹ V tabulce 3.34 lze najít vývoj počtu obyvatel Dětmárovic za období 2010–2019. Z tabulky je patrné, že počet obyvatel mírně roste, mezi rokem 2018 a 2019 vzrostl počet obyvatel o 4.

Tabulka: 3.34 Vývoj počtu obyvatel Dětmárovic v letech 2010–2019

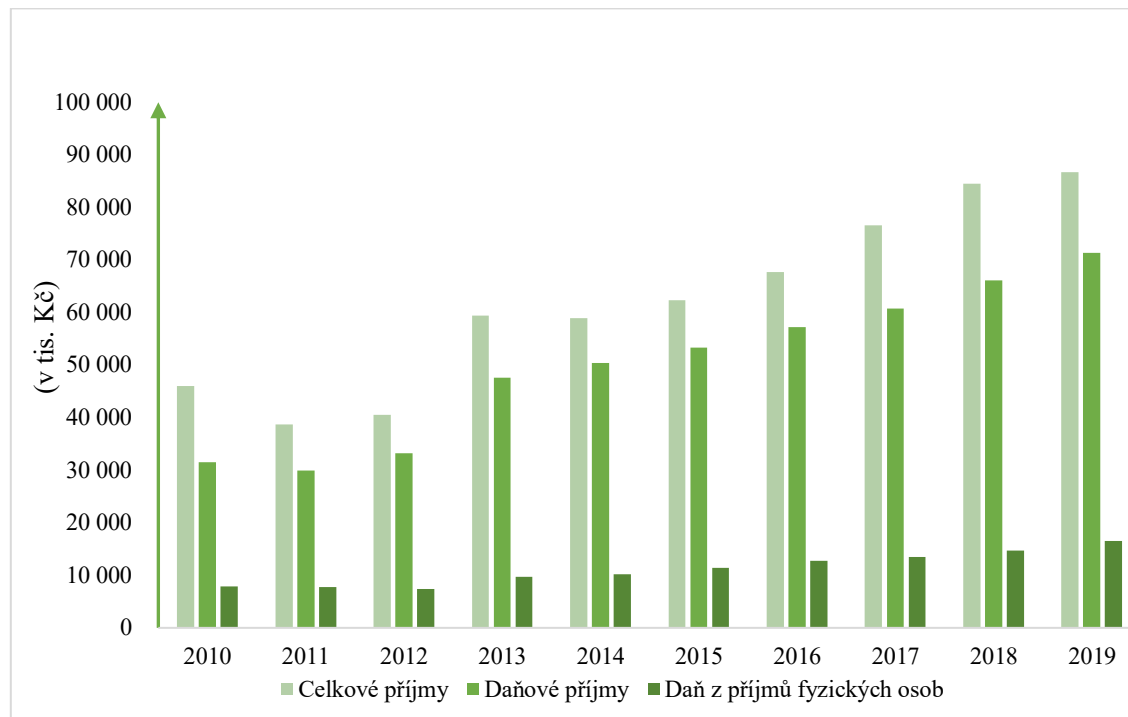
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	3 970	4 002	4 148	4 199	4 227	4 218	4 228	4 263	4 269	4 273

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

¹⁰¹ Geografické údaje Dětmárovic [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://www.detmarovice.cz/geograficke-udaje>

Z grafu 3.12 vyplývá, že celkové a daňové příjmy v posledních letech zvětšily svou hodnotu skoro dvojnásobně. U daně z příjmů fyzických osob hodnota překročila 10 000 tis. Kč v roce 2014 a nadále stoupala.

Graf: 3.12 Vývoj vybraných příjmů obce Dětmorovice v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V tabulce 3.35 lze nalézt údaje o dani z příjmů fyzických osob, jakou část tvoří ve vztahu k celkovým a daňovým příjmům a kolik nese peněz obci na jednoho obyvatele. Z tabulky je patrný velký nárůst hodnoty DPFO za deset analyzovaných let. Obec vybrala o 8 721 tis. Kč více na dani z příjmů fyzických osob než v roce 2010. Podíl daně na celkových příjmech dosáhl v roce 2019 na 19,1 % a zvýšil se tak o 2,1 %. Dětmorovice jsou první obcí, u které byl zaznamenán pokles podílu DPFO na daňových příjmech ve sledovaném období. Pokles činil 1,7 %. Nárůst byl zase zřetelný u výnosu DPFO na 1 obyvatele Dětmorovic, kdy se hodnota zvýšila o 1 901 Kč za jednoho obyvatele.

Tabulka: 3.35 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	7 846	7 817	7 437	9 768	10 193	11 358	12 816	13 493	14 662	16 567
Podíl na celkových příjmech (v %)	17,0	20,2	18,3	16,4	17,3	18,2	18,9	17,6	17,3	19,1
Podíl na daňových příjmech (v %)	24,9	26,1	22,4	20,5	20,2	21,3	22,4	22,2	22,2	23,2
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 976	1 953	1 793	2 326	2 411	2 693	3 031	3 165	3 435	3 877

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.36 zaznamenává velké rozdíly v podílech složek DPFO za deset let u příjmů ze závislé a samostatné činnosti. U prvních jmenovaných příjmů podíl vzrostl o 13,3 %, naopak u druhých zmíněných příjmů podíl klesl o 15,2 %, což je největší pokles, jaký zatím sledujeme.

Tabulka: 3.36 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	5 981	6 442	6 447	8 339	8 642	9 139	10 489	11 801	13 179	14 836
Podíl na DPFO (v %)	76,2	82,4	86,7	85,4	84,8	80,5	81,8	87,5	89,9	89,6
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	1 378	841	343	605	591	1 183	1 275	648	300	396
Podíl na DPFO (v %)	17,6	10,8	4,6	6,2	5,8	10,4	9,9	4,8	2,0	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	487	534	647	824	960	1 036	1 052	1 044	1 183	1 335
Podíl na DPFO (v %)	7,0	7,7	9,1	8,3	9,9	9,8	8,6	8,1	8,2	8,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Obci Dětmárovice se z hlediska příjmů z DPFO daří, hodnota za 10 let výrazně stoupala a daň byla velmi významná na základě celkových příjmů obce. Zaměstnanci jsou pro obec velmi důležití a nenahraditelní, protože lidé, kteří podnikají tvořili v roce 2019 pouze 2,4 % z celkové vybrané částky z DPFO. Příjmy ze závislé činnosti (od zaměstnanců) a příjmy z kapitálových výnosů plní hlavní roli ve struktuře DPFO.

3.4 Analýza rozpočtu vybraných obcí do 4 000 obyvatel

V této části budou analyzovány obce, které měly dle MVČR k 31.12. 2019 do 4 000 obyvatel. Jedná se o Albrechtice, Horní Bludovice, Stonavu, Chotěbuz a Doubravu.

Obec Albrechtice

Obec Albrechtice leží na severním okraji Těšínské pahorkatiny asi 8 km jižně od města Karviná. Protéká zde řeka Stonávka s jejím pravobřežním přítokem Chotěbuzkou. Starostou je Ing. Jaroslav Novák.¹⁰² Obyvatelstvo se v posledních 10 letech spíše odstěhovalo, než přistěhovalo, což lze vidět v tabulce 3.37. Počet obyvatel od roku 2010 mírně klesl na 3 847 v roce 2019.

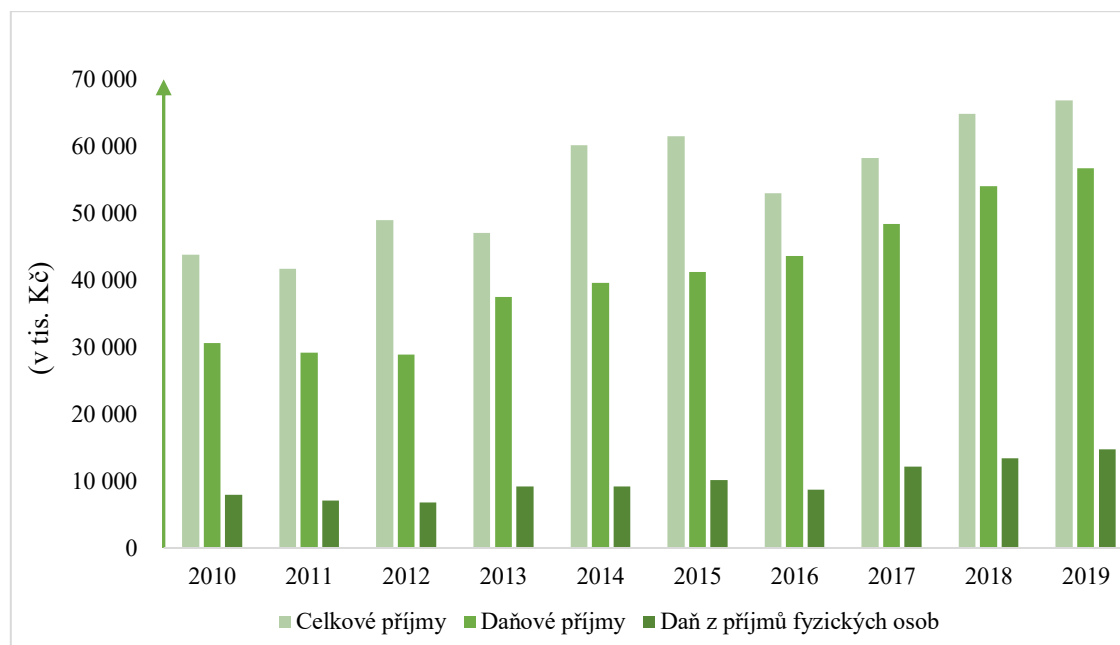
Tabulka: 3.37 Vývoj počtu obyvatel Albrechtic v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	3 991	3 939	3 939	3 946	3 944	3 957	3 907	3 877	3 857	3 847

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

V obci Albrechtice od roku 2016 docházelo ke stoupání celkových a daňových příjmů, jak uvádí graf 3.13. Celkové příjmy poklesly v roce 2011, 2013 a v roce 2016.

Graf: 3.13 Vývoj vybraných příjmů obce Albrechtice v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

¹⁰² Současnost obce [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <http://www.obecalbrechtice.cz/cs/soucasnost-obce.html>

Z tabulky 3.38 vyplývá, že i obec Albrechtice zaznamenala za desetiletí růst výnosů z daně z příjmů fyzických osob. Hodnota se od roku 2010 zvětšila o 185 %, tj. o 6 791 tis. Kč. U podílů už nebyly tak velké nárůsty, kdy podíl DPFO na celkových příjmech se zvýšil o 3,9 %. U podílu na daňových příjmech je hodnota za rok 2010 stejná, jako za rok 2019, a to 26,1 %. Největšího výnosu z DPFO na jednoho obyvatele dosáhly Albrechtice v roce 2019, bylo to 3 841 Kč, to znamená nárůst o 1 840 Kč od roku 2010.

Tabulka: 3.38 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	7 985	7 085	6 760	9 187	9 230	10 174	8 682	12 144	13 350	14 776
Podíl na celkových příjmech (v %)	18,2	17,0	13,8	19,5	15,3	16,5	16,4	20,8	20,6	22,1
Podíl na daňových příjmech (v %)	26,1	24,3	23,4	24,5	23,3	24,7	19,9	25,1	24,7	26,1
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 001	1 799	1 716	2 328	2 340	2 571	2 222	3 132	3 461	3 841

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.39 ukazuje velmi zřetelný a výrazný nárůst podílu DPFO ze závislé činnosti z roku 2010 na rok 2011 na celkové dani z příjmů fyzických osob. Konkrétně se hodnota zvýšila o 20,6 %. Naopak výrazný pokles bylo jako u ostatních obcí u příjmů ze samostatné činnosti, a to 0 1 656 tis. Kč. Nejvyšší podíl DPFO z kapitálových výnosů na DPFO byl v roce 2016, kdy činil 11,5 %.

Tabulka: 3.39 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	5 476	5 724	5 874	7 701	7 908	8 084	7 270	10 613	11 968	13 184
Podíl na DPFO (v %)	68,6	80,8	86,9	83,8	85,7	79,5	83,7	87,4	89,6	89,2
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	2 020	832	263	687	397	1 102	412	547	279	364
Podíl na DPFO (v %)	25,3	11,7	3,9	7,5	4,3	10,8	4,7	4,5	2,1	2,5
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	489	529	623	799	925	988	1 000	984	1 103	1 228
Podíl na DPFO (v %)	6,1	7,5	9,2	8,7	10,0	9,7	11,5	8,1	8,3	8,3

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V obci Albrechtice tvoří celkové příjmy z velké části i DPFO. Tím pádem je to velmi významná položka v obecním rozpočtu obce. Hodnota DPFO vybraná obcí se zde

sice nezvýšila dvojnásobně za deset let, jako u ostatních sledovaných obcí, ale ostatní výsledky jsou pozitivní. Opět zde největší roli hrají zaměstnanci, ti tvoří tuto daň z 89,2 % za rok 2019.

Obec Horní Bludovice

Obec Horní Bludovice přímo hraničí s městem Havířov a s obcemi Těrlicko, Žermanice, Bruzovice a Kaňovice. Leží mezi Žermanickou a Těrlickou vodní nádrží. Starostkou obce se v roce 2018 stala Ing. Petra Ficková.¹⁰³ Počet lidí žijících v Horních Bludovicích se za 10 let výrazně zvýšil, což je patrné z tabulky 3.40. Celkem to bylo zvýšení o 463 obyvatel za 10 let.

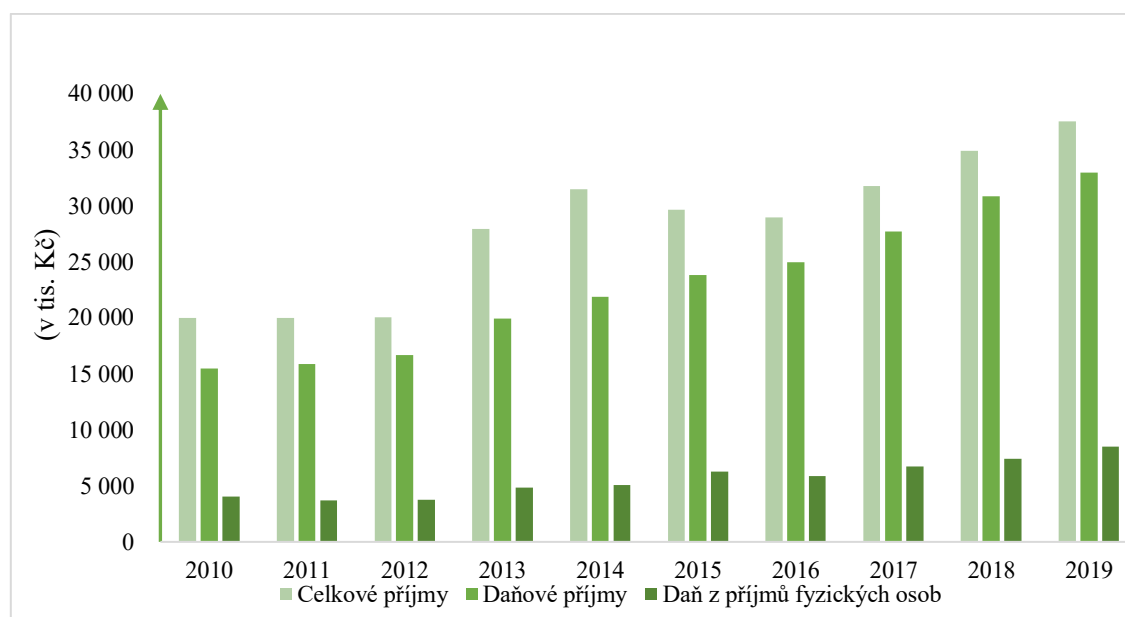
Tabulka: 3.40 Vývoj počtu obyvatel Horních Bludovic v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	1 982	2 027	2 147	2 217	2 276	2 318	2 347	2 389	2 417	2 445

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Graf 3.14 zobrazuje vývoj celkových a daňových příjmů a příjmů z daně z fyzických osob v letech 2010-2019. Graf ukazuje, jak se měnily tyto položky v čase. Největší změna je zřetelná u celkových příjmů, které v letech 2013, 2014 a 2015 kolísaly. U daňových příjmů a DPFO se zdá být kolísání na mírné úrovni. Konkrétnější informace o plnění příjmů rozpočtu Horních Bludovic poskytuje příloha 14.

Graf: 3.14 Vývoj vybraných příjmů obce Horní Bludovice v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

¹⁰³ Historie a současnost [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <http://www.hornibludovice.cz/o-obci-historie-a-soucasnost/>

V tabulce 3.41 jsou zaznamenané rostoucí hodnoty daně z příjmů fyzických osob za sledovaných deset let. Tabulka ukazuje, že se částka vybraná obcí za DPFO zvýšila za období o 4 463 tis. Kč, což činí nárůst více než 100 %. Podíl DPFO na celkových daních se za toto období zvýšil o 2,5 %, naopak podíl na daňových příjmech se snížil o 0,4 %. Výnos DPFO na jednoho obyvatele vzrostl na 3 479 Kč v posledním sledovaném roce.

Tabulka: 3.41 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	4 062	3 710	3 736	4 846	5 089	6 293	5 897	6 758	7 439	8 505
Podíl na celkových příjmech (v %)	20,3	18,6	18,6	17,4	16,2	21,2	20,4	21,3	21,3	22,7
Podíl na daňových příjmech (v %)	26,2	23,3	22,4	24,3	23,3	26,4	23,6	24,4	24,1	25,8
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 049	1 830	1 740	2 186	2 236	2 715	2 513	2 829	3 078	3 479

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z tabulky 3.42 vyplývá, že DPFO byla v roce 2010 složená z 66,3 % z příjmů ze závislé činnosti, z 27,7 % z příjmů ze samostatné činnosti a z 6 % z příjmů z kapitálových výnosů. V dalších letech se tyto podíly a hodnoty měnily, kdy struktura DPFO byla procentuálně v roce 2019 úplně jiná než v roce 2010. Konkrétně ji v roce 2019 tvořily 89,2 % příjmy ze závislé činnosti, pouze 2,5 % příjmy ze samostatné činnosti a nakonec 8,3 % příjmy z kapitálových výnosů.

Tabulka: 3.42 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	2 694	2 891	3 093	3 851	4 117	4 304	4 966	5 830	6 661	7 586
Podíl na DPFO (v %)	66,3	77,9	82,8	79,5	80,9	68,4	84,2	86,3	89,5	89,2
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	1 125	549	310	590	491	1 464	387	381	157	210
Podíl na DPFO (v %)	27,7	14,8	8,3	12,2	9,6	23,3	6,6	5,6	2,1	2,5
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	243	270	333	405	481	525	544	547	621	709
Podíl na DPFO (v %)	6,0	7,3	8,9	8,4	9,5	8,3	9,2	8,1	8,3	8,3

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Obec Horní Bludovice si ve všech sledovaných kritériích vedla velmi dobře, což potvrzují vzrůstající celkové a daňové příjmy a rostoucí podíl DPFO na celkových

příjmech obce. DPFO se tak stává stále významnější a důležitější položkou v obecním rozpočtu obce.

Obec Stonava

Obec Stonava se rozkládá na severovýchodní části České republiky, jižním směrem od města Karviná. Starostou této malé obce je Ing. Ondřej Feber.¹⁰⁴ Obyvatel v obci Stonava výrazně neubývá, ani nepřibývá, což dokládá tabulka 3.43. Ke konci roku 2019 měla Stonava 1 835 obyvatel.

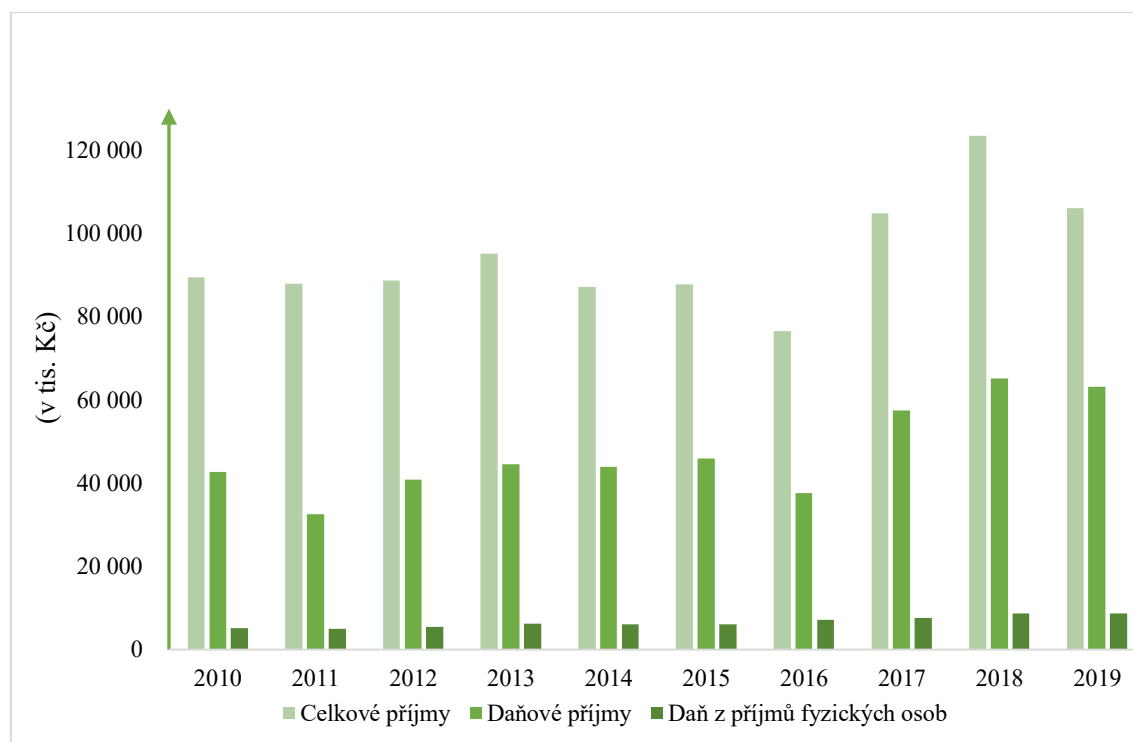
Tabulka: 3.43 Vývoj počtu obyvatel Stonavy v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	1 872	1 808	1 814	1 855	1 862	1 855	1 847	1 814	1 818	1 835

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

Následující graf 3.15 zachycuje mimo jiné celkové příjmy obce Stonava od roku 2010-2019. Při srovnání s ostatními městy a obcemi je zde patrný nízký podíl DPFO na celkových příjmech, i na příjmech daňových.

Graf: 3.15 Vývoj vybraných příjmů obce Stonava v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

¹⁰⁴ Základní údaje [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z https://stonava.cz/nove_stranky/index.php?cat=zakladni-udaje&lang=cz

Daň z příjmů fyzických osob ve sledovaném období rostla, taktéž i podíl DPFO na celkových příjmech, daňových příjmech a v neposlední řadě zaznamenal růst i výnos DPFO na jednoho obyvatele obce Stonava viz tabulka 3.44. Obec vybrala za rok 2019 na dani z příjmů fyzických osob 8 768 tis. Kč, to znamenalo navýšení o 3 689 tis. Kč od prvního sledovaného roku. DPFO se podílela v roce 2019 na celkových příjmech obce o 2,6 % více než v roce 2010. Totéž platí i u podílu na daňových příjmech, jen procento zvýšení za deset let bylo 2,0. Na jednoho obyvatele představovala DPFO zvýšení o 2 065 Kč na konečných 4 778 Kč.

Tabulka: 3.44 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	5 079	5 058	5 522	6 229	6 140	6 064	7 127	7 628	8 676	8 768
Podíl na celkových příjmech (v %)	5,7	5,7	6,2	6,5	7,0	6,9	9,3	7,3	7,0	8,3
Podíl na daňových příjmech (v %)	11,9	15,5	13,5	14,0	14,0	13,2	18,9	13,3	13,3	13,9
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	2 713	2 798	3 044	3 358	3 298	3 269	3 859	4 205	4 772	4 778

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z tabulky 3.45 je patrný vysoký podíl DPFO ze závislé činnosti na celkové DPFO ve všech sledovaných letech. Největší podíl dosáhnul příjem ze závislé činnosti v roce 2011, kdy činil 92,4 %. V tom případě je pochopitelné, že ve výše zmíněném roce tvořily DPFO jen z 2,7 % příjmy ze samostatné činnosti a z 4,9 % příjmy z kapitálových výnosů. Příjmy z kapitálových výnosů se zvýšily za deset let o 2,4 %, což bylo přesně 385 tis. Kč.

Tabulka: 3.45 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	4 677	4 673	5 080	5 523	5 504	5 484	6 209	6 946	7 992	7 964
Podíl na DPFO (v %)	92,1	92,4	92,0	88,7	89,6	90,4	87,1	91,1	92,1	90,8
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	167	137	145	323	188	94	425	196	138	184
Podíl na DPFO (v %)	3,3	2,7	2,6	5,2	3,1	1,6	6,0	2,6	1,6	2,1
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	235	248	297	383	448	486	493	486	546	620
Podíl na DPFO (v %)	4,6	4,9	5,4	6,1	7,3	8,0	6,9	6,4	6,3	7,1

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V obci Stonava fungovalo financování obce na trochu jiném principu. DPFO neplnila za desetileté období moc výraznou roli ve vztahu k celkovým příjmům obce. I přesto tento význam z pohledu procent narostl za deset let o 2,6 %. Větší položku v příjmech obce tvoří v posledních třech letech dle Monitoru Státní pokladny Ministerstva financí ČR příjmy z vlastní činnosti a příjmy z neinvestičních přijatých darů.

Obec Chotěbuz

Chotěbuz je hraniční obcí na česko-polské hranici, kdy hranici tvoří řeka Olše. Obec sousedí s městy Český Těšín a Karviná a leží v oblasti nazývané Těšínské Slezsko. Starostou je zde Ing. David Harok.¹⁰⁵ Vývoj počtu obyvatel obce Chotěbuz znázorňuje tabulka 3.46. Množství obyvatelstva za desetileté období stoupá, v minulém roce tak přibýlo 34 nových obyvatel.

Tabulka: 3.6 Vývoj počtu obyvatel Chotěbuze v letech 2010–2019

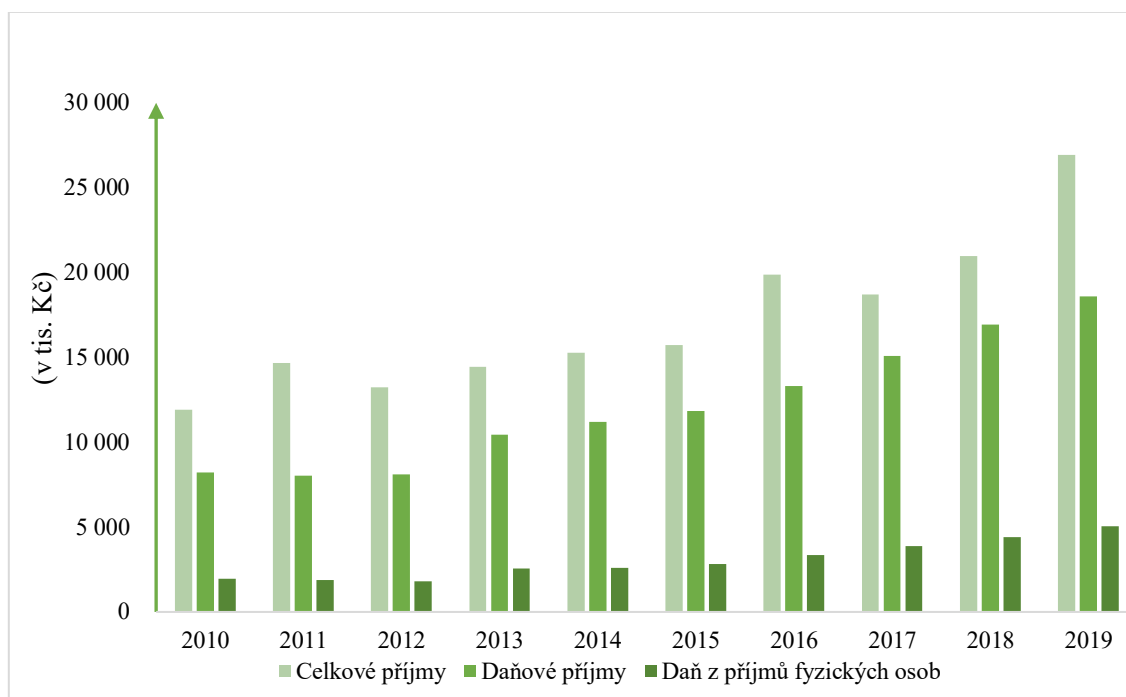
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	1 151	1 145	1 158	1 182	1 233	1 266	1 262	1 292	1 312	1 346

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

V následujícím grafu lze vidět vývoj celkových a daňových příjmů v obci Chotěbuz za roky 2010-2019. Celkové příjmy se v tomto období pohybovaly od hodnoty 11 925 tis. Kč v roce 2010 do hodnoty 26 941 tis. Kč v roce 2019, viz příloha 16. V některých letech došlo k mírnému poklesu celkových příjmů, tento pokles byl vykompenzován následným růstem, hlavně v roce 2019 to byl nárůst nejvýraznější.

¹⁰⁵ O obci Chotěbuz [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <https://chotebuz.cz/o-obci/>

Graf: 3.16 Vývoj vybraných příjmů obce Chotěbuz v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.47 zobrazuje daň z příjmů fyzických osob v desetiletém období a jakým procentem se podílí na daňových a celkových příjmech obce Chotěbuz. Hodnota DPFO rostla stejnou měrou jako u ostatních měst a obcí. Hodnota byla v roce 2019 už přes 5 000 tis. Kč. Podíl DPFO na celkových daních klesl v roce 2019 o 2,3 % ve srovnání s rokem 2018. Podíl DPFO na daňových příjmech v čase vzrostl o 3,4 % na 27,1 % v roce 2019. Co se týká výnosu DPFO na jednoho obyvatele, tak zde byl zaznamenán taky nárůstek a to o 2 045 Kč.

Tabulka: 3.47 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	1 949	1 894	1 816	2 573	2 585	2 818	3 340	3 864	4 405	5 032
Podíl na celkových příjmech (v %)	16,3	12,9	13,7	17,8	16,9	17,9	16,8	20,7	21,0	18,7
Podíl na daňových příjmech (v %)	23,7	23,6	22,4	24,6	23,1	23,8	25,1	25,6	26,0	27,1
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 693	1 654	1 568	2 177	2 097	2 226	2 647	2 991	3 357	3 738

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V tabulce 3.48 lze najít procentuální složení DPFO. Během sledování se příjmy ze závislé činnosti zvýšily o 2 838 tis. Kč, příjmy z kapitálových výnosů o 276 tis. Kč a příjmy ze samostatné činnosti se snížily o 31 tis. Kč. Jako u předchozích obcí, i zde měly nejvyšší podíl na dani z příjmů fyzických osob příjmy ze závislé činnosti, a to v roce 2019 89,4 %.

Tabulka: 3.48 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	1 659	1 638	1 572	2 252	2 274	2 447	2 929	3 433	3 954	4 497
Podíl na DPFO (v %)	85,1	86,5	86,6	87,5	88,0	86,8	87,7	88,8	89,8	89,4
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	153	99	71	87	39	68	105	116	91	122
Podíl na DPFO (v %)	7,9	5,2	3,9	3,4	1,5	2,4	3,1	3,0	2,1	2,4
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	137	157	173	234	272	303	306	315	360	413
Podíl na DPFO (v %)	7,0	8,3	9,5	9,1	10,5	10,8	9,2	8,2	8,2	8,2

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z výsledků analýzy obce Chotěbuz je zřejmé, že i zde plní příjmy z DPFO význačnou roli z hlediska celkových příjmů obce. K tomu ještě podíl DPFO na celkových příjmech v letech roste a na daňových příjmech je tento růst ještě o něco výraznější. Obec zaznamenala také růst počtu obyvatel, a i zde je největším nositelem příjmů z daně zaměstnanec, z kterého plyne příjem ze závislé činnosti.

Obec Doubrava

Obec Doubrava je nejmenší obec v okrese Karviná z hlediska rozlohy i z hlediska počtu obyvatel, to dokládá tabulka 3.49. Lidí, kteří žijí na území této obce v posledních letech ubývá, kdy pokles byl z 1 355 obyvatel v roce 2010 na 1 212 obyvatel v roce 2019. Obec se nachází mezi městy Orlová a Karviná a ve funkci starostky je v současnosti Mgr. Dáša Murycová.¹⁰⁶

Tabulka: 3.49 Vývoj počtu obyvatel Doubravy v letech 2010–2019

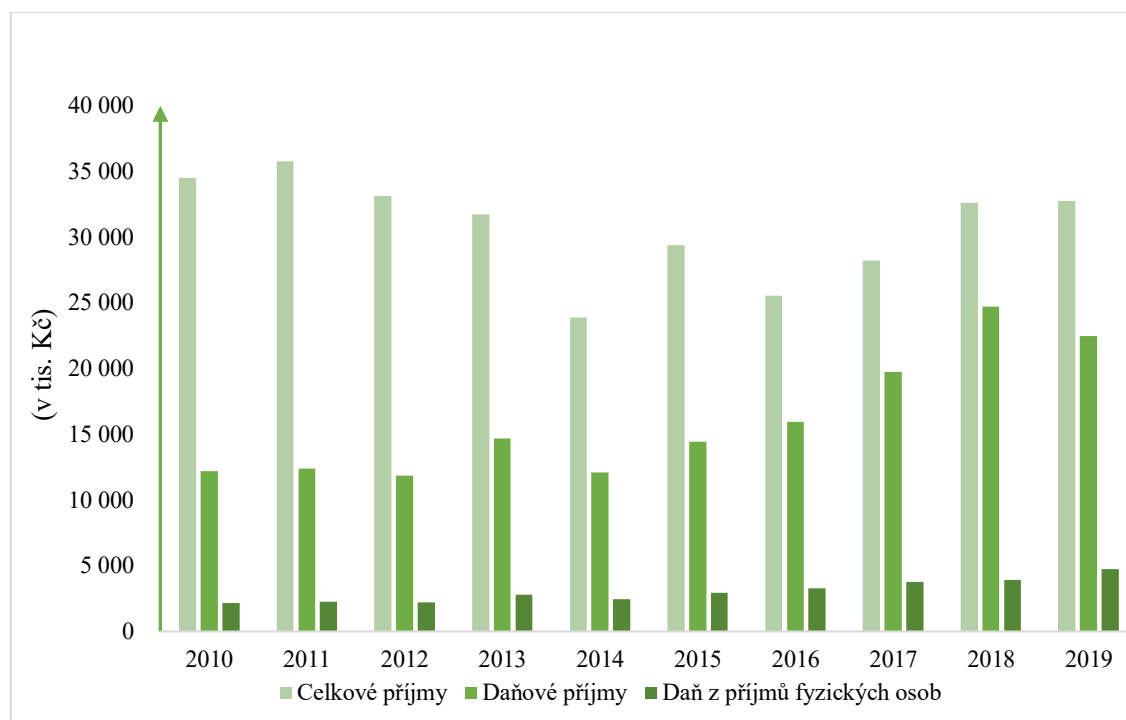
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	1 355	1 283	1 294	1 270	1 249	1 231	1 243	1 221	1 233	1 212

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, 2020, vlastní zpracování

¹⁰⁶ Informace o obci [online]. [cit. 20.3.2020], Dostupné z <http://www.doubrava.cz/landing/informace-o-obci/33>

Graf 3.17 zobrazuje celkové a daňové příjmy v obci Doubrava od roku 2010 do roku 2019. Z grafu je patrný rostoucí význam daňových příjmů od roku 2013 ve vztahu k celkovým příjmům. V roce 2019 obec vybrala celkem 32 764 tis. Kč příjmů, z nichž 22 485 tis. Kč bylo daňového charakteru viz příloha 17. Daň z příjmů fyzických osob se v roce 2019 nejvíce přiblížila k hodnotě 5 000 tis. Kč, když dosáhla 4 736 tis. Kč.

Graf: 3.17 Vývoj vybraných příjmů obce Doubrava v letech 2010–2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 3.50 se zaměřuje konkrétně na DPFO a z jaké části se podílí na celkových a daňových příjmech obce Doubrava. Částka vybraná obcí za DPFO se zvýšila z roku 2010-2019 o 2 598 tis. Kč, to je nárůst o 222 %. Podíl daně na celkových příjmech obce se v letech postupně zvyšoval a celkově to bylo za 10 let navýšení o 8,3 %. Podíl DPFO na celkových příjmech dosáhl 21,1 % v roce 2019, přitom v roce 2010 byl jen 17,5 %. Částka, která připadá na 1 obyvatele Doubravy narostla o 2 330 Kč za sledované desetileté období.

Tabulka: 3.50 Vybrané ukazatele pro daň z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob (v tis. Kč)	2 138	2 242	2 210	2 818	2 466	2 955	3 303	3 777	3 935	4 736
Podíl na celkových příjmech (v %)	6,2	6,3	6,7	8,9	10,3	10,0	12,9	13,4	12,1	14,5
Podíl na daňových příjmech (v %)	17,5	18,1	18,7	19,2	20,4	20,5	20,7	19,1	15,9	21,1
Výnos DPFO/na 1 obyvatele (v Kč)	1 578	1 747	1 708	2 219	1 974	2 400	2 657	3 093	3 191	3 908

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V tabulce 3.51 je k vidění struktura DPFO v obci Doubrava a její vývoj v letech 2010-2019. V roce 2019 se DPFO skládala z 89,2 % z příjmů ze závislé činnosti, tato hodnota za 10 let narostla o 235 %. Příjmy ze samostatné činnosti klesly o 5,7 %, příjmy z kapitálových výnosů naopak povyroستly o 0,5 % na 8,3 % podíl na DPFO.

Tabulka: 3.51 Struktura daně z příjmů fyzických osob v letech 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPFO ze závislé činnosti (v tis. Kč)	1 795	1 957	1 912	2 466	2 100	2 479	2 865	3 351	3 535	4 225
Podíl na DPFO (v %)	84,0	87,3	86,5	87,5	85,2	83,9	86,7	88,7	89,8	89,2
DPFO ze samostatné činnosti (v tis. Kč)	175	105	94	89	106	165	126	113	61	117
Podíl na DPFO (v %)	8,2	4,7	4,3	3,2	4,3	5,6	3,8	3,0	1,6	2,5
DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)	168	180	204	263	260	311	312	313	339	394
Podíl na DPFO (v %)	7,9	8,0	9,2	9,3	10,5	10,5	9,4	8,3	8,6	8,3

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V nejmenší sledované obci byly zaznamenány výsledky většinou pozitivní. Ve srovnání s většími obcemi nebo dokonce i s městy zde nebyly patrné žádné větší odchylky od ostatních. Počet obyvatel za deset analyzovaných let mírně klesl, příjem z DPFO se zdvojnásobil a podíl tohoto příjmu na celkových příjmech obce se taky zdvojnásobil. Ovšem význam této daně není v Doubravě tak veliký jako u ostatních, větší podíl zde tvořily příjmy z pronájmu anebo neinvestiční dary.

4 Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení

Cílem této kapitoly je s pomocí dostupných zdrojů provést komparaci mezi vybranými 17 obcemi, které byly zařazeny do analýzy. Zaměřuje se na závěrečné zhodnocení výsledků, které byly zjištěny a zpracovány v předcházející kapitole. Jako první bude provedena komparace některých důležitých ukazatelů u všech 17 sledovaných obcí za rok 2019 pomocí grafického a tabulkového zpracování. V této části diplomové práce se objeví i změna výnosu daně z příjmů fyzických osob na jednoho obyvatele obcí za sledované desetileté období. Druhá podkapitola bude tvořit shrnutí všech výsledků za sledované období 2010-2019 a případné návrhy s doporučeními.

4.1 Komparace výsledků sledovaných obcí

Tato část diplomové práce bude porovnávat vybrané ukazatele související s daní z příjmů fyzických osob všech sledovaných obcí za rok 2019. Zaměří se i na vývoj v desetiletém období a změny, které byly zaznamenány.

Tabulka 4.1 obsahuje zjištěné výsledky všech analyzovaných obcí v roce 2019 a zaměřuje se na daň z příjmů fyzických osob, podíl této daně na celkových a daňových příjmech a výnos DPFO na jednoho obyvatele dané obce.

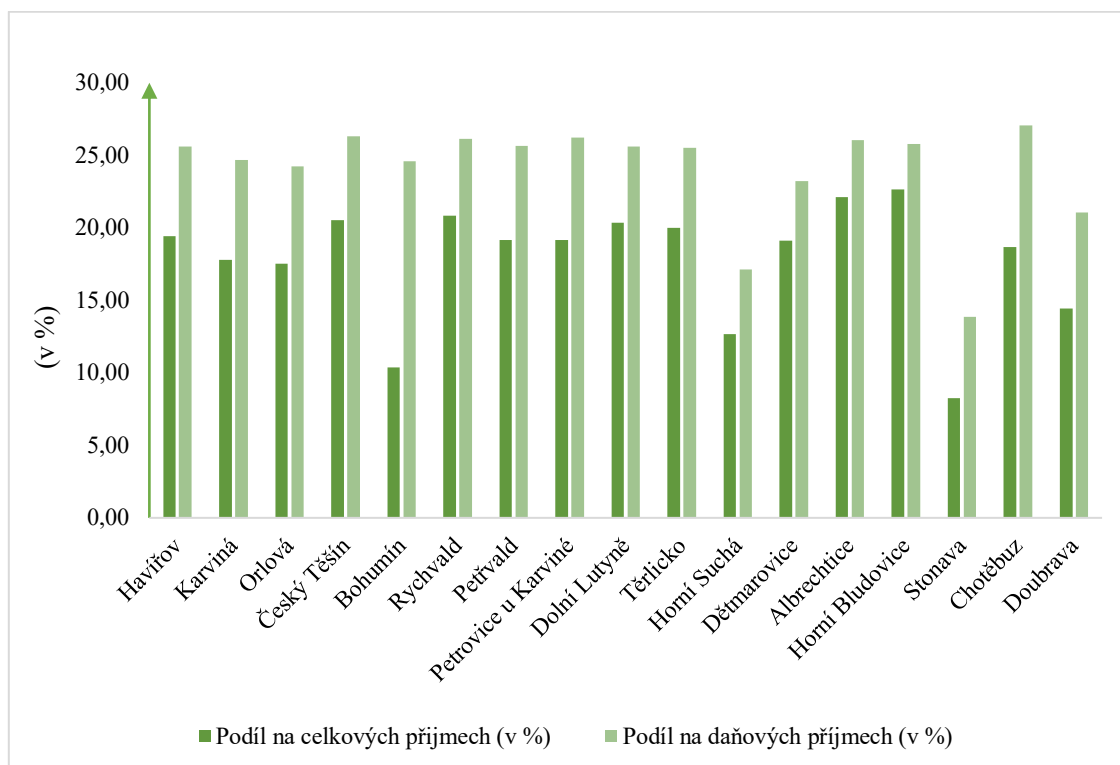
Tabulka: 4.1 Komparace vybraných ukazatelů sledovaných obcí za rok 2019

Název obce	DPFO (v tis. Kč)	Podíl na celkových příjmech (v %)	Podíl na daňových příjmech (v %)	Výnos DPFO/1 ob. (v Kč)
Havířov	312 258	19,4	25,6	4 309
Karviná	235 751	17,8	24,7	4 548
Orlová	116 501	17,5	24,2	3 951
Český Těšín	103 472	20,5	26,3	4 350
Bohumín	86 899	10,4	24,6	4 106
Rychvald	29 858	20,8	26,1	3 974
Petřvald	29 145	19,1	25,7	3 996
Petrovice u Karviné	21 593	19,2	26,2	4 449
Dolní Lutyně	20 929	20,3	25,6	3 938
Těrlicko	18 119	20,0	25,5	3 941
Horní Suchá	18 461	12,7	17,1	4 105
Dětmarovice	16 567	19,1	23,2	3 877
Albrechtice	14 776	22,1	26,1	3 841
Horní Bludovice	8 505	22,7	25,8	3 479
Stonava	8 768	8,3	13,9	4 778
Chotěbuz	5 032	18,7	27,1	3 738
Doubrava	4 736	14,5	21,1	3 908

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Z tabulky 4.1 dále vychází graf 4.1, který se soustředí na porovnání podílů DPFO na celkových a daňových příjmech daných obcí.

Graf: 4.1 Podíl DPFO na daňových a celkových příjmech ve vybraných obcích za rok 2019

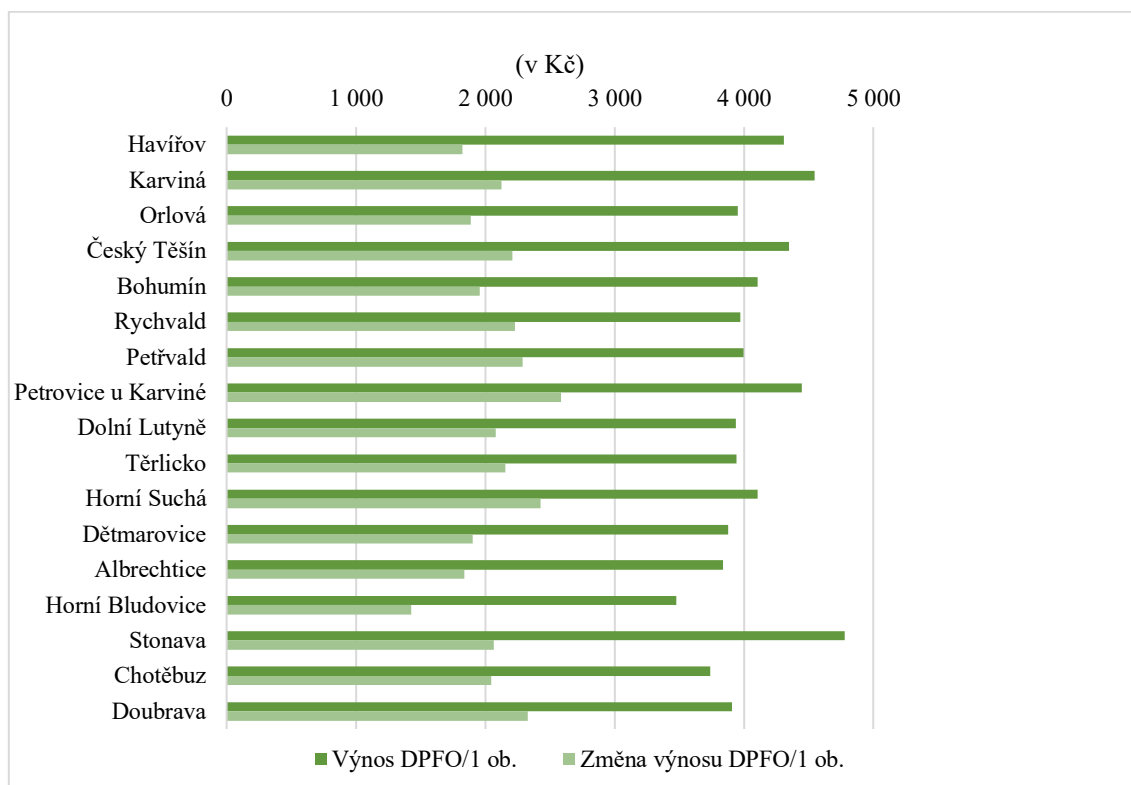

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

V grafu výše jsou vidět velké rozdíly v podílech DPFO na celkových a daňových příjmech. Co se týká podílu na celkových příjmech, tak největší podíl dosahovala v roce 2019 obec Chotěbuz přesně 27,1 %. Naopak nejnižší podíl na daňových příjmech byl v obci Stonava, která měla cca o 500 obyvatel více než obec Chotěbuz, a přesto zde byly výraznější jiné příjmy, zejména příjmy z DPH, přijaté transfery a dotace. Ty pak tvořily příjmy celkové. Zde neplatí, že by podíly DPFO závisely na velikosti nebo počtu obyvatel obcí, spíše se jedná o to, jak velké měly obce v tomto roce přijaté transfery. S vysokými dotacemi a transfery se podíly příjmů z daně z fyzických osob zmenšují a naopak. Největší část daňových příjmů tvořily DPFO u obcí Český Těšín a Petrovic u Karviné. Nejmenší opět Stonava a město Bohumín.

Následující graf 4.2 zobrazuje srovnání vybraných obcí okresu Karviná z hlediska výnosu DPFO na jednoho obyvatele v roce 2019 a změny tohoto výnosu za desetileté období.

Graf: 4.2 Výnos DPFO/1 ob. za rok 2019 a změna výnosu DPFO/1 ob. od roku 2010-2019

Zdroj: Monitor Státní pokladna, 2020, vlastní zpracování

Jak lze vidět z výše přiloženého grafu, žádná sledovaná obec nedosahovala v roce 2019 výnosu DPFO pod 3 000 Kč na jednoho obyvatele. Většina analyzovaných obcí se za rok 2019 pohybovala v podobných číslech, kdy jsme v předcházející kapitole mohli vidět, že výnos každým rokem u obcí stoupá. Největší výnosu DPFO na jednoho obyvatele dosáhla obec Stonava s 4 778 Kč/1 ob., té v roce 2019 velmi vzrostly daňové příjmy a s nimi spojená i DPFO, zároveň se počet obyvatel od minulých let výrazně neměnil. Nejnižší částka byla v obci Horní Bludovice a to 3 479 Kč/ 1 ob., která měla sice více obyvatel než Stonava, ale vybraná DPFO byla nižší.

Druhým sledovaným kritériem bylo, o kolik se změnila částka za DPFO na jednoho obyvatele od roku 2010 do roku 2019. Velmi příznivé hodnoty dosáhla obec Petrovice u Karviné, výnos DPFO na jednoho obyvatele zde vzrostl o 2 588 Kč, což představovalo nárůst o 239 %. Ve srovnání s ostatními obcemi se výnos výrazně zvýšil i u obce Horní Suchá (o 2 430 Kč) a v obci Doubrava (o 2 330 Kč), kde nárůst činil postupně 245 % a 248 %. Nejhůře si v tomto srovnání vedla obec Horní Bludovice, které výnos DPFO narostl od roku 2010 pouze o 1 426 Kč, a to bylo v procentech zvýšení o 170 %.

4.2 Shrnutí výsledků, návrhy a doporučení

Okres Karviná patří dlouhodobě k oblastem, které jsou negativně ovlivňovány postupným nebo úplným omezováním produkce uhelných dolů, které zde plnily v minulých letech významnou roli. Průmyslově zaměřený okres poskytoval v dobách největšího rozmachu lidem jistoty zaměstnání, která vedla k bohatnutí a k rozvoji okresu. V posledních letech se ovšem oblast potýká s poklesem počtu obyvatel, kteří doslova „utíkají“ za lepší prací a životem do atraktivnějších míst v okolí.

Jak lze vypořádat z předcházející kapitoly 3 a podkapitoly 4.1, sledovaným obcím se i přes všechny problémy spojené s regionem daří a ve sledovaném desetiletém období jim povětšinou celkové i daňové příjmy rostly. U menších obcí byl růst výraznější, ve velkých městech byl spíše mírného charakteru. Rok 2019 se nevyznačoval velkými změnami v problematice vybírání daní z příjmů fyzických osob pro obce jako rok 2018, kde proběhly změny v RUD. Tato změna měla za důsledek zvýšení daňových příjmů všech obcí. Největší změny nastaly po roce 2016, kdy se zákon o RUD novelizoval, tím pádem další rok vzrostly příjmy z daně z přidané hodnoty, naopak klesl příjem z daně odváděné fyzickými osobami ze samostatné činnosti. Všechny tyto zmíněné změny se dotkly sledovaných obcí ve větším či menším měřítku.

Jak už bylo nastíněno v úvodu diplomové práce, podíl podnikatelů v ČR dle údajů z Českého statistického úřadu byl čtvrtý nejvyšší v EU. Avšak největší složku daně z příjmů fyzických osob zaujímal daň z příjmů ze závislé činnosti (od zaměstnanců). Ve většině případů hodnota neklesla pod 80 % hranici, nejvíce měla přes 89 %. Příjmy ze samostatné činnosti (od podnikatelů) tvořily tu nejnižší část celkové DPFO i přesto, že je v ČR tolik podnikatelů, bylo to kolem 2,5 %. Z toho vyplývá určitá nespravedlnost vybírání DPFO, zaměstnanci mají nesrovnatelně horší podmínky než podnikatelé, kteří mají možnost uplatnit daňové výdaje, vykázat daňovou ztrátu apod. To je problém, který obce nemohou sice ovlivnit, ale dotýká se jich a nejsou výjimkou ani u obcí vybraných k analýze. Do budoucna lze očekávat určité legislativní změny v této oblasti, které přinesou více spravedlnosti do tak zásadní a důležité složky příjmů obcí.

Jako nejvýznamnější ukazatel v analýze posloužil výnos DPFO na jednoho obyvatele dané obce. Ukázalo se, že největší nárůst byl zaznamenán v obci Petrovice u Karviné a Horní Suchá, naopak nejméně se v tomhle kritériu dařilo obci Horní Bludovice. Nárůsty se pohybovaly od 1 426 Kč do 2 588 Kč na jednoho obyvatele.

Z hlediska doporučení a návrhů v rámci daně z příjmů fyzických osob nelze očekávat nic významného do budoucna. DPFO, přesněji řečeno jeho sazba je daná zákonem a může ji snižovat nebo zvyšovat pouze vláda ČR. Tím pádem nemohou obce ovlivňovat její výši, mohou jí jen předvídat a analyzovat do budoucích let. Byla by zde možná i větší motivace občanů, kteří podnikají, aby si sami zvýšili částku odvedenou obcím a státnímu rozpočtu, což je ovšem spíše nemožný než možný úkol. Obce se mohou ovšem dívat směrem dopředu a očekávat další změnu zákona o RUD a s tím spojený i vyšší podíl u některé z daní pro rozpočty obcí.

5 Závěr

Za dobu existence daně z příjmů fyzických osob si tato daň stihla vybudovat pevné postavení zejména ve veřejných rozpočtech obcí a pro mnohé občany se stala synonymem pojmu „daň“. Daň z příjmů fyzických osob je osobitá svou komplexností, spravedlností a efektivností daňového systému ČR. Pro poplatníka je transparentní, nejsou u ní potíže spojené se zdrojem platby a její výnosy jsou velmi pružné. Problematikou DPFO se zabývá zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Zákon prošel řadou novel a změn, které byly v určitých obdobích velmi významné a rozsáhlé jak pro vyšší územně samosprávné celky, tak i pro nižší územně samosprávné celky, které jsou předmětem této diplomové práce.

Cílem diplomové práce bylo identifikovat daň z příjmů fyzických osob a zhodnotit její výnosy ve vztahu k obecním rozpočtům vybraných obcí. Sledované období bylo stanoveno na 10 let od roku 2010 do roku 2019 a analýza se zaměřila na 17 obcí, které leží v okrese Karviná. Dalším cílem bylo samostatně kvantifikovat všechny vybrané obce pomocí grafických a tabulkových aparátů a provést komparaci výsledků mezi nimi.

První část byla věnována charakteristice veřejného sektoru, do kterého patří i nižší územně samosprávné celky, tedy obce. Jim byla věnovaná nemalá část této kapitoly, ať už se jednalo o vymezení základního pojmu „obec“, členění obcí nebo vymezení působnosti obcí. Nedílnou součástí této kapitoly bylo také financování obcí s důrazem na vymezení daňových příjmů obcí a s nimi spojené i rozpočtové určení daní. V rámci druhé kapitoly se také zkoumalo obecné vymezení daní v ČR a charakteristika daně z příjmů fyzických osob, což bylo nezbytné pro pochopení celé problematiky výběru této daně. Bylo zde vymezeno i důležité členění DPFO na tři složky – daň z příjmů ze závislé činnosti, daň z příjmů ze samostatné činnosti a daň z příjmů z kapitálových výnosů.

Druhá část diplomové práce se zaměřovala na analýzu vybraných obcí z hlediska výnosu z daně z příjmů fyzických osob za 10 let. První proběhl obecný popis každé sledované obce a vývoj počtu obyvatel v desetiletém období. Jako další byla každá obec analyzovaná z pohledu výšky výnosu z DPFO, jak se tato daň podílela na celkových a daňových příjmech dané obce, jaký byl tento výnos na jednoho obyvatele a z jakých částí byla tvořena tato daň u každé obce zvlášť. Poslední část práce se věnovala celkové komparaci obcí mezi sebou a shrnutí všech výsledků a návrhy doporučení.

Výnosy daně z příjmů fyzických osob se rozdělují mezi rozpočty krajů, obcí a státní rozpočet. Zákon o rozpočtovém určení daní určuje podíly, které přísluší jednotlivým rozpočtům, přičemž zohledňují různé faktory, jako je počet obyvatel, počet zaměstnanců v obci atd. Ve sledovaném desetiletém období proběhly tři velké změny zákona o RUD, které zvýšením podílů obcí na DPH navýšily daňové příjmy, ovšem kvůli zrušení 30 % podílu výnosu daně z příjmů fyzických osob z podnikání pro obce, se snížily příjmy od podnikatelů. DPFO ze závislé činnosti tvořila u sledovaných obcí největší část celkové DPFO, většinou kolem 80 %. U dvou zbývajících složek se podíl v průběhu let výrazně měnil, přičemž byl patrný posilující trend výnosů z příjmů z kapitálových výnosů a oslabující trend výnosů z příjmů ze samostatné činnosti.

Z pohledu dlouhodobých plánů lze očekávat mírný růst výnosu daně z příjmů fyzických osob spojenou s růstem ekonomiky. Předpokladem je také mírné zvyšování významu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ovšem už se neočekává tak velký nárůst jako ve sledovaných deseti letech. Pro rozpočty obce není vhodné snižování podílu DPFO na celkových příjmech, protože z této daně jim přísluší největší díl.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

BLAŽEK, Jiří, Alena KERLINOVÁ a Eva TOMÁŠKOVÁ. *Ekonomika veřejné správy*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8040-9.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2018*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Daně (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-125-5.

HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Dolní Životice: Optys, 2012. ISBN 978-80-85819-80-9.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2018. Právo a management. ISBN 978-80-87974-17-9.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. vyd. Linde Praha, a.s., 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

KOUDELKA, Zdeněk. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář*. Praha: Leges, 2019. Komentátor. ISBN 978-80-7502-335-3.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2018. ISBN 978-80-213-2850-1.

KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Daňová soustava*. Vydání druhé. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2015. ISBN 978-80-213-2572-2.

KUKALOVÁ, Gabriela, Lukáš MORAVEC a Marta ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ. *Systém a správa daní v ČR*. Vydání třetí. V Praze: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2019. ISBN 978-80-213-2928-7.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012 – úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vyd. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2012. 264 s. ISBN 97880-247-4254-0.

MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 2008. ISBN 978-80-87146-08-8.

MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, Beáta a Jan STEJSKAL. *Teorie a praxe veřejné ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-526-9.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PELECH, Petr a Vladimír PELC. *Daně z příjmů s komentářem k l. 5: 2011*. 11. vyd. Olomouc: Anag, 2011. 1024 s. ISBN 978-80-7263-663-1.

PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vydání: páté aktualizované a rozšířené. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-35-8.

POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional Publishing, 2019. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, 2018. Ekonomie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-295-2.

STIGLITZ, Joseph E. and Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.

SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, [2017]. ISBN 978-80-210-8532-9.

ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Role veřejného sektoru v procesu identifikace faktorů efektivnosti rozvoje Jihomoravského kraje v kontextu s reformou veřejné správy*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2775-4.

Článek v odborném časopise nebo ve sborníku z konference

Obec & finance. Praha: Triada, 11. dubna 2016, roč. XXI, č. 2., ISSN 1211-418.

Elektronické dokumenty a ostatní

ALBRECHTICE. *Současnost obce Albrechtice* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <http://www.obecalbrechtice.cz/cs/soucasnost-obce.html>

BOHUMÍN. *O městě Bohumín* [online]. [cit.29.3.2020]. Dostupné z <https://www.mesto-bohumin.cz/cz/o-meste/mesto-bohumin/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Malý lexikon obcí České republiky k 1.1.2019* [online]. ČSÚ [cit.20.3.2020]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2018-42hnx5qxcd>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích k 1.1.2019* [online]. ČSÚ [cit.15.3.2020]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-za0wri436p>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Podíl podnikatelů v ČR* [online]. ČSÚ [cit.19.4.2020]. Dostupné z <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Cesky-statisticky-urad-Podil-podnikatelu-byl-v-CR-ve-4-ctvrtleti-ctvrty-nejvyssi-v-EU-612284>

ČESKÝ TĚŠÍN. *O městě Český Těšín Havířov* [online]. [cit.29.3.2020]. Dostupné z <http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/o-meste/o-meste/>

DĚTMAROVICE. *Geografické údaje obce Dětmarovice* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <https://www.detmarovice.cz/geograficke-udaje>

DOLNÍ LUTYNĚ. *Hlavní informace o obci Dolní Lutyně* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <http://new.dolnilutyně.org/hlavni/informace/obec/8/4>

DOUBRAVA. *Informace o obci Doubrava* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <http://www.doubrava.cz/landing/informace-o-obci/33>

FINANČNÍ SPRÁVA. *Daňové příjmy rozpočtu obcí a krajů* [online]. FS [cit. 10.3.2020]. Dostupné z <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpocet-kraju-a-obci-3736>

HAVÍŘOV CITY. *Historie a současnost města Havířov* [online]. [cit.29.3.2020]. Dostupné z <https://www.havirov-city.cz/historie-soucasnost/historie-soucasnost/historie-soucasnost>

HORNÍ BLUDOVICE. *Historie a současnost obce Horní Bludovice* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <http://www.hornibludovice.cz/o-obci-historie-a-soucasnost/>

HORNÍ SUCHÁ. *O obci Horní Suchá* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <https://www.hornisucha.cz/o-obci-cs>

CHOTĚBUZ. *O obci Chotěbuz* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <https://chotebuz.cz/o-obci/>

KARVINÁ. *Informace o městě Karviná Havířov* [online]. [cit.29.3.2020]. Dostupné z <https://www.karvina.cz/mesto-karvina/informace-o-meste>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Informativní počty obyvatel v obcích* [online]. MVČR [cit.30.3.2020]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/informativni-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Kompletní přehled veřejných financí ČR* [online]. [cit.20.2.2020]. Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Příjmy územní samosprávy* [online]. [cit.8.4.2020]. Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/uzemni-samosprava/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912>

ORLOVÁ. *Historie a současnost města Orlová Havířov* [online]. [cit.29.3.2020]. Dostupné z <https://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/historie-a-soucasnost/>

PETROVICE U KARVINÉ. *Základní informace o Petrovicích u Karviné* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <https://www.petroviceuk.cz/oobci/zakladni-info>

PETŘVALD. *O městě Petřvald* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <https://www.petrvald-mesto.cz/o-meste/>

RYCHVALD. *O městě Rychvald* [online]. [cit.29.3.2020]. Dostupné z <https://www.rychvald.cz/mesto/o-meste>

STONAVA. *Základní údaje o obci Stonava* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z https://stonava.cz/nove_stranky/index.php?cat=zakladni-udaje&lang=cz

TĚRLICKO. *Informace o obci Těrlicko* [online]. [cit.1.4.2020]. Dostupné z <http://www.terlicko.cz/informace-o-obci-a-kroniky/ds-8827/p1=8321>

Zákon č. 128 ze dne 15. května 2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi*. 2000, částka 38. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákon č. 243 ze dne 9. srpna 2000 o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *Zákony pro lidi*. 2000, částka 73. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>

Zákon č. 314 ze dne 12. července 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi*. 2002, částka 114. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-314>

Zákon č. 586 ze dne 18. prosince 1992 o daních z příjmů. In: *Zákony pro lidi*. 1992, částka 117. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Seznam zkratek

CP – Cenné papíry

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DPČ – Dohoda o pracovní činnosti

DPFO – Daň z příjmů fyzických osob

DPH – Daň z přidané hodnoty

DPP – Dohoda o provedení práce

DPPO – Daň z příjmů právnických osob

DPZKV – Daň z příjmů, zisku a kapitálových výnosů

DZD – Dílčí základ daně

CHV – Celostátní hrubý výnos

FO – Fyzická osoba

Kč – Koruna česká

MFČR – Ministerstvo financí České republiky

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

NČ_{ZD} – Nezdanitelné části daně

NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad

OP – Odčitatelné položky

PO – Právnická osoba

RUD – Rozpočtové určení daní

ZD – Základ daně

ZDP – Zákon o dani z příjmů

ŽO – Živnostenské oprávnění

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové (bakalářské) práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 12.5.2020.

Adéla Haláková
jméno a příjmení studenta